

Chlumecké časopis chlumeckého regionu listy

ročník XLVI ♦ Chlumeck nad Cidlinou dne 27. 10. 2016 ♦ cena 14 Kč

10

Vítání občánků

Vítání občánků v Chlumci n. C.

SLOVO STAROSTY

Milí čtenáři,

jsou za námi volby do krajského zastupitelstva a do Senátu. Bohužel jsem již post krajského zastupitele znovu neobhájil, nedá se nic dělat. Do této doby se mi vždy celkem dobře dařilo shánět zajímavé dotační peníze z Královéhradeckého kraje pro město i pro region a ovlivňovat hlasováním i věci, týkající se mimo jiné i rozvoje Chlumecka (dopravní obslužnost, lékařská péče, školství...). Od teď to tedy bude o hodně složitější. Přesto děkuji všem, kteří mi dali při volbách preferenční hlas, i když to díky politickému hlasování jiných nestačilo. Při podrobnějším rozkladu voleb je jasné, že Chlumec nad Cidlinou volil daleko více jako patriot, kdežto obyvatelé z okolních obcí volili většinou hnutí ANO, kde samozřejmě nikdo z našeho regionu na kandidátce ANO není. Stejně špatně dopadl i Nový Bydžov, který měl dvě želízka v ohni na velmi volitelných postech (starostu i místostarostu) a opět se tam volilo hnutí, jehož lidi vůbec nikdo nezná. Takže celá oblast Nechanicka, Novobydžovska a Chlumecka teď žádného zástupce pro 45 000 obyvatel nemá. Proti složení minulého krajského zastupitelstva takto oslabily i další regiony v kraji – například Lázně Bělohrad, Borohrádek, Žacléř a další, jejich regionální zástupci v osobách starostů rovněž vypadli. Nyní je to tedy jinak, bohužel.

Co se týče voleb do Senátu, můj osobní názor je, že kdybych měl tu moc, již zítra by jeho osazenstvo nešlo do zaměstnání, neboť bych ho nekompromisně zrušil jako naprosto zbytečnou a velmi drahou instituci. Bohužel již před časem byl Senát stvořen legislativně jako nesmrtelná a nezničitelná hydra, údajně jako „pojistka demokracie“, což je vcelku směšný a ubohý nesmysl, jak praxe ukázala. Vše totiž ovládají politické partaje. Nezničitelná hydra proto, že se každé dva roky jedna třetina Senátu v různých regionech volbou obnovuje, kdežto dvě třetiny senátníků nikoliv, a jejich volební období je nekonečně šestileté.

I kdyby lidé ve volbách dávali sebestiší neúčasti najevo, že je Senát nezajímavý, stačí vlastně několik jednotlivců, kteří volit půjdou, aby byl někdo prostou

většinou hlasů ve druhém kole voleb mímim hlasů zase zvolen. A ty dvě třetiny dále na židlích sedících senátníků si nikdy návrhem na seberození jako kapři rybník nevypustí. Tedy ten zbytečný orgán, který občané většinou nechťejí. Vždyť mimo velmi dobře placené posty mají senátníci mnoho dalších placených prebend – například bezostyšně zaměstnávají jako asistenty svoje rodinné příslušníky, opět ze státních výloh. Mnoho senátorů navíc pracuje na plný úvazek ve svých původních zaměstnáních, z čehož logicky plyne, že tedy práce senátora toho asi tolik neobnáší, anebo tito vyvolení a supervýkonní lidé asi nikdy nespí, což je ale proti zdravému rozumu a lékařské vědě. To bylo moje krátké zamyšlení a důvod, proč já pro parlamentní komoru Senát ČR nehoruji v tak malé zemičce, jako jsou Češi.

Toto číslo chlumeckého periodika je obsahově více věnováno plánované rekonstrukci stavebního objektu č.p. 61 na Klicperově náměstí (má vžitý název Sandra). Jenom stručně bilancuji, že se zastupitelstvo opakovaně a jednomyslně usneslo na generální rekonstrukci tohoto domu na bezbariérovou polyfunkční budovu, ve které bude umístěna moderní knihovna a informační centrum. V patře budou pěkné učebny a zázemí pro ZUŠ, konkrétně výtvarná výchova a taneční a hudební sál, vše samozřejmě v souladu s platným stavebním povolením (včetně vyjádření památkářů), podle projektu pana Ing. Pavla Kubíka. Na tvorbě a projektu se dlouhodobě podíleli kromě specialistů odbornými radami také učitelé ze ZUŠ a vedoucí knihovny, aby tyto prostory dostaly rozměrovou dimenzi a aby vše bylo postaveno s nadhledem s vědomím, že tato úžasná budova na geniálním místě ve středu náměstí bude dobře sloužit pro několik generací.

No a poslední přišla iniciativa pod vedením paní Bc. Kolinské, že vše je špatně, budovu je třeba nechat v původním stavu, pouze s částečnou rekonstrukcí, především s ohledem na historický význam. Oponenti schváleného záměru sice říkají, že proti umístění knihovny a učeben nic nemají, ale vůbec je nezajímá, že vnitřní prostory by v takovém řešení byly naprosto nedostatečné a stav-

ba by stála o mnoho milionů více. Přitom by z původní stavby stejně mnoho nezůstalo (nová střecha, krovy, oba stropy, mohutné podzákladování, izolace podlah, izolace 90 cm silného veškerého zdíva proti zemní vlhkosti (podřezání), protiradonové opatření, vybourání téměř všech příček a tak dále, a tak dále. A kde by byl výťah? Veřejné budovy musí již být řešeny bezbariérově, mají pevná kritéria i z hlediska energetického, hygienického a požárního. Odpůrci záměru města původně dokonce navrhovali, aby se v opravené budově tedy vytvořila například kavárnička a aby byly zachovány dřevěné stavební prvky, které jsou opravdu v katastrofálním stavu (naproti veřejným záchodkům). Přitom v našem městě je mnoho restaurací, které zápasí o ekonomické přežití, a město by se do této konkurenční obchodní sféry asi pouštět nemělo.

V článku a výzvě paní Kolinské se v závěru dočtete, že „o památkových hodnotách našeho domu je přesvědčeno i Ministerstvo kultury, které by jinak nezahájilo řízení o prohlášení předmětného domu za kulturní památku“. I toto tvrzení je mírně řečeno zavádějící a nepravdivé, protože podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči a podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád může kdokoli v republice podat žádost na vyhlášení kulturní památky (třeba i na váš dům, abyste „měli radost“) a Ministerstvo kultury je povinno řízení zahájit, i kdyby se to jeho úředníkům třeba vůbec nezamlouvalo. K tomuto kroku skutečně došlo ze strany pana Mgr. Jana Krátkého, člena Spolku kulturně smýšlejících. Tento kulturně smýšlející člověk neuznal ani za vhodné na tento závažný krok upozornit vlastníka budovy, tedy Město Chlumec nad Cidlinou, které podnět od ministerstva obdrželo po 21. září, tedy více než dva měsíce od nabytí právní moci stavebního povolení a město vložilo do realizace záměru již cca 750 000 korun (projektová dokumentace atd.). V současné době probíhá výběrové řízení na dodavatele stavby. Nyní však musíme čekat na verdikt ministerstva, které zase čeká na stanoviska Národního památkového ústavu Josefov, Odboru památkové péče MMHK, na stanovisko Krajského úřadu HK a posléze také na stanovisko vlastníka budovy, kterým je Město Chlu-

foto fibigr

fotografie k článku na str. 11

mec nad Cidlinou. Zahájení stavby tedy nabere zpoždění a nerad bych si připustil myšlenku, že bude záměr města pro perfektní službu veřejnosti zmařen.

Po městě již asi tři měsíce putuje petice paní Kolinské na záchranu domu č. 61, podle mých informací má velmi malou podporu, z čehož mi tedy logicky vyplývá, že veřejnost záměr zastupitelstva podporuje. Ještě chci připomenout, že paní Marie Adamcová by byla ochotna zapůjčit k trvalé expozici díla svého zesnulého manžela akademického sochaře Vojtěcha Adamce a také i díla svá, která by byla vhodně rozmístěna do nového interiéru knihovny i do prostor ZUŠ, aby je opakovaně a stále zhlédlo co nejvíce lidí. Vždyť do naší knihovny i nyní přichází za rok cca 12 000 lidí, a pokud by tato byla umístěna na náměstí v přízemí, nepochybuji o tom, že ještě počet návštěvníků prudce vzroste.

Ať se na mě nikdo nezlobí, ale osobně jsem názoru, že město má velmi dobrý záměr, kde využitelnost tohoto stavebního místa uprostřed Klicperova náměstí pro moderní kulturní veřejnou budovu, která bude sloužit mnoha generacím dětí i dospělých, velmi vysoce přebíjí kartu zachování stavebního skeletu sice dvě stě let staré, ale mnohokrát přestavované budovy s velmi problematickým využitím. Navíc se projektantovi podařilo velmi vhodně skloubit požada-

vek památkářů s účelovostí pro veřejnost, takže budova bude navenek vypadat velmi podobně (vzhled stavební hmoty) a přitom vnitřní prostory budou o mnoho prostornější, budova bude nízkoenergetická (režijní náklady opět platí město) a bude velmi pěkným stavebním doplňkem prostor v Jungmannově uličce. Již příští rok se totiž bude rekonstruovat celá ulice Komenského a „Jungmanka“ by měla být dokončena současně s novou knihovnou. Rozšířený prostor do knihovny a prostor ZUŠ bude vybaven lavičkami a zelení, vznikne taková klidová zóna, kde mohou odpočívat třeba i rodiče nebo prarodiče, čekající na své malé génie. Jistě však předtím neodolají a opakovaně navštíví novou krásnou a prostornou knihovnu. V tomto čísle Chlumeckých listů jsme dali prostor k vyjádření oponentům záměru, stejně tak naleznete i odborné stanovisko autora projektu a obrazovou přílohu stavu budovy nyní a po rekonstrukci. Názor si, prosím, následně utvořte sami a jsem si samozřejmě vědom, že se názory mohou lišit. Zodpovědnost za rozvoj města však nesou členové zastupitelstva, občané si je zvolili v demokratických volbách, aby je zastupovali. V poslední době však registrujeme snahu práci zastupitelstva rozbíjet, napadat a ztěžovat. Bohužel i o tom je demokracie.

Dále si přečtete článek pana tajemníka o tom, že po mnoha letech budeme opět na našem úřadě vydávat občanské průkazy. Opravdu po velkém úsilí jsme prosadili roční pilotní projekt v Chlumci nad Cidlinou a ve Skutči v tom smyslu, do těchto měst budou periodicky najíždět úředníci (v našem případě z Hradce Králové, v případě Skutče z Chrudimi) jednou za čtrnáct dnů – ve čtvrtek, kteří agendu budou provádět. My jsme s pomocí Ministerstva vnitra zřídili a vybavili prostory na radnici vším potřebným. Jsem pevně přesvědčen, že se projekt osvědčí, a v takovém případě se vydávání OP rychle rozšíří i do dalších cca 181 pověřených měst v republice. Slibné je i to, že by se následně takto spustila i agenda vydávání pasů, která je velmi podobná a potřebuje i téměř identické vybavení i stejného úředníka. Jako předseda pracovní skupiny pověřených obcí pod SMO ČR mám ohromnou radost z toho, že se nám, byť dílčím způsobem, zase podařilo zastavit likvidaci státní správy na menších městech. Dále stejně tvrdě pracujeme na tom, aby v našem městě (a ve 200 dalších menších městech) zůstal zachovaný stavební úřad.

S přáním klidných podzimních dnů
Miroslav Uchytíl
starosta města

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA A RADY MĚSTA

VÝPIS Z USNESENÍ 47. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 12. 9. 2016

Rada města:

■ **Schvaluje** opravu komunikace před panelovými domy v Rooseveltově ulici na základě nabídky fy STRABAG a.s., odstěpný závod Ostrava, oblast Západ, Kladská 1082, 500 03 Hradec Králové, IČO: 60838744.

■ **Ukládá** městské policii ve spolupráce s technickými službami zajistit označení městských sportovišť informačními cedulemi „Zákaz kouření“.

■ **Schvaluje** seznam uchazečů a složení hodnotící komise veřejné zakázky „Stavební úpravy haly technických služeb“.

■ **Schvaluje** rozpočtové opatření č. 25 a 26 dle předloženého návrhu – příjmy se zvyšují o 170 tis. Kč a výdaje se zvyšují o 170 tis. Kč.

■ **Schvaluje** Dodatek č. 1 odpisového plánu na rok 2016 zřízené příspěvkové organizace Školní jídelna Chlumec nad Cidlinou dle předloženého znění.

■ **Doporučuje** zastupitelstvu ke schválení poskytnutí příspěvku ze Zdravotního fondu města Chlumec nad Ci-

dlinou pro děti a mládež Městské školy Beruška Chlumec nad Cidlinou na úhradu nákladů souvisejících s logopedickou péčí realizovanou v období září – prosinec 2016 v MŠ Beruška ve výši do 2.500,- Kč/měsíc.

■ **Doporučuje** zastupitelstvu zveřejnit záměr prodeje pozemku p.p.č. 1349 v k.ú. Lučice u Chlumce nad Cidlinou s minimální cenou 800.000,- Kč po nabytí účinnosti 2. změny Územního plánu Chlumec nad Cidlinou. Zveřejnit do 2. 12. 2016.

■ **Doporučuje** zastupitelstvu ke schválení uzavření Dohody o zrušení

a vzájemném vypořádání podílového spoluvlastnictví k nemovité věci (pozemek p.p.č. 909/75 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou).

■ **Doporučuje** zastupitelstvu ke schválení koupi pozemku p.p.č. 1085 v k.ú. Lučice u Chlumce nad Cidlinou za cenu 100,- Kč/m² na základě uzavření smlouvy o smlouvě budoucí kupní a smlouvy o právu provést stavbu a **ukládá** odboru správy majetku a investic v této věci jednat v intencích zápisu.

■ **Schvaluje** uzavření Smlouvy o uzavření budoucí smlouvy o zřízení věcného břemene – služebnosti a smlouvy o právu provést stavbu č. IV-12-2014737/VB/1 (Chlumec n/C, p.č. 533/1, SGL, 17 RD, knn) mezi městem Chlumec nad Cidlinou a ČEZ Distribuce, a.s., IČO: 24729035.

■ **Schvaluje** uzavření Darovací smlouvy na prodejní stánek s čekárnou na Klicperově náměstí mezi městem Chlumec nad Cidlinou a ****.

■ **Doporučuje** zastupitelstvu ke schválení, v návaznosti na usnesení zastupitelstva 9/14/16, změnu bodu 9. článku VII. Smlouvy o budoucí kupní smlouvě, smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene a smlouvy o právu provést stavbu mezi městem Chlumec nad Cidlinou a **** dle předloženého návrhu.

■ **Doporučuje** zastupitelstvu ke schválení prodeje pozemků p.p.č. 976/1 a 976/10 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou společnosti Bidvest Czech Republic s.r.o., IČO: 28234642 a **doporučuje** pověřit radu města uzavřením Smlouvy o budoucí kupní smlouvě a smlouvy o právu provést stavbu s touto společností.

■ **Doporučuje** zastupitelstvu pověřit radu jednáním ve věci přehodnocení rozsahu ochranného pásma zámku Karlova koruna.

■ **Ukládá** odboru správy majetku a investic podat žádost o stavební povolení na opravu komunikace V Lipkách.

■ **Ukládá** starostovi jednat ve věci reklamace „Stezky pro pěší a cyklisty Převýšov – Chlumec nad Cidlinou“.

■ **Schvaluje** uzavření smlouvy o dílo 08/2016 (město Chlumec nad Cidlinou x Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a.s., Víta Nejedlého 893, 500 03 Hradec Králové, IČO: 48172898) na akci „Dešťová kanalizace Chlumec nad Cidlinou, ulice Komenského“.

■ **Schvaluje** uzavření darovací smlouvy (dar městu ve výši 15.000,- Kč) me-

zi firmou ASEKOL a.s., Československého exilu 2062/8, Praha 4, 143 00, IČO: 27373232 a městem Chlumec nad Cidlinou.

■ **Schvaluje** posun termínu vyhlášení Chlumecké literární ceny J. Golla za rok 2016 z 19. října na 26. října 2016 na základě předložené žádosti.

■ **Doporučuje** zastupitelstvu ke schválení navýšení počtu strážníků městské policie na 4.

■ **Schvaluje** výjimku z počtu dětí ve třídách mateřské školy na školní rok 2016/2017 tak, jak je uvedeno v materiálu předloženém Mateřskou školou Beruška, Pod Loretou 460/IV, Chlumec nad Cidlinou.

■ **Schvaluje** opětovné spuštění on-line rezervačního systému pro ubytování na koupališti v příštím roce od 1. 10. 2016.

VÝPIS Z USNESENÍ 48. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 21. 9. 2016

Rada města:

■ **Schvaluje** zadávací dokumentaci včetně návrhu smlouvy o dílo na výběr zhotovitele akce „Stavební úpravy a přístavba objektu č.p. 61“.

■ **Schvaluje** provedení automatické závlahy travnatých ploch náměstí dle varianty 2) dle cenové kalkulace zpracované firmou OK ZAHRADY s.r.o., Jos. Jungmanna 1735, 504 01 Nový Bydžov, IČO: 28768655.

VÝPIS Z USNESENÍ 49. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 26. 9. 2016

Rada města:

■ **Schvaluje** úpravu finančního vztahu – dodatek č. 1 se zřízenou příspěvkovou organizací Základní škola Chlumec nad Cidlinou dle předloženého návrhu o částku 110 tis. Kč.

■ **Schvaluje** převod 3 ks dataprojektorů a 3 ks tabulí do majetku zřízené příspěvkové organizace Základní škola Chlumec nad Cidlinou.

■ **Schvaluje** rozpočtové opatření č. 26-27 dle předloženého návrhu. Příjmy se zvyšují o 202,94 tis. Kč a výdaje se zvyšují o 202,94 tis. Kč.

■ **Postupuje** návrh dopravního značení křižovatky ulic Kozelkova, Havlíč-

kova, Svatopluka Čecha a Sokolská ve 2 variantách k vyjádření komisi bezpečnostní, pořádkové a ŽP.

■ **Schvaluje** seznam uchazečů pro veřejnou zakázku na rozšíření veřejného osvětlení v ul. Zámecká do komunikace pro chodce p.p.č. 1374/2 a 1351/1 (podél zámeckého plotu) dle předloženého návrhu.

■ **Bere na vědomí**, v návaznosti na usnesení 7/32/16, informaci o ceně stavby na pozemku st. 298/2 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou a **doporučuje** zastupitelstvu ke schválení prodeje tohoto pozemku.

■ **Schvaluje**, v návaznosti na usnesení 6/46/16, pronájem části pozemku p.p.č. 937 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou o výměře 18 m² ****, na dobu neurčitou s tříměsíční výpovědní lhůtou za cenu 5,- Kč/m²/rok.

■ **Schvaluje** uzavření Dodatku č. 2 k nájemní smlouvě uzavřené mezi městem Chlumec nad Cidlinou a Mateřskou školou, Speciální základní školou a Praktickou školou, Hradec Králové, Hradecká 1231, 500 03 Hradec Králové, IČO: 62693514 (snížení výměry pronajaté plochy).

■ **Schvaluje** uzavření dodatků ke stávajícím nájemním smlouvám se ZEM, a.s. (IČO: 64259587), s Rolnickou a.s. Králíky (IČO: 25978438), s Lovčickou zemědělskou, a.s. (IČO: 25965921) a s Českou osivou Chlumec spol. s r.o. (IČO: 25934520) ve věci pronájmu dalších pozemků v jejich užívání a úpravy nájemného dle podkladů odboru správy majetku a investic pro 49. radu města.

Schvaluje uzavření pachtovní smlouvy s Ing. Pavlem Jandou (IČO: 73772151) – propachtování pozemků v k.ú. Chlumec nad Cidlinou dle seznamu uvedeného v podkladech odboru správy majetku a investic pro 49. radu města na dobu neurčitou s pětiletou výpovědní lhůtou a s cenou 2.000,- Kč/ha/rok.

Schvaluje uzavření pachtovní smlouvy s Ing. Jiřím Andryškem (IČO: 75088924) – propachtování pozemků v k.ú. Chlumec nad Cidlinou dle seznamu uvedeného v podkladech odboru správy majetku a investic pro 49. radu města na dobu neurčitou s roční výpovědní lhůtou a s cenou 3.000,- Kč/ha/rok.

■ **Umožňuje** vstup firmě Bidvest Czech Republic s.r.o. a jí pověřeným osobám na pozemky parc.c. 976/1 a 976/10 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou za účelem provedení hydrogeologické-

ho průzkumu a polohopisného a výškopisného zaměření.

■ **Schvaluje** uzavření Smlouvy o nájmu nebytových prostor mezi Základní školou, Chlumec nad Cidlinou, okres Hradec Králové, se sídlem Kozelkova 123, 503 51 Chlumec nad Cidlinou (IČO: 62695398) a Pedagogicko-psychologickou poradnou Královéhradeckého kraje se sídlem Na Okrouhlíku 1371, 500 02 Hradec Králové (IČO: 72049103).

■ **Ukládá** investiční komisi navrhnout umístění nových (menších) veřejných WC v rámci budování záchytného parkoviště u zdravotního střediska.

■ **Stanovuje** s účinností od 1. 10. 2016 celkový počet zaměstnanců zařazených do městského úřadu na 24.

■ **Bere na vědomí** ekonomickou bilanci Klicperova domu za srpen 2016.

■ **Schvaluje** uspořádání 8. reprezentačního plesu města Chlumec nad Cidlinou 25. 3. 2017.

VÝPIS Z USNESENÍ 17. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA konaného dne 21. 9. 2016

Zastupitelstvo města:

■ Po projednání návrhu Změny č. 2 Územního plánu Chlumec nad Cidlinou, předloženého odborem hlavního architekta Magistrátu města Hradec Králové

I. ověřuje:

soulad Změny č. 2 Územního plánu Chlumec nad Cidlinou s Politikou územního rozvoje České republiky a s územně plánovací dokumentací vydanou Královéhradeckým krajem, se stanoviskem krajského úřadu – dle příloženého Odůvodnění Změny č. 2 Územního plánu Chlumec nad Cidlinou, doplněného pořizovatelem dle § 53, odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů a dle § 172 odst. 4 a 5 zákona č. 500/2004 Sb. Správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zastupitelstvo města Chlumec nad Cidlinou neshledalo žádný rozpor.

II. schvaluje:

vyhodnocení výsledků projednání Změny č. 2 Územního plánu Chlumec nad Cidlinou, zpracované pořizovatelem a předložené v předkládacím protokolu

a v odůvodnění územního plánu a v souladu s ustanovením § 10i odst. 11 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů **zveřejňuje:**

Sdělení, jak byly zohledněny výsledky vyhodnocení vlivů na životní prostředí: Dotčený orgán – Krajský úřad Královéhradeckého kraje vydal dne 28. 8. 2014 stanovisko k návrhu zprávy o uplatňování Územního plánu Chlumec nad Cidlinou z hlediska posuzování vlivů na životní prostředí, ve kterém požadoval posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí dle zákona EIA (dále ne „SEA vyhodnocení či vyhodnocení SEA“).

Po důkladném prostudování byla shledána nezbytnost komplexního posouzení vlivů na životní prostředí, a to převážně z těchto důvodů:

- Předkládanou Zprávu o uplatňování územního plánu Chlumec nad Cidlinou nebylo možné dostatečně posoudit ve fázi předložených Pokynů pro zpracování návrhu Změny č. 2 Územního plánu Chlumec nad Cidlinou.
- Požadavky na změnu územně plánovací dokumentace byly navrženy v rozsahu, kdy nelze vyloučit kumulativní vliv jednotlivých funkčních využití území ve smyslu zákona EIA.

Společné jednání o Návrhu územního plánu Chlumec nad Cidlinou včetně posouzení vlivů na životní prostředí proběhlo dne 8. 11. 2015 na Magistrátu města Hradec Králové.

Krajský úřad, jako příslušný orgán dle § 22 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon EIA“), vydal dne 15. 1. 2016 v rámci projednávání **souhlasné stanovisko** k vyhodnocení vlivů návrhu Z2 ÚP Chlumec nad Cidlinou na životní prostředí za těchto podmínek:

- Vyřadit lokalitu Z78 z důvodu ochrany zemědělského půdního fondu – *lokality bude vymezena jako územní rezerva „plochy bydlení v rodinných domech – městské a příměstské – BI“*
- U lokality Z77 stanovit jako podmínku prokázání splnění hygienických limitů hluku z provozu na silnici I/11 vůči zástavbě v chráněných vnitřních i venkovních prostorech – *bylo doplněno*

■ V územní studii X4 stanovit způsob protipovodňové ochrany a zajištění příznivých odtokových poměrů v lokalitě – *bylo doplněno*

Výše uvedené požadavky a doporučení pořizovatel ve spolupráci s určeným zastupitelem návazně zapracoval do „Pokynů pořizovatele k dopracování návrhu Z2 ÚP Chlumec nad Cidlinou po společném jednání“. V souladu s výše uvedeným vyhodnocením byl návrh Z2 ÚP Chlumec nad Cidlinou upraven před veřejným jednáním.

Na základě toho lze konstatovat, že všechny podmínky stanovené ve stanovisku krajského úřadu byly akceptovány, případně odůvodněny a že návrh Změny č. 2 Územního plánu Chlumec nad Cidlinou je upraven v souladu s výsledky vyhodnocení vlivů na životní prostředí.

III. vydává

podle § 6 odst. 5 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon), za použití § 43 odst. 4 stavebního zákona, § 13 a přílohy č. 7 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, § 171 a následujících zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů **Změnu č. 2 Územního plánu Chlumec nad Cidlinou** formou opatření obecné povahy.

■ **Schvaluje** zařazení částky 3 mil. Kč do rozpočtu roku 2017 na akci „Rekonstrukce – stavební úprava komunikace p.p.č. 1421/1, 1421/2.“

■ **Schvaluje** prodej pozemků p.p.č. 976/1 a 976/10 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou Bidvest Czech Republic s.r.o., V Růžovém údolí 553, Mikovice, 278 01 Kralupy nad Vltavou, IČO: 28234642 a **pověřuje** radu města dopracováním Smlouvy o budoucí kupní smlouvě a smlouvy o právu provést stavbu v intencích předloženého návrhu smlouvy a připomínek ke smlouvě uvedených v zápise a **pověřuje** starostu jejím podpisem.

■ **Ukládá** odboru správy majetku a investic zveřejnit záměr prodeje pozemku p.p.č. 1349 v k.ú. Lučice u Chlumce nad Cidlinou s minimální cenou 800.000,- Kč po nabytí účinnosti 2. změ-

ny Územního plánu Chlumec nad Cidlinou, a to do 2. 12. 2016.

■ **Ruší** usnesení zastupitelstva 8/8/15a) a **schvaluje** prodej pozemku p.p.č. 1461/14 o výměře 37 m² (vzniklého na základě geometrického plánu č. 2372-115/2014) v k.ú. Chlumec nad Cidlinou, za cenu 100,- Kč/m² ***** s tím, že náklady na kolek uhradí kupující, náklady na vyhotovení geometrického plánu uhradí obě strany rovným dílem a prodávající uhradí daň z nabytí nemovitosti.

■ **Schvaluje** uzavření Dohody o zrušení a vzájemném vypořádání podílového spoluvlastnictví k nemovité věci (pozemek p.p.č. 909/75 v k.ú. Chlumec nad Cidlinou).

■ **Schvaluje**, v návaznosti na usnesení zastupitelstva 9/14/16, změnu bodu 9. článku VII. Smlouvy o budoucí kupní smlouvě, smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene a smlouvy o právu provést stavbu mezi městem Chlumec nad Cidlinou a ***** dle předloženého návrhu.

■ **Bere na vědomí** aktuální informace o lokalitě Skalka (stavba „Nápojení pozemků na dopravní a technickou

infrastrukturu Chlumec nad Cidlinou, č. parc. 1572/8, 1572/10, 1572,11“) a **nereflektuje** na žádost firmy SO-REAL, s.r.o. ze dne 2. 12. 2015.

■ **Ukládá** radě města jednat ve věci přehodnocení rozsahu ochranného pásma zámku Karlova koruna.

■ **Ruší** účelový fond na udržování, opravy a rekonstrukce komunikace k průmyslové zóně a **schvaluje** převod zůstatku účelového fondu na běžný účet města Chlumec nad Cidlinou.

■ **Bere na vědomí** rozpočtové opatření č. 19 až 26 dle předloženého znění. Příjmy se zvyšují o 1.215,50 tis. Kč a výdaje se zvyšují o 1.215,50 tis. Kč.

■ **Schvaluje** poskytnutí příspěvku ze Zdravotního fondu města Chlumec nad Cidlinou pro děti a mládež Městské školy Beruška Chlumec nad Cidlinou na úhradu nákladů souvisejících s logopedickou péčí realizovanou v období září – prosinec 2016 v MŠ Beruška ve výši do 2.500,- Kč/měsíc.

■ **Bere na vědomí** připomínky k rekonstrukci domu č.p. 61/I a **ukládá** radě města pokračovat v akci „Stavební úpravy a přístavba objektu č.p. 61“ dle schváleného projektu.

■ **Schvaluje** navýšení počtu strážníků městské policie na čtyři s platností od 1. 11. 2016.

■ **Ukládá** tajemníkovi předložit do příštího zastupitelstva návrh vyhlášky omezující dobu nočního klidu v konkrétních dnech.

■ **Ukládá** radě města, pro zvýšení transparentnosti a informovanosti veřejnosti ve finančních záležitostech města, zavést tzv. klikací rozpočet s účinností od 1. 1. 2017.

■ **Schvaluje** stejný systém poskytování dotací městem Chlumec nad Cidlinou na rok 2017 jako v roce 2016, tj. individuální systém dotací (účel dotace si určuje žadatel).

■ **Ukládá** radě města zvážit organizační opatření nebo personální posílení městského úřadu se zaměřením na vnitřní kontrolní činnost.

■ **Schvaluje** zřizovací listinu příspěvkové organizace Školní jídelna Chlumec nad Cidlinou.

Jana Jelínková
asistentka starosty

***** skrytá informace dle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

Inzerce

Jak jsme volili do zastupitelstva kraje ve dnech 7. a 8. října 2016 v Chlumci nad Cidlinou

okres	místo	zapisovatelka	voliči	Volte Pravý Blok www.cibulka.net																		
			1	2	7	12	30	32	36	37	41	43	50	52	56	67	68	70	75			

Jak jsme volili při volbě do Senátu Parlamentu ČR ve dnech 7. a 8. října 2016 v Chlumci nad Cidlinou - I. kolo

okres	místo	zapisovatelka	voliči	Petr Novotný	Karel Daňhel	Milúše Horská	Vladimír Ninger	Jiří Čáslavka	Pavel Studnička	Emanuel Žďárský	Jaroslav Menšík	Petr Štěpánek	David Novák	Počet vydaných obálek	% účasti
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	MěÚ	Jelínková	985	8	4	61	29	16	13	17	23	10	14	202	20,51
2	Základní škola	Holanová	990	19	9	85	34	14	6	35	67	12	37	368	37,18
3	Základní škola	Špičáková	689	5	3	85	18	7	13	13	38	6	16	233	33,82
4	Základní škola	Rozumová	704	7	4	75	32	12	22	12	33	8	29	252	35,8
5	Základní škola	Fölklová	846	13	7	75	28	14	25	19	22	7	22	253	29,91
6	Lučice	Kovářová	116	0	0	10	8	2	6	0	3	2	5	40	34,48
7	Pamětník	Kalová	92	0	1	8	2	0	1	4	2	0	4	24	26,09
Celkem			4422	52	28	399	151	65	86	100	188	45	127	1372	31,03
% získaných hlasů						32,15	12,16				15,14		10,23		

Jak jsme volili při volbě do Senátu Parlamentu ČR ve dnech 14. a 15. října 2016 v Chlumci nad Cidlinou - II. kolo

okres	místo	zapisovatelka	voliči	Petr Novotný	Karel Daňhel	Milúše Horská	Vladimír Ninger	Jiří Čáslavka	Pavel Studnička	Emanuel Žďárský	Jaroslav Menšík	Petr Štěpánek	David Novák	Počet vydaných obálek	% účasti
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	MěÚ	Jelínková	984			36					25			62	6,3
2	Základní škola	Holanová	984			61					54			116	11,79
3	Základní škola	Špičáková	689			68					17			86	12,48
4	Základní škola	Rozumová	706			64					18			84	11,9
5	Základní škola	Fölklová	844			51					21			73	8,65
6	Lučice	Kovářová	115			11					0			11	9,57
7	Pamětník	Kalová	92			6					5			11	11,96
Celkem			4414			297					140			443	10,04
% získaných hlasů						67,96					32,03				

Vydávání občanských průkazů se vrací do Chlumce nad Cidlinou

Po letech snah vedení města Chlumec nad Cidlinou a měsících „ladění“, za spolupráce Ministerstva vnitra ČR a Magistrátu města Hradec Králové, **spouštíme pilotní projekt nabírání žádostí o vydání občanských průkazů (OP)** a následně předávání vyrobených OP na Městském úřadě v Chlumci nad Cidlinou.

Kromě občanského průkazu bez strojově čitelných údajů s platností 1 měsíc (tzv. „rychlíků“ nebo občanských průkazů „na počkání“) bude možno na městském úřadě požádat o vydání a následně převzít veškeré druhy tohoto dokladu. Na tomto místě je tedy občany třeba upozornit, že pokud bude občan požadovat po ztrátě, odcizení, poškození nebo zničení OP, stejně jako po zrušení svého trvalého pobytu ve správním řízení vyhotovit OP bez strojově čitelných údajů s platností 1 měsíc (tzv. rychlík), bude si muset vše vyřídit i nadále na obecním úřadu s rozšířenou působností dle místa svého trvalého pobytu.

Pro přehled uvádíme i výši nejčastějších správních poplatků a pokut v blokovém řízení, které se platí vždy předem při nabírání žádosti o vydání OP, aby nedocházelo ke zbytečným nedorozuměním. Je tedy třeba **s sebou mít potřebnou hotovost!!!**

OP děti do 15 let – správní poplatek ve výši **50,- Kč**

Žádost o vydání OP po ztrátě, odcizení, poškození nebo zničení – správní poplatek **100,- Kč** a v těchto případech je třeba počítat i s blokovou pokutou až do výše 1000,- Kč.

V ostatních případech je výměna OP většinou zdarma. Pokud si občan nebude jistý, je lépe se raději informovat předem na níže uvedených kontaktech.

Přijímání žádostí a následně vydávání OP bude probíhat 2x měsíčně, vždy ve čtvrtek, v níže uvedených termínech:

		10. 11.	1. 12.	8. 12.	22. 12.	2016
12. 1.	26. 1.	9. 2.	23. 2.	9. 3.	23. 3.	2017

Další termíny v následujících měsících budou dohodnuty později dle zájmu veřejnosti o tuto službu.

Služba bude občanům poskytována ve výše uvedené dny **od 8.00 do 11.15 hodin a od 12.00 do 14.00 hodin**. Poslední žadatel bude odbaven ve 14.00 hodin. Denně lze obsloužit cca 25 občanů za předpokladu rovnoměrného rozdělení po celé úřední hodiny.

Abychom minimalizovali čekací dobu, **lze se** na půl a celou hodinu **objednat** telefonicky na tel. čísle **495 703 874**, zbylý čas je rezervován pro neohlášené. Na tomto tel. čísle nelze poskytnout informace k vlastnímu nabírání a vydávání OP.

Vlastní průběh od náběru žádosti po vydání občanského průkazu bude následující:

- ☐ ve vybraném termínu se občan dostaví na městský úřad v Chlumci nad Cidlinou, kde pracovníce Magistrátu města Hradec Králové na přepážce vypracuje žádost o vydání OP (doba trvání do 15 minut), není potřeba žádná žádost předem ani fotografie, vždy je však třeba, aby občan prokázal svoji totožnost platným OP (v případě neplatného OP pak platným pasem nebo rodným listem), další informace na: <http://www.hradeckralove.org/modules/lifesit/?a=detail&id=18&type=z>
e-mail: Oldrich.Kaspar@mmhk.cz
nebo na tel. 495 707 476, 495 707 474
- ☐ za 28 dní si na stejné přepážce vyzvedne nový OP

Protože nejsme schopni odhadnout zájem veřejnosti o tuto službu, prosíme o shovívavost v případě případných potíží při jejím náběhu. Jedná se o pilotní projekt, který kromě Chlumce nad Cidlinou probíhá ještě ve Skutči, tj. na dvou místech v ČR, a na jeho průběhu záleží, zda služba zůstane zachována, bude rozšířena do dalších měst a o další služby (vydávání pasů).

Tuto službu bychom nemohli občanům nabídnout bez vstřícného přístupu vedení města Hradec Králové a pracovníků Magistrátu města Hradec Králové. Díky jejich podpoře se město Chlumec nad Cidlinou stalo jedním ze dvou měst, účastnících se pilotního projektu Ministerstva vnitra ČR.

tajemník MěÚ

Meteostanice Chlumeck n. Cidlinou náměstí

Přehled vybraných hodnot pro září 2016

Rychlost větru

Maximální hodnota:
4,0 m/s 4. 9. 2016

Náraz větru

Maximální hodnota:
6,8 m/s 5. 9. 2016

Srážky

Maximální denní úhrn:
1,2 mm 5. 9. 2016

Celkový úhrn:
2,4 mm

Teplota

Minimální hodnota:
2,8 °C 22. 9. 2016

Průměrná hodnota:
17,1 °C

Maximální hodnota:
35,0 °C 12. 9. 2016

Relativní vlhkost

Minimální hodnota:
21,2 % 11. 9. 2016

Průměrná hodnota:
66,5 %

Maximální hodnota:
99,9 % 6. 9. 2016

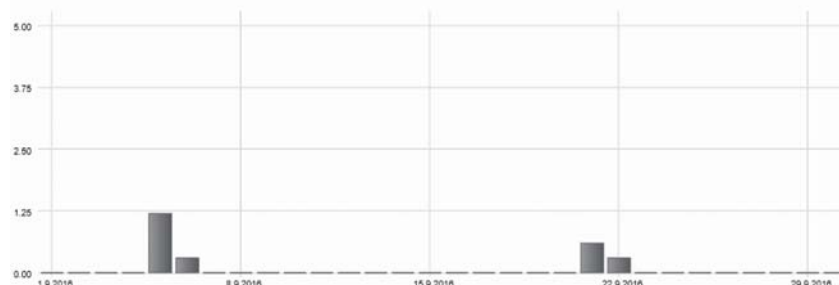
Atmosférický tlak

Minimální hodnota:
1008,1 hPa 17. 9. 2016

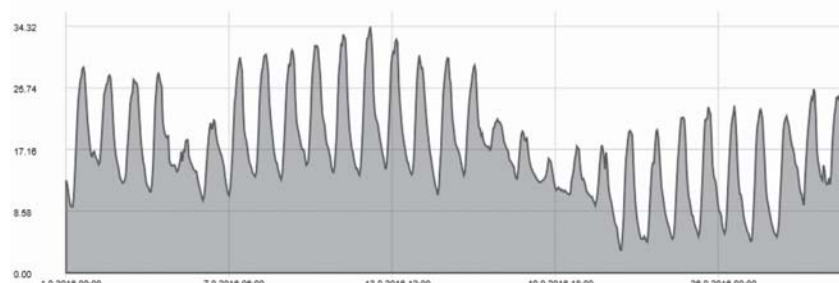
Průměrná hodnota:
1018,9 hPa

Maximální hodnota:
1029,1 hPa 27. 9. 2016

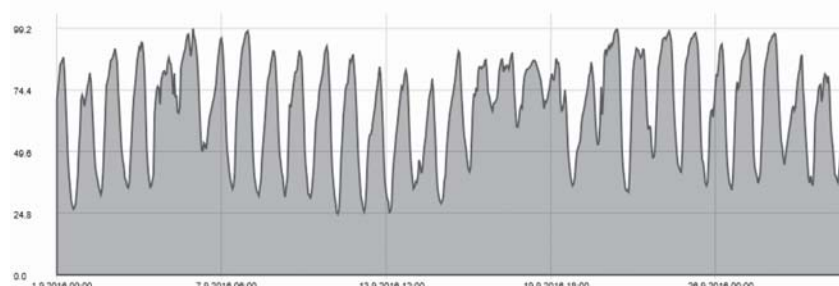
Srážky pro září 2016

Teplota pro září 2016

Vlhkost pro září 2016

Tlak pro září 2016

Vítání občánků v Chlumci nad Cidlinou

V sobotu dne 1. října 2016 jsme přivítali v zámecké oranžerii zámku Karlova koruna v Chlumci nad Cidlinou nejmenší občánky našeho města, tedy děti narozené v období duben 2016 až srpen 2016, s trvalým pobytem v Chlumci nad Cidlinou.

Přihlásilo se nám celkem 20 rodičů, takže jsme uvítali 20 nových občánků s jejich rodiči, z toho 8 chlapečků a 12 holčiček.

Pozvaná miminka s jejich rodiči, prarodiči a dalšími rodinnými příslušníky přivítali starosta města Ing. Miroslav Uchytal a místostarosta města PaedDr. Arnošt Vítek a s krátkým kulturním programem vystoupily děti z Mateřské školy U Zámku.

Rodiče dětí obdrželi od Města Chlumeck nad Cidlinou finanční dárek ve výši 1.000,- Kč, děti malou hračku a maminky květinu.

Rodiče se zapisovali do pamětní knihy města a poté následovalo tradiční fotografování dětí ve staré dřevěné kolébce.

Všem malým občánkům přejeme hodně zdraví, spokojenou rodinu a co nejvíce krásných dní jako byl tento sobotní.

Příští vítání nových občánků by se mělo uskutečnit v měsíci únoru.

Pokud se chcete zúčastnit slavnostního vítání občánků se svým nově narozeným miminkem, můžete si vyplnit „Přihlášku k vítání občánků“ a dodat ji na matriku městského úřadu nebo zaslat elektronicky na adresu matrika@chlumecnc.cz. Přihláška je ke stažení na www.chlumecnc.cz nebo si ji můžete vyžvednout a vyplnit osobně na matrice.

Ivona Uchytlová,
matrikářka

Další fotografie naleznete na 2. straně časopisu.

Inzerce

č. p. 61

61 – číslo domu v Jungmannově ulici, který svojí štítovou stěnou tvoří část severního fasádního průčelí Klicperova náměstí Chlumce nad Cidlinou. Dům, který spolu se sousedním objektem lemují úzký vstup do uličky, která je jakousi pěší propojkou do náměstí z Komenského ulice. Objekt není památkově chráněn a je pouze v ochranném pásmu zámku Karlova koruna.

Dům, který jako poslední v celé řadě staveb náměstí našel zatím své opravdu plné využití, funkci, život a je němým důkazem marné snahy najít plnohodnotnou náplň pro 21. století.

Objekt zatím dále chátrá a je v neudržitelném stavebně-technickém, havarijním stavu.

STÁVAJÍCÍ STAV

Konstrukční systém objektu je stěnový s masivními zdmi, dřevěnými trámovými stropy, s klasickým tesařským krovem a sedlovou střechou s valbou do náměstí. Objekt je částečně podsklepen.

Stávající dvoupodlažní objekt dnes již postrádá valnou většinu dobových architektonických prvků a historickou hod-

notu v něm nesou pouze původní okna a jeho objemové proporce.

Pokud se podíváme na stávající objekt s odstupem, lze jej rozdělit na dvě rozdílné části. Stavba blíže náměstí je protáhlého půdorysu, podél kterého se táhne úzká pěší propojka do ulice Komenského. Teoreticky tato ulička nabízí bohaté možnosti, jak rozšířit parter náměstí o poznání klidnější plochy bez rušivého vlivu dopravy. Navíc je zde značný potenciál pro rozvoj veřejné zeleně a s ohledem na plánovanou rekonstrukci ulice Komenského je reálné značné zatraktivnění této trasy pro pěší. Bohužel stávající objekt s ohledem na konstrukční řešení nenabízí možnost, jak propojit přízemní podlaží s touto uličkou. Pakliže máme obvodové stěny 90 centimetrů široké, není jednoduše možné do nich vložit velké prosklené výkladce. Tyto mohutné stěny spolu s vnitřními podobně silnými navíc zabírají značnou plochu a v komplikované dispozici limitují smysluplné využití vnitřního prostoru. Obdobné je to i ve druhém podlaží, které je přístupné po již nevyhovujícím schodišti. Část domu je také podsklepena. Jde o dva nízké sklepy s kamennými klenbami, které nedosahují ani 185 cm v nejvyšším místě a které jsou částečně zatopeny spodní vodou.

Druhá část stavby dále od náměstí je tvořena malým dvorečkem a hospodářským objektem s dřevěnou pavlačí nava- zující na první objekt. Tato část je sice pohledově zajímavá, nicméně je v takovém stavu, že již několik let je na ní vydáno povolení demolice.

Celá stavba byla podrobena několika průzkumům a za- měřením. Byl proveden stavebně technický průzkum zaměřený zejména na kompletní statiku objektu a dále na hydro- izolační a tepelné technické vlastnosti objektu.

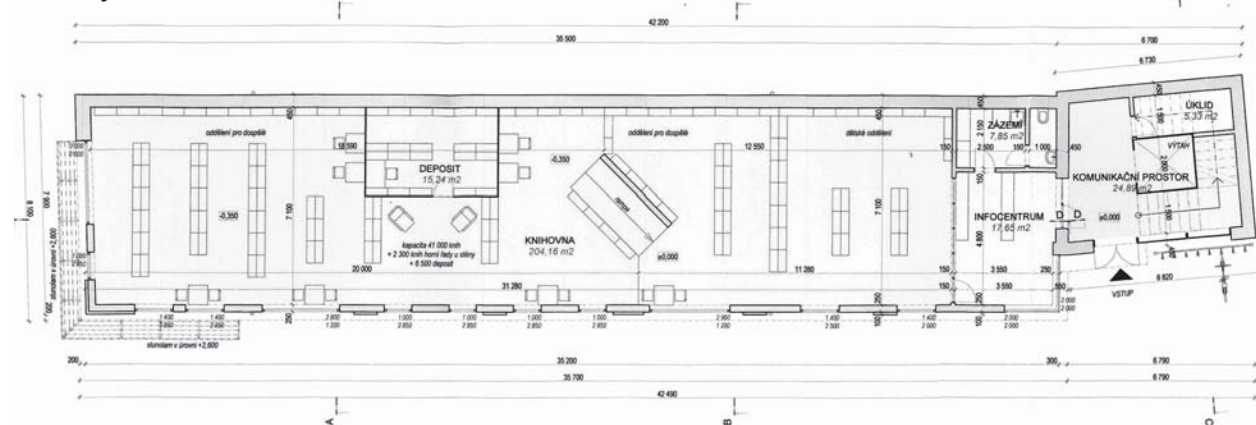

Průzkumy měly za cíl zjistit stav celého objektu v návaz- nosti na jeho další možné využití, včetně užitné plochy, kte- rou objekt disponuje, a to v obou podlažích pouze 350 m².

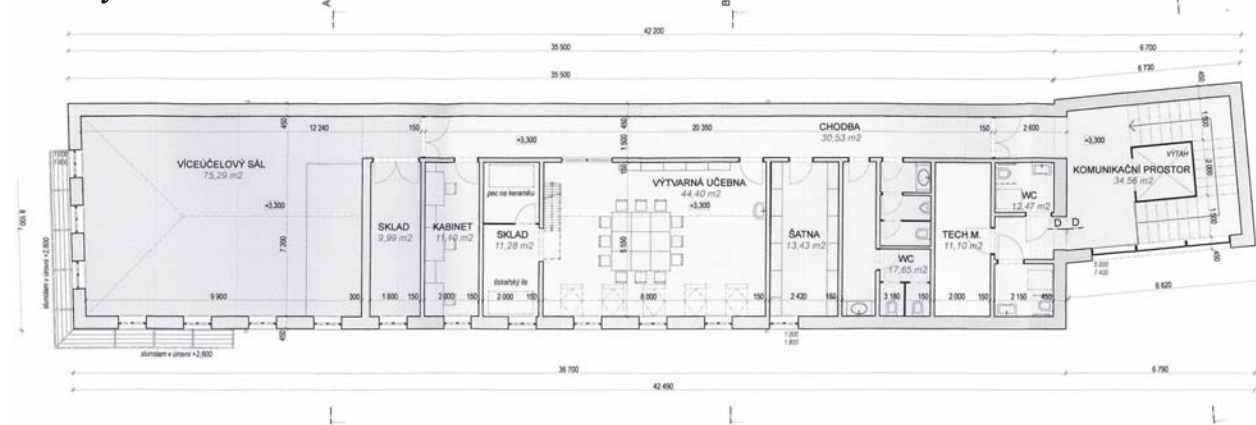
NOVÝ STAV

Po důkladném posouzení všech průzkumů, zvážení in- vestičních a provozních nákladů a vhodnosti řešení bylo při- stoupeno k návrhu na částečné odstranění stavby a její obje- movou náhradu s využitím moderních stavebních konstrukcí a novodobých materiálů. To nám umožnilo dosáhnout po-

Půdorys 1. NP

Půdorys 2. NP

žadovaných prostorových nároků a zvý- šení užitných ploch na 545 m² pro no- vé využití celého objektu. V důsledku těchto opatření bylo možné realizovat investiční záměr města na novou funk- ci občanské vybavenosti této stavby.

Investiční záměr města přichází s myšlenkou do tohoto objektu přesu- nout infocentrum, městskou knihovnu a část základní umělecké školy. Kde jinde by tyto instituce měly být umís- těny, než přímo na náměstí? Základní umělecká škola se už dlouhou dobu po- týká s nedostatkem prostor pro svůj roz-

voj. Rovněž stávající umístění knihovny a infocentra je terčem kritiky.

Všechny tyto kulturní organizace si zaslouží své místo v pomyslném středu města.

Podle projektu bude zadní pavla- čová část stavby odstraněna a na jejím místě vznikne moderní přístavba, kte- rá bude sloužit jako vstup do objektu. Ihned u vstupu bude umístěno in- focentrum, za kterým bude následovat velká městská knihovna s prosklenými plochami směrem do náměstí a do přilehlé uličky. Právě tyto plochy budou

nositelem vazby parteru mezi náměstím a knihovnou, ve výlohách budou umístěna křesla či vystaveny knihy, aby se městská knihovna přiblížila lidem. Druhé patro objektu pak bude věnováno základní umělecké škole, která zde nalezne prostory pro výtvarnou učebnu a víceúčelový sál.

Nový objekt věrně kopíruje stavební čáru původní stavby, její výškové členění, tvar střechy i velikosti okenních otvorů.

V kontrastu s těmito historizujícími parametry je pak prostor knihovny opticky zapuštěn do hmoty domu a je pojednán moderně s nepravidelně rozmístěnými velkými otvory. To vše je v harmonii s moderní vstupní věží na severu.

Přestože bude z vnějšku stavba velice podobná původnímu objektu, uvnitř tomu tak nebude.

Stavba je navržena v nejvyšším energetickém standardu a splňuje energetickou náročnost budovy pro třídu A (mimořádně úsporná). Bude osazena řízeným větráním s rekuperací, budou využívány obnovitelné zdroje energií (tepelná čerpadla) a samozřejmostí je i kompletní osvětlení s úspornou technologií LED, včetně rekuperace energie výtahové technologie.

Objekt je řešen jako plně bezbariérový.

ZÁVĚR

Tento investiční záměr není snahou města se zviditelnit. Jde pouze o to nabídnout obyvatelům novou občanskou vybavenost na důstojném místě, v příjemném prostředí a posunout opět o trochu výše kvalitu občanské vybavenosti ve městě. Projekt neřeší pouze dům č.p. 61, ale řeší komplexně i jeho vazbu na okolí. Součástí stavebních úprav bude rovněž

výměna dlažby a vybudování ploch veřejné zeleně ve vazbě na vstupní část domu. Na místě stávající pavlačové části vznikne malé zelené zákoutí se stromy a lavičkami, budou osazeny nové prvky městského mobiliáře a ulička bude lépe osvětlena.

Tento projekt je společným dílem mnoha lidí. Od autorizovaných odborníků, kteří se na něm podíleli z hlediska vlastních projektů, zástupců našeho města z řad odborných komisí, zastupitelstva a rady, kteří záměr spoluvytvářeli a jednomyslně jej podpořili. Ale také mnoha odborníků z řad dotčených orgánů státní správy, kteří projekt schvalovali, zejména odboru památkové péče a dalších.

Od první myšlenky zrodu tohoto díla jsme ušli téměř dva a půl roku a věříme, že se povedlo společně vytvořit smysluplnou stavbu, která po všech stránkách splňuje veškeré požadavky na stavby naší budoucnosti a bude dobře a dlouho sloužit dalším generacím.

Ing. Pavel Kubík

Projekční kancelář
Ing. Pavel Kubík s.r.o.
Vrchlického 816
Chlumec nad Cidlinou
503 51
č. autorizace 0601945
IČO 275 25 341
DIČ CZ27525341
mob. 606 281 511
e-mail. ingpavelkubik@post.cz
www.ingpavelkubik.cz

Sandra nebo také dům č. p. 61/I v Jungmannově ulici

Na začátku bylo slovo, vlastně ne, na začátku byla otázka, co bude postaveno místo domu č. p. 61/I v Jungmannově ulici a proč se dům musí zbourat? Prvotní informaci jsem si přečetla v Chlumeckých listech v úvodníku pana starosty, kde stálo, že zde vyrostě nové centrum občanské vybavenosti s knihovnou, informačním centrem a třídami pro ZUŠ. Proti tomuto záměru, si myslím, nelze nic namítat, sami víte, jaká je situace knihovny a propojení s informačním centrem se přímo nabízí, rovněž další prostory pro ZUŠ jsou žádoucí. Moje otázky se ubíraly spíše směrem, jak bude dům vypadat, kolik to vše bude stát, z jakých peněz se realizace stavby bude hradit, zda je dům památkově chráněn. Sepsala jsem „zamyšlení“, které jsem rozeslala známým,

umístila na facebook a také poslala starostovi města. Postupně se mi podařilo získat z různých zdrojů, od různých lidí i od města, informace, které mě vedly k sepsání petice na záchranu domu (byť není památkově chráněn, ale nachází se v ochranném pásmu kulturní památky – zámku Karlova koruna) a také jsem odeslala další, tentokrát oficiální dopis na městský úřad. Záchranu domu od vzniku petice podporuje také Občanský spolek kulturně smýšlejících z Chlumce nad Cidlinou.

Na základě všech kroků proběhla dne 30. srpna schůzka některých zastupitelů města, za přítomnosti starosty Ing. Uchytila a také pana Ing. Kubíka, který nový návrh objektu vytvořil a je zplnomocněn město v tomto jednání zastupovat, a nás „oponentů“, kteří chce-

me, aby byl dům citlivě opraven a vrácen do současného života. Před samotnou diskuzí jsme měli možnost si dům prohlédnout a udělat si tak obrázek o jeho technickém stavu, který zcela odpovídá jeho stáří a také neúdržbě v posledních letech. Jednání se rovněž zúčastnili členové Společnosti ochránců památek ve východních Čechách a také senátorka Mgr. Miluše Horská, která jako jedna z prvních petici podepsala. Samotná výměna informací a názorů byla docela dlouhá, náš hlas byl sice vyslyšen, ale k žádnému zásadnímu posunu nedošlo.

Vrátím se ještě k textu pana starosty, který napsal do úvodníku srpnového čísla Chlumeckých listů a týkal se mého „zamyšlení I“. Musím namítnout, že návrh nové budovy se do úzké Jung-

mannovy uličky skutečně nehodí (ne navazuje na uliční zástavbu, naproti plánovanému prosklenému bezbariérovému vstupu jsou veřejné záchody, které budou muset být také upraveny, a rovněž trafostanice bude přemístěna jinam), ale ponechme tuto polemiku stranou. Důležité je, z jakého důvodu se město rozhodlo pozdně barokní dům zbourat (nikoliv pseudobarokní, to jsme v jiné časové ose) a vůbec se nezaobíralo jeho historií, stářím, historickou hodnotou a nyní ani jeho případnou opravou. Dva zděné objekty jsou propojeny zajímavou pavlačovou částí, dřevníky (nejedná se o špejchary, jak píše pan starosta), které jsou samozřejmě ve špatném technickém stavu. Moje prvotní myšlenka byla – citlivá oprava domu a ponechání dřevěné pavlačové části, která by určité z památkového hlediska nemusela zůstat úplně v původním provedení, tedy ponechat propojovací dřevěný koridor, který by byl např. výstavním prostorem pro práce žáků ZUŠ, a dole v prostoru „zahrádky“ vytvořit posezení, např. „mini kavárnu“, tedy rovněž klidovou zónu, se kterou počítá i nový projekt, ale ve zcela jiném duchu.

Dále pan starosta v úvodníku odkazuje na špatný technický stav objektu, dokonce havarijní, že i samo město by nařídilo jeho demolici se souhlasem památkářů. K tomuto jenom dodávám, že demoliční výměr byl vydán jenom a pouze na pavlače (v roce 2013 viz text níže), nikoliv na dům, naopak pravomocné stavební povolení zní na přístavbu, rekonstrukci a změnu užívání stavby z komerčního užívání na občanskou vybavenost s tím, že v odůvodnění je napsáno, že z objektu zůstanou zachovány některé zdi a základy objektu (v realu tam nezbyde nic). Z mého pohledu se zachránily daleko horší „ruiny“, dům je prostě starý a neudržovaný, takže plísň, vlhkost, špatný krov a krytina je daň stáří. Musíte vzít do úvahy, že přežil dvě světové války, období socialismu a je zde více jak 200 let. Do jeho údržby a oprav město v posledních letech moc neinvestovalo, a to přesto, že nevelkou sumu inkasovalo za pronájem komerčních prostor. Samozřejmě chci argumentaci starosty, že využitím tohoto domu se zabývalo zastupitelstvo již několikrát v průběhu několika let, dokonce v roce 2013 byl záměr objektu prodat do soukromých

rukou (z tohoto důvodu dokonce památkáři souhlasili s demolicí dřevníků, která se nakonec neuskutečnila). V závazném stanovisku k demolici dřevníků památkáři konstatovali, že „**dům čp. 61 na Klicperově náměstí patří k nejhodnotnějším a nejautentičtějším dochovaným městským domům.** Hmot a půdorys si do značné míry zachovaly svoji původní podobu, která je jakýmsi přechodným měřítkem mezi barokní a empírovou obnovou města. To se projevuje např. v orientaci střešního hřebene kolmo k uliční čáře a ve valbové střeše z 2. třetiny 19. století. Ojedinělým prvkem jsou protáhlé dřevníky ve dvoře, dříve běžná záležitost, která však v novodobé historii městských domů postupně mizela. Zajímavé je otevření dřevníků do ulice. Jedná se o prvek, jímž zástavba náměstí plynule přechází v zástavbu uliční, již je přizpůsobeno stavení v severní části dvora. Proto z důvodu ojedinělosti a výjimečnosti by bylo vhodné zástavbu dvora s pavlačí zachovat. Ovšem s ohledem na reálnou hrozbu prodeje a následného zániku celého domu lze demolici akceptovat za podmínky kvalitního stavebního zaměření odpovídajícího jejich dochovanému stavu, aby se alespoň v dokumentech zachovala podoba historické zástavby.“ Nakonec intervence starosty Ing. Uchytila, aby se dům neprodával, měla úspěch (neúspěch) a dům se neprodal, ale ani neopravil. Dokonce vznikl projekt na opravu domu, který má doposud město k dispozici, ale nikdy ho neuskutečnilo.

Rovněž jsme vyslechli argumentaci pana Ing. Kubíka, proč je nový projekt takový, jaký je, a co všechno se při jeho návrhu muselo zohlednit, přesto musím opakovat, že tento typ stavby by bylo vhodné realizovat jinde, ne zde na místě historického domu. Město argumentuje dodržením požárních, bezpečnostních a hygienických předpisů a normou na světelnost tříd atd. Požadavky kladené na novostavby jsou daleko přísnější než požadavky u již vystavěných objektů, kde se musí respektovat původní stavba. V památkově chráněném objektu Majorátu, kde sídlí ZUŠ, také třídy jistě nesplňují současné normy a požadavky. Tím chci naznačit, že kdyby město dům opravilo, nikoliv bouralo, požadavky by jistě nebyly tak striktní a už vůbec ne za předpokladu, kdyby

byl dům kulturní památkou (pokud by dům byl památkově chráněn, mohlo by město požádat o finanční dotaci z různých grantů a nemuselo by celou opravu hradit ze svých zdrojů). Znovu si ale pokládám otázku, kolik by stála oprava domu, když na nový objekt je vyčleněna částka 21,5 milionů z rozpočtu města (nikoliv z dotací, jak město původně zamýšlelo) plus další náklady na rekonstrukci veřejných záchodů a přemístění trafostanice. Na tuto otázku jsme nedostali odpověď, protože kalkulace je vytvořena jenom na výstavbu nové budovy, nikoliv na opravu. Takto původní dům z tohoto období před klasicistního, tedy pozdního baroka s původními okny, bohužel už bez říms a ozdob na fasádě, v Chlumci nenajdete. Jedinost diskutovaného domu č. p. 61/I pro Chlumec je právě v tom, že je to „poslední mohykán“, druhý takový dům tady není.

Záměr města umístit do objektu knihovnu, infocentrum a třídu ZUŠ nahrává jeho citlivé opravě, neboť právě literatura, výtvarná činnost úzce souvisí s historií, společností a i výchovou. Nejenom město Chlumec nad Cidlinou, ale i jeho obyvatelé by tímto počinem mohli jasně dát najevo, jak si váží své historie, odkazu svých předků, minulosti a dokáží je zapojit do současného života, aby se nestaly jenom mrtvými pomníky či pomníčky na poli 21. století.

Vždy to je jenom o přístupu, vše se dá realizovat, když se chce, dokonce i starý dům se dá opravit tak, aby náklady na jeho následný provoz byly nízké a nezatěžující.

Uznávaný urbanista a architekt Ing. Karel Kuča, rodák z Chlumce, kterého jsem osobně v srpnu navštívila v Praze, podepsal společně s manželkou petici na záchranu domu a mimo jiné konstatoval, že „**Historicky cenných domů zbylo v Chlumci minimum. Právě dům čp. 61/I, jakkoli prostý, je jedním z nejceněnějších. Zbořit ho a nahradit banální replikou je kulturní barbarství. Dům by si naopak zasloužil velmi ohleduplnou opravu a rehabilitaci.**“

Ostatně o jeho památkových hodnotách je přesvědčeno i Ministerstvo kultury, které by jinak nezahájilo řízení o prohlášení předmětného domu za kulturní památku.

Bc. Martina Kolinská

Takový obyčejný dům...

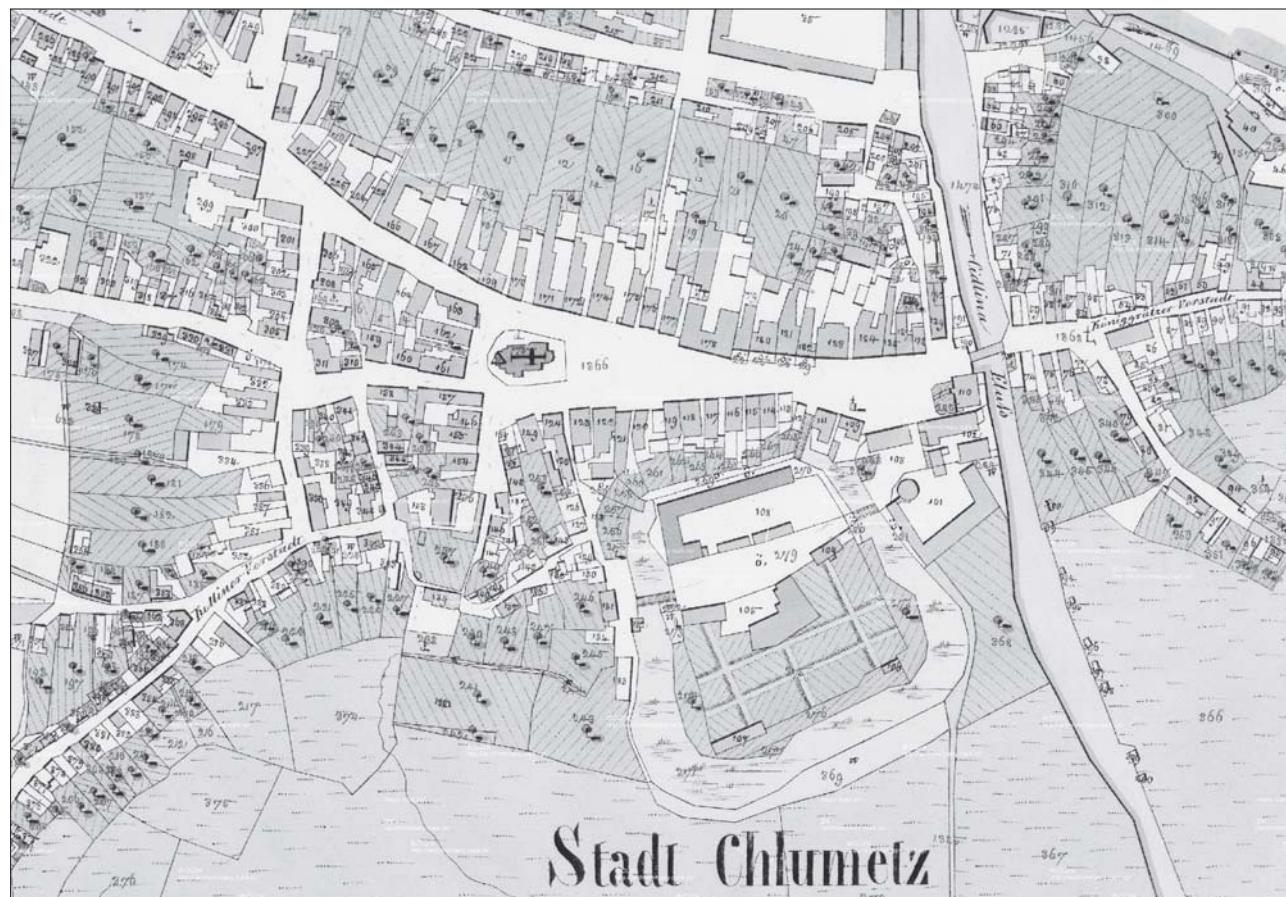
Rok 1837 nebyl pro Chlumec šťastný. Tehdy vyhořela severní strana náměstí od radnice k řece. Až do té doby město charakterizovala malebná směsice starších prvků (bedněné štíty, dřevěná podloubí) s rysy barokně-klasicistními, které se projevily vedle dekoru fasád zvláště v uplatňování mansardových střech. Tak vypadala i přízemní zástavba jižní strany náměstí, stejně jako přízemní i patrové domy západně od radnice. Severní strana náměstí od radnice k řece soustřeďovala nejhonosnější městské domy. Do požáru roku 1837 měly domy podloubí na dřevěných sloupech, většinou byly snad patrové. Nerovná uliční čára těchto domů byla po požáru vyrovnána na úkor zaniklých podloubí novými zděnými patrovými empírovými domy s hřebenem střechy rovnoběžným s ulicí.

V roce 1841 byl celý Chlumec zaměřen v rámci vytváření map stabilního katastru, takže podobu města v té době známe velmi dobře. Mapa zachycuje vyhořelé domy v procesu přestavby.

Především však velmi dobře ukazuje, v čem spočívala proměna města v tomto období. Staré barokní a renesanční domy byly orientovány do náměstí užší stranou, tedy štítem. Nové klasicistní domy již byly stavěny „na šířku“, tedy rovnoběžně se stavební čarou. Do náměstí se tedy obracely svou střechou a okapem (proto se nazývají domy okapové orientace). Z mapy je zřejmé, že náhrada starých (štíťových) domů novými (okapovými) byla na severní straně náměstí v roce 1841 již téměř dokončena. Zůstávalo jen několik málo starších domů.

Od poloviny 19. století do 1. světové války se domy na severní straně náměstí dále proměňovaly. Klasicistní fasády byly nahrazeny novorenesančními a secesními. Mansardové střechy přetrvávších starších domů nahradily střechy valbové. V 70. a 80. letech 20. století pak byly zdobné fasády prakticky všech domů otlučeny a stará okna nahrazena typovými. Architektonická tvář náměstí byla téměř zničena.

Dodnes přetrvaly na severní straně náměstí pouhé čtyři domy štíťové orientace, které pamatují 18. století či ještě starší dobu: platí to zejména o obou domech při vyústění Jungmannovy ulice (čp. 61 a 62/I), sousedním přízemním domě čp. 63/I a konečně o domě čp. 90/I na nábreží. Všechny – s výjimkou domu čp. 61/I – však postihly popsané modernizace fasád. Dům čp. 61/I je jediným, kterému se modernizace vyhnuly. Přišel sice o mansardovou střechu a dekor fasád, ale jinak stále existuje ve své historické podobě včetně okenních otvorů. Totéž platí o jeho konstrukcích (včetně kleneb a sklepů) a dispozici. V chlumeckém prostředí jedinečná je i zadní část domu s dřevěnými pavlačemi. To vše by jistě potvrdil řádný stavebně historický průzkum domu, pokud by byl proveden. Pro Chlumec je tedy tento dům nenahraditelný – protože je jediný. Žádný jiný dům dnes již nedokládá podobu chlumeckého náměstí v 18. století. Na tom nic nemění skutečnost, že je architektonicky velmi prostý a nenápadný

Chlumecké náměstí na mapě stabilního katastru z roku 1841. Ústřední archiv zeměměřictví a katastru, Praha

Aktuální podoba chlumeckého náměstí s vyznačením domů se zachovanou štíťovou orientací. Dům čp. 61/I je vlevo, následují domy čp. 62/I a 63/I a konečně u řeky čp. 90/I

a většina lidí kolem něj projde bez povšimnutí.

Dům čp. 61/I sice není kulturní památkou, nicméně jeho historická hodnota je doslova nevyčísitelná. Bylo by opravdu smutné, kdyby měl být zbořen a nahrazen novostavbou. Tím spíše novostavbou s velmi kulturní náplní (knihovna a informační centrum).

Chlumec není Telč. Přesto je to historicky a urbanisticky velmi cenné město. Zachovalo si totiž urbanistickou strukturu pocházející prakticky ještě ze středověku. Vyhnuly se mu razantní přestavby, které ve 2. polovině 20. století postihly mnoho jiných měst. Dnes se již málo ví, že i Chlumci hrozil podobný osud. Nejprve v souvislosti se záměrem na novou výstavbu jižní strany náměstí v 70. letech. Ještě mnohem hůře by dopadla panelová přestavba, která měla být zahájena v roce 1990. Kdyby sametová revoluce přišla jen o několik měsíců později, mělo by to pro Chlumec nedozírné následky. Nicméně právě v nejnovější době se Chlumec dostává na osudové rozhraní. Před několika lety byl zbořen historický mlýn, v loňském roce panský dvůr. Tím město přišlo o dva

klíčové svědky své historie a jeho urbanistická struktura byla těžce poškozena. Nemluvě o dalších ztrátách, jako byly historické objekty v areálu nádraží, přestavba domků na jižní straně zámecského parku, zničení krajinného zázemí

zámecského parku na západní straně a podobně. Likvidace posledního dochovaného měšťanského domu by byla smutným vyvrcholením tohoto díla zkázy.

Karel Kuča

Inzerce

Historie domu čp. 61/I v Chlumci nad Cidlinou

Josef Hartman uvádí, že kolem roku **1688** koupil od sirotků Jana Trubače spáleniště tohoto domu Jakub Levinský. Náležela k němu zahrádka a mimo to ještě louka a dvě vinice. Po obnově jej v roce **1720** odkoupil za 400 kop grošů Jan Peldryán. Tento pekař je pravděpodobně otcem v letopisech Chlumce nad Cidlinou uváděného Josefa a faktem, že historie domu je pevně spojena s rodem Peldryánových. Na konci 18. století se zde připomíná mistr pekař Josef Peldryán, následně pak krátce pekař Václav Peterka, po kterém přebírá pekárnu v tomto domě zeť Josefa Peldryána Antonín Kerner. V roce **1833** zde pracuje pekařský mistr a později hospodský Josef Nožíř s manželkou Annou, který přebírá živnost po předcházejícím pekaři. Josef Nožíř má s Annou dvě děti, přičemž jejich dcera Františka se provdává za Vincence Procházku z cechu pekařů a v roce **1854** po smrti otce dům přebírá. Vzhledem k rozsáhlosti domu se zde od 40. let 19. století objevují i další drobní živnostníci. Jmenovitě krupaři Jan Zima s Janem Těšínským. Rovněž zde má svoji dílnu tkadlec František Gottwald. Později, v šedesátých letech, zde pracují mistr švec Jan Skalický a krejčí Karel Suříček. Následně dům obývá rodina sedláře Müllera a z příbuzenstva Josefa Nožíře Martin Hejduk, barvíř. V prv-

ním patře v této době bydlel penzionovaný c. k. leitnant z chlumecké posádky Jan Čulík, manžel Terezie Peldryánové. Tak jako jiné domy ve městě, i čp. 61/1 mělo od třicátých let 19. století městské právo „šenkovní“, které provozuje již Josef Nožíř, následně je „šenk“ pronajat hostinskému Antonínovi Jitřnickovi z Pardubic. Po tomto relativně krátkém pronájmu začíná hostinec provozovat Čeněk Procházka, syn Františky a Vincence Procházkových. Následujících padesát let je zde pak v Chlumci známá „Hospoda U Procházků“. Čeněk Procházka měl šest dětí, nejmladší dcera, která v tomto domě těž žila, se provdala do Prahy a dům prodává Josefu Kahlousovi, který provozuje již zaběhlou hospodu, po smrti tohoto hostinského kupuje dům v roce **1917** Marie Lišková. Po první světové válce dům prochází rozsáhlou rekonstrukcí, a snad proto z dalších let, z období první republiky a druhé světové války, nemáme mnoho relevantních informací. Václav Liška zde však provozoval svoji živnost až do znárodnění. Potom byla do tohoto domu umístěna mlékárna a po roce 1989 butik s módou pojmenovaný Sandra. Následně v komerčním prostoru do náměstí řadu let sídlila galanterie.

Mgr. Jan Krátký

Inzerce

Ne každá petice je hodna podepsání

Nemám v zásadě nic proti peticím. Demokratické poměry umožňují, abychom jich využívali k veřejnému projevu souhlasu nebo nesouhlasu s čímkoli ze společenské reality, která nás obklopuje nebo kterou jsme proti naší vůli oklopováni. Dokonce, i když náš petiční souhlas nebo nesouhlas spočívá na nedostatečné obeznámenosti s problematikou dotyčné záležitosti, nebo přímo na omylu.

Nedávno ke mně doputovala petice, kterou jsem málem podepsal. Protestuje proti zastupitelstvem města řádně projednané a schválené přestavbě domu bývalé galanterie na rohu Klicperova náměstí a Jungmannovy ulice. Podnět k ní dalo sdružení, které si přisvojilo pro své členy název „kulturně smýšlejících“. Jakoby k odlišení od ostatního občanstva, které tuto vlastnost postrádá?

Důvody k petičnímu protestu se na první pohled zdají opodstatněné. V Chlumci nad Cidlinou se v minulosti nerozvážným rozhodnutím zbořilo leccos, co mělo nenahraditelnou památkovou hodnotu a co by dnes patřilo k pamětihodnostem města, zbylé objekty starého hradu, rodný domek V. K. Klicpery, Vaníčková restaurace... Zboření každého dalšího starého domu, zejména v centru města, je jistě potřeba v zájmu zachování jeho historické tvárnosti důkladně uvážit s náležitým zřetelem k jeho památkové hodnotě. Ale stejně důkladně je zapotřebí uvážit i opodstatněnost petice, která se snaží záměru města zabránit. To mě přimělo, abych se zatím nepřipojil k signatářům, mezi nimiž jsou údajně významné osobnosti, jako pan architekt Kuča, jehož se vážím. S vědomím, že ani významnost nikomu nezaručuje neomylnost, jsem se rozhodl nejprve si zjistit pro zaujetí svého vlastního stanoviska, jaké důvody přiměly vedení města k schválení likvidační přestavby daného údajně památkového barokního objektu. Nemám totiž důvod domnívat se, že by vedení města k otázkám zachování historických hodnot přistupovalo necitlivě. Vždyť celkem nedávno zabránilo usilovným snahám

o zboření Lorety k získání parcel pro dostavbu vilové čtvrti. Úpravou parku u sv. Trojice a restaurováním Zubatovské kaple rovněž osvědčilo citlivý přístup k historickým objektům. Jsem rád, že jsem se s podpisem neukvapil, neboť při bližším seznámení s okolnostmi se mi celá záležitost jeví v zcela jiném světle, než v jakém ji vidí organizátoři a stvrzovatelé petice.

Zastupitelstvo města jednomyslně schválilo rekonstrukci dané budovy čp. 61 s novým účelným využitím pro kulturní potřeby města: zřízení knihovny, jejíž bezbariérová přístupnost rozmnoží počet čtenářů, zejména starších, informačního centra, naléhavě potřebných učeben pro ZUŠ a také pro zřízení reprezentativní galerie s Chlumcem spjatých čelných českých malířů a sochařů Vojty a Marie Adamcových. Stavba, která bude v rámci plánu této přestavby zbořena, nemá památkovou hodnotu, již ji organizátoři petice přisuzují. Nevykazuje příznačný vzhledový půvab barokních staveb, který by byl organickou součástí kompaktního stavebního celku, jakým jsou některá náměstí jako v Českých Budějovicích, Telči nebo i v Hradci Králové, Pardubicích i v Novém Bydžově. Rozhodně ji nelze pokládat za nějakou okrasu náměstí. Za zachování nestojí nejenom vnějšek a vnitřek zchátralé stavby, ale ani ztřeštělé a nevzhledné dřevěné kůlny a přístřešky hyzdící Jungmannovu ulici. Celkově se daný objekt, jak usoudili znalci, nacházel v tak dezolátním stavu, že stavební úřad již byl nucen uvažovat o nařízení demoličního výměru. Také odbor památkové péče hradeckého magistrátu, který nemůže být podezírán z nekompetentního přístupu k historickým stavbám, zhodnotil stav objektu jako havarijní a nadále naprosto neudržitelný. Místo domnělé historické pozdně barokní hodnoty, na níž se odvolává petice, je nyní už historicky bezcenným stavebním komplexem ve stavu pokročilé zchátralosti zdíva.

Zbořenou stavbu, k jejíž likvidaci se mohl každý z občanů v průběhu jejího projednávání na veřejných schů-

zích zastupitelstva včas vyslovit, nyní po právoplatném, řádně dokumentovaném rozhodnutí správního orgánu města nahradí moderně pojatá, zčásti prosklená budova s parkovou úpravou okolí. Stavba zkrášlí náměstí, jehož nízké, přízemní domečky se jen těžko snaží vzbudit nějaký pro návštěvníka okouzlující dojem. Jeho nová, právě probíhající stavební úprava, i když zatím stavebním provozem působí obtíže, povznesne střed města, jak jsem se ujistil prohlídkou plánů, nad příkrčenost maloměstské malosti. Nabude podle mého názoru nového, esteticky impozantnějšího a také účelovějšího vzhledu.

Jsem opravdu rád, že jsem se neukvapil s podepsáním petice, která se mi nyní, po zevrubnějším obeznámení se s problematikou dané záležitosti, jeví jako neopodstatněná. Uvědomuji si, navzdory riziku, že budu pokládán za nekulturně smýšlejícího, že plánovaná přestavba je vskutku důkladně uvážena a zapadá do cíle velkolepé a široce založené perspektivní výstavby a rozvoje města Chlumec nad Cidlinou.

Jako rodilý a své město milující Chlumecák ve svých 86 letech věku pamtuji proměny zdejších poměrů od sklonku třicátých let masarykovské republiky, přes protektorát Čechy a Morava, lidově demokratické a socialistické a normalizační Československo až po dnešní Českou republiku. Z pražského povzdálí i při častých zdejších pobytech se mi posledních osmnáct let rozvoje města jeví jako epocha nebývalého, dalekosáhlého rozkvětu Klicperova města. Jsem hrdý na to, co všechno se zde za dvě desetiletí vybudovalo a neustále buduje a podniká: průmyslové závody a provozy dávající lidem práci, silniční obchvat, odklon tranzitní dopravy na novou dálnici, asfaltování vozovek, dláždění chodníků, parkové úpravy, plynofikace, dostavba a modernizace areálu školy a jejího vnitřního vybavení, sportovní hala, stadion, koupaliště, Klicperův dům, dům dětí a mládeže, muzeum v Loreti, průmyslová zóna, stavební renovace Zubatovské kaple, renovace radniční budovy, probíhající

stavba mostu, úprava náměstí, slibně se rozvíjející jednání s investory o výstavbě nových průmyslových závodů... Jsem nadšen podnikavostí vedoucích představitelů města v čele se starostou a těžce nesu, když se namísto vděku a uznání či vstřícné součinnosti setkávají, byť je v jednotlivých případech, se zlovolnými útoky, intrikami a zlomyslným vyvoláváním potíží. Místo petic ztěžujících realizaci dobře uvážených akcí bych se přimlouval za petice na podporu hledání možností, jak renovovat dřevomorkou napadené trámův kostelní věže dřívě, než se zboří, a jak opravit fasádu chrámu, aby tato velkolepá stavba, která je markantní součástí chlumeckého panoramatu, vítala návštěvníky v plném lesku. Po nové fasádě volá i historicky památný panský dům v ulici Boženy Němcové.

Osměluji se bezvýhradně souhlasit i s dalšími plány vedení města na hledání a otvírání prostoru pro potřebné průmyslové podnikání v zájmu potlačení nezaměstnanosti a vytváření předpokladu pro rozrůstání města. Je hezké být městem v zahradách, ale ne v tom smyslu, aby se z města utvořil skanzen uchovávající jeho neměnný vzhled. Aby se tu s ničím nehýbalo. Aby se rezignovalo na účelné renovace a všestranný rozvoj. Aby se život města omezoval jen na sklízení zahradních plodů a bránil se výstavbě továren a závodů z obavy, že jejich provoz ruší klid a zvyšuje provoz aut. To jsou argumenty, kvůli

kterým přišly Žiželice nebo Nechanice o možnost mít vlastní nádraží a jejich rozvoj byl mumifikován.

Nedávno zavítali do Chlumce představitelé kulturního centra Chotěboře, devítitisícového města na pomezí Českomoravské vrchoviny. Přijeli načerpat zkušenosti z provozu našeho Klicperova domu. Prohlédli si se zájmem všechno, co je v Chlumu k vidění. Byli nadšeni. Ředitel kulturního centra pan Hospodka řekl: „Velice jsme se inspirovali, co všechno se dá ve městě vybudovat, když jsou na radnici lidé k svě-

tu. Máte, jak vidět, šikovného starostu i lidi kolem něj. Vážte si toho.“ Troufám si dodat: Nedopusťme, aby jim bezdůvodné výhrady a protesty vzaly chuť k dílu, které se k všeobecnému prospěchu občanstva daří.

Možná, že leckdo z nositelů jiného názoru teď na mě zanevře s podezřením, že se snažím vlichotit do přízně radnice. Věřte, že nechci. Nemám to zapotřebí. Já, ani oni. Chválím jen to, co si podle mého přesvědčení chválu poctivě zaslouží.

Karel Richter

Inzerce

Inzerce

Reakce na příspěvek PhDr. Karla Richtra

Dovoluji si reagovat na článek pana doktora Richtra k historickému domu čp. 61, který jsem si přečetl na facebookovém profilu chlumeckého koupaliště.

Předně musím uvést na pravou míru, že iniciátorem petice nebyl Občanský spolek Kulturně smýšlejících, nýbrž paní Martina Kolinská. OSKS tuto petiční iniciativu podpořilo a zaujalo k ní své stanovisko. Dále bych rád uvedl, že nemám nic proti zastupitelům a vedení města, natož proti budování knihovny a učeben ZUŠ. Jen si myslím, že by se daly vybudovat i bez toho, aby byl dům zbourán. Bohužel, ze všech debat, které jsme s vedením města vedli, vyplynulo, že se uvažuje pouze o „likvidační přestavbě“ (jak ve svém článku uvádí dr. Richter). I když to je trochu zavádějící výraz, protože ve skutečnosti jde o jasnou demolici a následnou novostavbu. O variantě jeho záchranu a využití pro zamýšlené úče-

ly se od počátku v projektu Ing. Kubíka vůbec neuvažovalo. Je jasné, že by se cesta našla. Za příklady, jak kulturní památku využít, nemusíme chodit daleko. V našem městě se to povedlo už víckrát (Loreta, Majorát, základní škola, Jägerhaus, zámek Karlova koruna). Je mi líto, že se kvůli snaze zachovat v Chlumu další památku zvedla taková vlna hysterie. Přitom o historii domu psal v Chlumeckých listech pan Hartman už před mnoha lety. Proto si myslím, že kdo by měl snahu se o domu dozvědět více, určitě by se mu to povedlo (podrobná historie domu je na stránkách www.osks.cz), ale možná je jednodušší ho nazvat ruinou bez památkových hodnot a nechat zbourat. Možná to tak nakonec i dopadne, ale to ať posoudí povolání odborníci.

Za všechny kulturně smýšlející občany

Mgr. Jan Krátký

Slovo šéfredaktorky

Divadlo Jára Cimrmana, jedna z nejpokladnějších scén u nás, oslavila letos na podzim padesát let. A protože jsem velký příznivec divadla, a toho cimrmanovského rovněž, ráda bych se s vámi dnes o tuhle moji vášň podělila. Už před několika lety, když probíhala anketa o nejvýznamnějšího Čecha, mě velmi potěšila, pobavila, ale také překvapila skutečnost, že nejvíce hlasů získal Jára Cimrman. To svědčí o jeho oblíbenosti mezi českou veřejností, i když byl, jako „fiktivní“ postava, nakonec diskvalifikován a vítězem se tehdy stal Karel IV., který si to jistě zasloužil. Jméno geniálního všuměla zaznělo poprvé v Nealkoholické vinárně U Pavouka. To býval v 60. letech populární rozhlasový pořad proslulý mystifikací. S myšlenkou založit divadlo přišel 29. října 1966 redaktor tehdy Československého rozhlasu Jiří Šebánek. Nápad předestřel Miloni Čepelkovi, Ladislavu Smoljakovi a Zdeňku Svěrákovi. Tito výše jmenovaní se stali zakladateli dnes již legendárního Divadla Jára Cimrmana. Autory všech divadelních her hraných na prknech tohoto divadla jsou právě Zdeněk Svěrák s Ladislavem Smoljakem. Hry jsou zpravidla složeny ze dvou částí: úvodního vědeckého semináře o nalezení nové hry Jára Cimrmana a následného zinscenování oné hry vědci, kteří hru objevili. Důvody této koncepce byly mimo jiné praktické. Nikdo z členů divadla není profesionálním hercem, ale všichni měli v době jeho vzniku a ještě dlouho poté svá civilní povolání. Vymyšlený Jára Cimrman je slavný. Přinejmenším tak jako Josef Švejk, Ferda Mravenec nebo Mirek Dušín. Jen některé literární postavy své autory přežily, většinu se to nepodařilo. Jak dopadne český génus? Divadlo nesoucí jeho jméno vstupuje, ač se to může zdát neuvěřitelné, do padesáté sezony. A čemu vděčí za svou oblibu u všech generací i společenských vrstev?

Šťastnému počátečnímu nápadu, tvůrčí invenci autorů, citlivě vyvážené směsi intelektuálního a lidového humoru, jazykové a situační komice a asi i úzkostlivé apolitičnosti, vnímané ovšem v dobách komunistické totality jako jemná kritika režimu. A také svému ochotnickému zánění, jemuž je cizí klasická herecká zkušenost. Ať chceme či ne, ojedinělá divadelní scéna už dnes patří do dějin českého dramatického umění stejně jako třeba Bouda, Národní divadlo, Osvobozené divadlo, Divadlo za branou nebo třeba Divadlo Spejbla a Hurvínka. „Cimrmani“, jak jim lidé dnes běžně říkají, vstoupili do naší kultury 20. i 21. století, zaslouženě v ní zaujímají přední místo a jejich stopa bude i v tomto věku jistě ještě nějaký čas zřetelná. A jak to vidí sami Cimrmani? Pečlivý Zdeněk Svěrák zaznamenal zrod Cimrmanovy postavy s přesností na den: „Že má nového velkého a že se jmenuje Jára Cimrman, o tom se český národ dověděl z rozhlasu.“ A ví se přesně kdy: „23. prosince 1966. Pořad se jmenoval Nealkoholická vinárna U Pavouka, vysílal se jednou měsíčně na stanici Praha a jednalo se o fingovaný, přímý přenos z neexistujícího pražského podniku. Prostředky seriózní reportáže byli posluchači „Pavouka“ udržováni v iluzi, že sledují dění ve skutečné hudební vinárně, která je sice v mnoha směrech podivná, ale ne zase tolik, aby to vylučovalo pravděpodobnost.“ (Historie Divadla Jára Cimrmana, 1993) Pak následoval z dnešního pohledu krok samozřejmý a logický, tehdy však velmi riskantní, žádající si velkou kuráž všech zúčastněných – přenést Cimrmana na jeviště (nikoli jako postavu, nýbrž jako fiktivního autora divadelních her a jako nepřítomný objekt vědeckého výzkumu, který dostal formu referátu a vědecké diskuse). Jistě vám neuniklo, že Český rozhlas na vlnách Radiožurnálu společně s Divadlem Jára Cimrmana vytvořil projekt „Půlstoletí s Cimrmanem“. Během měsíce září bylo možné na internetu hlasovat v anketě o nejoblíbenější hlášku z her génia Jára

Cimrmana. I my si prostřednictvím našich Listů můžeme některé úspěšné připomenout.

„Mimochodem, kolegové, všimli jste si, jak si kam který lidi sedají? Ne? Tak první řada uprostřed, vždycky místní honorace. Ale tady vlevo, to je zajímavá věc, tady vždycky sedějí blbci.“ (Záskok)

„V Českých Budějovicích by chtěl žít každý, že. Teda kromě mě.“ (Záskok)

„Ne. Tady zůstanu, jenom se převlíknou, oholím, tady panu Daňkovi se podívám na Ptáčka. Ptáčkovi na Daňka.“ (Vizionář)

„Vždyť je to tady jeden vedle druhého samý debil nebo blbeček! Se podívejte do zasedacího pořádku. Debil, blbeček, debil, blbeček, debil, blbeček, debil, blbeček. Akorát támhle vzadu, to je snad jediná výjimka, sedí dva blbečci vedle sebe.“ (Vyšetřování ztráty třídní knihy)

„K nám, domů, do Prahy, do Podolí, do lékárny, do prdele, to je mi smutno.“ (Dobyť severního pólu)

„Ale víte, někdy je toho trochu moc. Po celodenním vyučování koupat tři děti najednou, to vám taky z ničeho nic ujedou nervy, jak tak v té vaničce piští a vřeští, tak já – šup hlavičku pod vodičku! Ale ne! A je klid. Né, že by se utopili, to né, ale napíjou se.“ (Akt)

„Notář mi vyprávěl, že dědeček byl samotář, lidem se vyhýbal a nikoho kolem sebe nesnesl, ale odjakživa toužil stát se hostinským. Nejdřív si zařídil hospodu u silnice na Písek. Ale chodili mu tam lidi.“ (Hospoda na mýtině)

„Co to máš? Ty máš husu? Houseru! Jak to, žeš nic neřek? Dyk tady umíráme hladu, málem vztáhnem ruku na svého nejlepšího kamaráda a ty máš kysu, huso! Husu. Husu, kysu! (Dobyť severního pólu)

„Vyhybat se takovým těm hloupým úlovím jako že je někdo pečenej vařenej. Ale že je někdo nemastný neslaný, to by se snad mohlo použít. No to by je od té konzumace spíš odradilo!“ (Afrika)

„Já jednou přenášel přes močál Musilovou Weberovou. Znáte Musilovou Weberovou? Já ne. Ne. Ne? Vona je jak dvě. Musilová Weberová.“ (Záskok)

„Jak se daří nebožce? No jak se jí může dařit. Je tuhá!“ (Záskok)

„Nabrala vodu do dlaní a řekla mně, neznámému člověku. Pij! To že řekla? To musí být ženská! (Hospoda na mýtině)

„Navrhuju sníst psy. Počkej, náčelníku. Psy? Ale Karle, dyť my přece žádné psy... Jo, aha, už rozumím. Jaký psy?“ (Dobyť severního pólu)

„Pane doktore, tatínku. Maminka má pravdu. Teď mě to teprve trklo. Dyť my oba ráčujeme jako vejce vejci.“ (Záskok)

„On tu byl. Tady seděl, jak sedíš Ty. Ty, ty a ty. Tady všude seděl.“ (Dlouhý, Široký a Krátkozraký)

„Já jdu na sever. Normálně jdu na sever. A už jdu na jih. Na sever... a na jih!“ (Dobyť severního pólu)

„Vy něco víte? A nemohl byste nám něco prozradit? Kdepak. To my nesmíme říkat.“ (Vizionář)

„Vidíš tady tu čmáranici inkoustovou? No, kdopak myslíš, že to sem tatkovu udělal? A kdo byl za to bacanej? No? Těs mě tenkrát nasral, kamaráde.“ (Akt)

„V pondělí povídá tady lékárník, že mu kručí v břiše. Já na to, že mám housera. A ty, náčelníku, jsi sám řek: „To nevadí, zatni zuby a táhni.“ (Dobyť severního pólu)

A jak dopadlo internetové hlasování? 1. místo obsadila hláška „Je to samý debil nebo blbeček“ z divadelní hry Vyšetřování ztráty třídní knihy, na 2. místě skončila „Do Podolí...“ ze hry Dobyť severního pólu a 3. místo patří „Ale chodili mu tam lidi“ ze hry Hospoda na mýtině.

Hry Divadla Jára Cimrmana patří k mým oblíbeným, jsou doslova šálkem mého čaje. Známa je všechny a řadu z nich jsem nejednou viděla přímo na divadle. Bohužel, nikdy ne na jejich domovské scéně, ale vždy na zájezdních představeních. Krásný zážitek s Cimrmany jsem měla vloni v Jiráskově divadle v Novém Bydžově, právě v den 79. narozenin Zdeňka Svěráka, 28. března 2015. Na programu byl můj oblíbený Zá-

skok a kolegové nechali panu Svěrákovi jeho narozeniny na prknech, která znamenají svět, náležitě oslat. Všichni byli úžasní, ale přece jen nechali oslavence „rozkvést“. A pak přišla moje chvíle. Už když jsem zjistila datum tohoto představení, rozhodla jsem se, že toho využiji a že půjdu panu Svěrákovi na podium popřát. Třeba se mi už taková příležitost nikdy nenaskytne. Ten den jsem zakoupila v nejmenovaném květinářství tu nejkrásnější růži, kterou tam měli, a těšila se na večer. Hra skončila a nastala moje chvíle. Shodou okolností na nějakém televizním kanálu ve večerních zprávách přáli Zdeňku Svěrákovi k jeho osmdesátinám. Někdo ze zákulisí mu tuhle informaci okamžitě předal a on, s humorem sobě vlastním, uvedl věci na pravou míru. A pak už se objevili gratulanti, samozřejmě jsem ten nápad neměla sama. Byl to pro mě krásný zážitek, byť to byla jen chvílička, i když známí i tvrdili, že jsem gratulovala ze všech nejdéle. Na těch několik slov, na podání ruky, na milý úsměv i na ten polibek do konce života nepomenu.

Mgr. Milena Komárková

Územní pracoviště finančních úřadů již vydávají přihlašovací údaje k evidenci tržeb

Finanční úřad pro Královéhradecký kraj upozorňuje podnikatele a jejich zástupce, že od 1. 9. 2016 lze žádat o vydání přihlašovacích údajů potřebných pro evidování tržeb.

Získání přihlašovacích údajů je prvním a důležitým krokem k evidenci tržeb. Je důležité, aby podnikatelé nebo jejich zástupci nenechali podání žádosti na poslední chvíli. Přestože jsou územní pracoviště na vydávání těchto údajů připravena, nemůžeme vyloučit případné fronty s blížícím se prosincem. Přijďte tedy včas!

Žádost o autentizační (přihlašovací) údaje k evidenci tržeb je možné podat pouze dvěma způsoby, a to buď elektronicky, prostřednictvím Daňového portálu (EPO žádost) s využitím přihlašovacích údajů do datové schránky (tj. s ověřenou identitou osoby způsobem, kterým se lze přihlásit do její datové schránky), nebo osobně (ústně do protokolu) na kterémkoliv

územním pracovišti finančního úřadu v době úředních hodin (pondělí a středa od 8–17 hod., v úterý a ve čtvrtek od 8–15.30 hod. a v pátek od 8–14 hodin).

Ostatní způsoby podání žádosti, např. podepsané ZAREP či zaslání prostřednictvím datové schránky nejsou podporované zákonem.

Od 1. 12. 2016 nastupuje první fáze evidence tržeb a evidovat budou podnikatelé s NACE činností ubytovací a stravovací služby (více informací na www.etrzby.cz). V působnosti Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj by mělo v této první fázi začít evidovat cca 11 tisíc fyzických osob a cca 2 300 právnických osob. Za prvních čtrnáct dní bylo správci daně v Královéhradeckém kraji vydáno 190 přihlašovacích údajů.

Romana Barešová, tisková mluvčí FÚ pro Královéhradecký kraj

STAROČESKÉ OVOCNÁŘSTVÍ

Ovocnářství našich předků plně spočívalo na domácích odrůdách, kterých se jen u jabloní odhaduje na 6000. Již arabský cestovatel, obchodník a diplomat Ibrahím ibn Jákúb ve své obšírné zprávě z cesty do střední Evropy z let 965–966 píše: „Největší část stromů v jejich (slovanských) zemích jsou jablka, hrušky a slívy.“ Největšího rozmachu české ovocnářství doznalo v 16. a na počátku 17. století. Kosmografie česká z roku 1554 již Čechy prohlašuje za ovocnářskou spížirnu Germanie. Vlastenecký historik Bohuslav Albín ve svém znamenitém díle píše toto: „Přejdeme nyní k plodícím stromům, o nichž je možno říci, že jsou v české zemi tak úrodné a hojné, že není třeba odnikud dovážet hrušky, jablka, švestky, broskve, třešně a ořechy. Sušené švestky se vyváží zejména do bavorské Falce a do Norimberku. Existují tam jabloně, jež nesou plody jednotlivé, ale jako pivoňkové keře: tři až čtyři jablíčka pohromadě.“

Vynikající zásluhy na rozvoji staročeského ovocnářství měli tehdejší uznávaní odborníci, např. Jošt z Rožmberka (1488–1539), který dokonce napsal spis O pěstování rozkošných zahrad, jímž ovlivnil celé další generace svých následovatelů.

Ovoce se dříve podstatně konzumovalo více, než je tomu dnes. Historik a prozaik Zikmund Winter této souvislosti napsal: „V pražských soudních knihách leckdy překvapíš společnost při pivě v noci sedící, ana jí ovoce.“

Velice rozmanité bylo i gastronomické využití ovoce. Jablka se např. dávala i místo cibule pod maso, jablky se obklá-

dala zvěřina, s jablky se připravovaly i ryby. Velice byly oblíbeny jablečné varmuže (= ovocné kaše zahuštěné závrstkou z mléka a mouky). Jablka se běžně ve zvláštní úpravě podávala i jako hlavní jídlo pečená.

V lidovém prostředí byla ovocným dřevinám projevována zvláštní úcta. Naši předkové o některé oblíbené stromy pečovali téměř jako o člena rodiny. Např. na Štědrý den se dávala lidem jablka jako výslužka. A pěkným obyčejem bylo vysazovat jablůňku nebo hrušň v roce narození dětí, aby rostly zároveň. Tak se některé ovocné dřeviny nesmazatelně stávaly součástí po věky uchovaného v paměti obrazu domova.

Antal Stašek (spisovatel): „... věděl o každém kousku polí, o každém javoru na mezi, o každé bříze, vzpomínal na všechny občany Každý z nás tam zrozených nechává na úbočích a v roklicích rodného kraje kus své duše...“ (Vzpomínky).

PRANOSTIKY:

Na svatého Matouše, hrušky, jablka do koše (21. 9.)

Svatý Matouš chmel obírá a ovoce podává.

Zahrada je jako všivá hlava, vždy je v ní práce.

Když ovoce zraje, chléb nejvíce plesniví.

Zraje-li ovoce, jest podzim nedaleko.

Září je krásné jako květ a ovocem sladké jako med.

Na svatého Václava každá pláňka dozrává. (28. 9.)

(Pranostikon) AV

LISTOPAD

V prvních dnech listopadu končí tzv. velké vegetační období (– časový úsek roku s průměrnou denní teplotou 5 °C a vyšší) V našich přírodních podmínkách to znamená nástup zimní vegetační stagnace. Listopad je také v dlouhodobém průměru po prosinci druhým nejmihavějším měsícem roku a měsícem četných vichřic. Ke zcela běžným situacím náleží již ochlazení a poklesy teplot až pod bod mrazu, sněžení a vznik sněhového poprašku. V minulosti docházelo i ke vzniku příkrých zimních situací, jaké jsou zachyceny v historických záznamech.

Roku 1412, na den sv. Kateřiny (25. XI.), takové ukrutné povětrí bylo, takového žádný člověk nepamatoval, a bylo po vši České zemi, že učinilo velikou škodu na zámcích, městech i ve vsích, všude to krov bralo a pryč zaneslo, někde i stavení zbořilo a lidi zasulo, v lesích mnoho stromů vyvracelo. Trvalo dvě noci a jeden den. (Václav Hájek z Libočan Kronika česká)

23. listopadu 1984 přecházela přes naše území studená fronta hluboké tlakové níže, která byla provázena četnými srážkami, bouřkami a hlavně silnými vichřicemi, lze hovořit i o orkánu. Vznikaly katastrofální polomy, které se podařilo zpracovat až za tři roky. (Meteorol. stanice Praha Libuš).

Roku 1442 kolem svátku Všem svatých (1. XI.) začal veliký mráz, lidé z příbytků vyjít nemohli, zvěř lesní se ze sněhu hnůti nemohla, dříví lesní i stromové se lámalo. (Kronika česká, V. Hájek z Libočan).

6. listopadu roku 1791 skrze tuhé mrazy řeka Vltava zamrzla. (Kalendář historický)

Roku 1851 první sníh napadl 1. listopadu, ale bylo na poli ještě moc lnu a řepy, takže až do jara pod sněhem mnoho zůstalo. (Paměti J. Vrbasa).

Listopadový meteorologický kalendář našich předků

Listopad se podle pozorovatelů počal v minulosti rozpadat na ještě rela-

tivně teplé období, lidově označované LÉTO VŠECH SVATÝCH, dále úsek MARTINSKÝCH CHLADEN, KLEMEN-TINSKÉ OTEPLENÍ a KATEŘINSKÁ CHLADNA. Přitom dny na konci měsíce mohou mít ráz období nazývaného MIKULÁŠSKÉ OTEPLENÍ.

Zajímavé pranostiky (existuje jich 211)

1. Listopad na strakaté kobyle jezdí.
2. Udeří-li zima brzy, hnedle ji to mrzí.
3. Listopadová mlha zhasíná slunce.
4. Je-li mokrá listopad, bude celá zima vlhká.
5. Kolem Všem svatých slunce uroní ještě malou slzu babího léta.
6. Všeci svatí teplo, svatý Martin (11. XI.) zimu.
7. Na svatého Martina, drž se, synku, komína.
8. Na svatou Kateřinu, před zimou pod perinu.
9. Na svatého Ondřeje se člověk ještě zahřeje.
10. Napadne-li sníh v listopadu a v prosinci do bláta, úroda nebude bohatá.

Zvláštnost: V roce 1512 se stal podivný zárak. Po sv. Havlu (16. 10.) řezali pod Vyšehradem červené vlašské růže a vili z nich věnce jako o Božím těle, lidé trhali a jedli zralé jahody, višně podruhé kvetly a také jabloně a ji-

né stromy. Na vinicích kvetlo podruhé víno.

Vysvětlení: jde o reflorescenci – druhé mimořádné kvetení v témže roce, pozornost vzbuzující přírodní úkaz. Bývá zpozorováno zpravidla v listopadu. Čas-

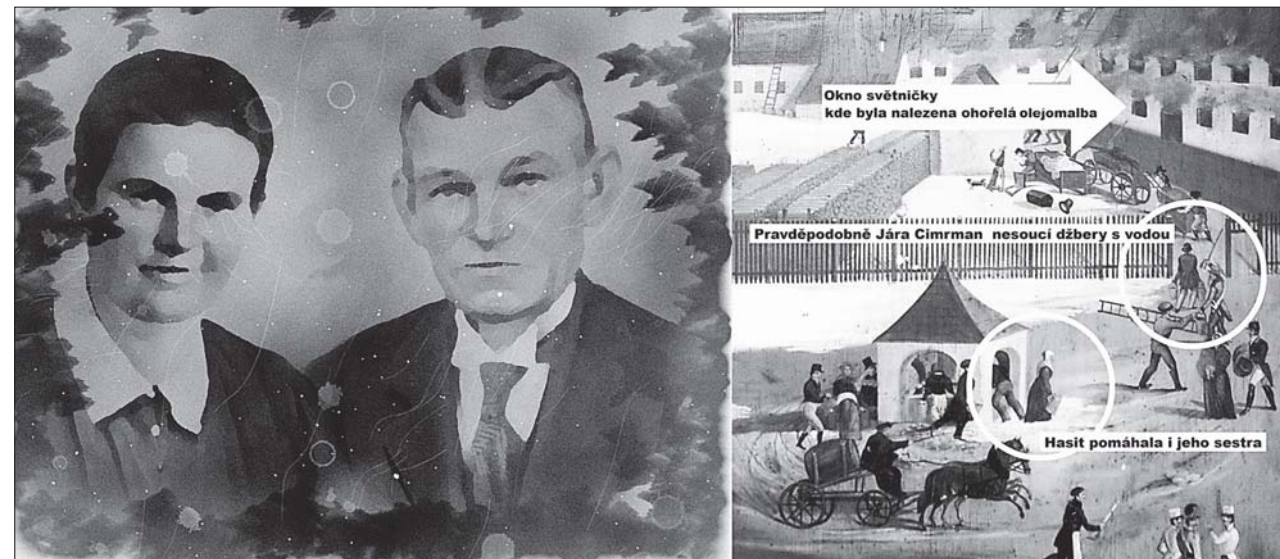
to je opředeno množstvím předsudků a pověrečných pranostik. Na příklad: Má-li strom na podzim květu, sahá zima až k létu.

Z knihy Pranostikon vybrala AV.

Byl v Chlumci opravdu Jára Cimrman

Ve svém archivu starých dobových fotografií jsem před časem našel fotografickou reprodukcí olejomalby muže a ženy. Byla původně zarámovaná a značně ohořelá, ale na rubu jsem našel velice špatně čitelnou, ručně psanou poznámku. **J.r. Ci.e.m.n a Jar. Cim.ma..á.** Bylo to opravdu velice nečitelné, ale dalo se to přečíst jako Jára Cimrman se svojí příbuznou, snad sestrou, Jarmilou Cimrmanovou. Ta zde pracovala jako pomocná dělnice v chlumeckém cukrovaru, kde také bydlela a kde ji její příbuzný prý často navštěvoval. Zde se oba nechali portrétovat a zarámovaný obraz měla Jarmila ve své svět-

niče přímo cukrovaru. Obraz není datován, ale jelikož byl značně ohořelý, lze se domnívat, že to bylo někdy v době, kdy byl celý cukrovar zachvácen požárem a vyhořela i světnička obývaná snad sestrou Járým Cimrmanem. Ten byl zřejmě přítomen i v době požáru a s hašením aktivně pomáhal, což můžeme spatřit v Loretě na ostrostřeleckém terči, tak jak to namaloval naivní neznámý umělec. Zda zde byl opravdu Jára Cimrman, zůstane pro nás ale tajemstvím, ostatně tak jako ostatní příhody tohoto velikána českých dějin. Snad to Svěrákovi cimrmanologové někdy objasní. **foto AF**

Vzpomínka na babičku

Patřila k mým nejbližším. Letos v říjnu by jí bylo krásných 100 let. Vím, že málokdo ze smrtelníků má dnes šanci se tohoto krásného věku dožít. Nedožila se, ale v mém životě stále zůstává na pomyslné špičce. Moje babička Anička, Andulka, Anča, tak jí říkali známí. Pro mě vždycky moje babi. Milá, usměvavá, přívětivá, pracovitá. Zcela oddaná svému muži, mému dědečkovi, a po jeho smrti své rodině – tedy nám. Svoji jediné dceři, mé mamince, jejímu manželovi, mé mladší sestře a po mém sňatku i mému manželovi.

Mnoho mě toho naučila, hlavně spoustu praktických věcí pro život, její rady mi slouží dodnes. Třeba kuchařské recepty psané jejím úhledným písmem, podle nich se dají uvařit či upéct úžasné dobroty. I když bez velkého vzdělání, ale s vel-

kým přehledem, hodně a ráda i v pozdním věku četla, a selským rozumem, který dnes někdy chybí i vzdělancům. A hlavně, se vším si uměla poradit.

Dnes, s odstupem času, vím, že měla i nějaké ty chyby. Ty jsem sice tehdy neviděla, nebo jsem je možná ani vidět nechtěla, ale teď vím, že pro mě nebyly nikdy podstatné a že v mých očích a v hlavně v mé mysli a v mém srdci přetrvává hlavně to dobré. To, za co bych jí chtěla poděkovat. Dnes, bohužel, už jen takhle. Babi, díky za ty krásné roky, které jsme spolu mohly prožít. Díky za všechno.

Tvoje vnučka

Km

CHLUMECKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

Klicperův dům - rezervace vstupenek
na tel.: 495 433 140, 602 717 410

LISTOPAD 2016

Klicperův dům - rezervace vstupenek
e-mail: klicperuvdum@chlumecnc.cz

Předprodej vstupenek každý čtvrtek v době od 15.00 do 19.00 hod. nebo před každým představením dle programu

Klicperův dům

- 3. listopadu** **Malý princ**
čtvrtek
18.00 hod.
kino – animovaný/fantasy
Od Marka Osborna, režiséra Kung Fu Pandy, přichází první celovečerní animovaná adaptace slavného díla o přátelství, lásce a skutečném štěstí. Ústřední postavou je malá holčička, kterou se její maminka snaží připravit na skutečný svět dospělých. Její plán naruší trochu excentrický, leč dobrosrdečný soused, letec, který holčičce představí neobyčejný svět, který mu před dávnou dobou představil Malý princ. Ve světě, kde vše je možné, začne pro malou holčičku kouzelná cesta uvnitř vlastní představivosti, na které znovuobjeví své dětství a zjistí, že skutečně můžeme vidět jen srdcem.
106 minut
dabing
Vstupné: 70 Kč, 50 Kč přístupný
- 5. listopadu** **Slavnostní vyhlášení výsledků 69. ročníku amatérské divadelní přehlídky „Klicperův Chlumeč 2017“**
sobota
19.00 hod.
Klicperův Chlumeč 2016
Vstupné: zdarma
- 9. listopadu** **GRÁC – Miroslav Pangrác ml. Vernisáž výstavy**
středa
18.00 hod.
Vstupné: zdarma, malý sál
- 10. listopadu** **Tenkrát v ráji**
čtvrtek
18.00 hod.
kino – romantické dobrodružné drama ČR
Film na motivy stejnojmenného románu spisovatele a scenáristy Josefa Urbana vypráví o osudové lásce, nezlomném přátelství a vztazích českých a německých horolezců, do kterých osudově zasáhla těžká válečná doba Protektorátu. Legendární, mýty opředený a ve své době nejlepší český horolezec Josef Smítka odmítl nastoupit k totálnímu nasazení v Říši a několik let se před německými úřady a gestapem skrýval ve skalním městě Hruboskalska, podporován kamarády z řad českých a německých horolezců.
Hrají: Vica Kerekes, Vavřinec Hradílek, Petr

- Šmíd, Jan Budař, Pavel Rímský, Simona Stašová, Miroslav Etlzer, Ondřej Havelka
99 minut
Vstupné: 70 Kč, 50 Kč mládeži přístupný
- 11. listopadu** **Loutkobraní Kašpárek s Honzou v zakletém hradu LD V Boudě, Plzeň**
pátek
10.00 hod.,
11.15 hod.
Vstupné: 20 Kč
- 11. listopadu** **HARMONIE 1872 KOLÍN hraje SVATOMARTINSKÝ KONCERT**
pátek
19.00 hod.
Vstupné: 130 Kč, studenti/důchodci/držitelé ZTP: 80 Kč
- 12. listopadu** **Loutkobraní pro menší a nejmenší**
sobota
13.00–15.00 h.
Vstupné: zdarma
- 12. listopadu** **Loutkobraní pro starší a dospělé**
sobota
16.00–18.00 h.
Vstupné: zdarma
- 12. listopadu** **Loutkobraní večerní představení**
sobota
19.00 hod.
Vstupné: 40 Kč
- 16. listopadu** **Akce Arktida**
středa
18.00 hod.
kino – rodinný film, cena Amanda za Nejlepší film pro děti a mládež
Tři sourozenci jsou zanecháni na neobydleném ostrově v arktické části Norska. Podaří se jim přežít tváří v tvář štiplavému mrazu, bouřím, hladovění a volně žijícím zvířatům?
87 minut
Vstupné: 70 Kč, 50 Kč mládeži přístupný
- 17. listopadu** **Travesti skupina Screammers v podzimním turné pod názvem „Videopůjčovna“**
čtvrtek
19.00 hod.
Vstupné: 280 Kč
- 19. listopadu** **Kouzelný dědeček**
sobota
17.00 hod.
kino – pásmo krátkých filmů pro děti
O princezně, která všechno viděla, O Matyl-

- dě s náhradní hlavou, Jonáš a velryba, Nebudte mamuty
70 minut
Vstupné: 25 Kč
- 23. listopadu** **VLK Z KRÁLOVSKÝCH VINOHRAD**
středa
18.00 hod.
kino – Jiří Mádla a Karel Roden v posledním filmu Jana Němce
Poslední film legendárního režiséra vychází volně z autorovy povídkové knihy Nepodávej ruku číšníkovi. Ústředním bodem vyprávění jsou události roku 1968 a cesta Jana Němce na festival v Canes, kde měli tři zástupci české nové vlny šanci získat Zlatou palmu.
68 minut
Vstupné: 70 Kč, 50 Kč mládeži přístupný
- 24. listopadu** **Historie a současnost dostihového sportu s žokejem Jaroslavem Myškou**
čtvrtek
19.00 hod.
Vstupné: 50 Kč
- 25. listopadu** **Kantoři Koncert** pro žáky ZŠ
pátek
8.30 hod.,
10.15 hod.
70 minut
Vstupné: 65 Kč
- 25. listopadu** **REVIZOR Nikolaj Vasiljevič Gogol LOVČITÍ OCHOVNÍCI**
pátek
19.00 hod.
Vstupné: 90 Kč
- 26. listopadu** **Děti dětem**
sobota
16.30 hod.
Charitativní kulturní pásmo pro celou rodinu. Výtěžek bude věnován na charitativní účely. Můžete se těšit na zpěv, zábavné scénky, netradiční módní přehlídku, muzikál „Pessimismus našťastí není nakažlivý“. Účinkují děti ze skautského střediska Černého havrana Chlumeč n. C. Na akci bude možné zakoupení drobných dáreků. Přijďte podpořit dobrou věc.
Vstupné: dobrovolné
- 30. listopadu** **Kapitán Amerika: Občanská válka**
středa
18.00 hod.
kino – akční/dobrodružný
Děj filmu se odehrává v době, kdy Steve Rogers převzal vedení nově zformovaného týmu Avengers, který se nadále snaží chránit lidstvo. Dojde však k dalšímu incidentu, ve kterém sehraji Avengers nešťastnou roli.

Hrají: Chris Evans, Robert Downey Jr., Scarlett Johansson
dabing
Vstupné: 70 Kč, 50 Kč mládeži přístupný od 12 letRezervace vstupenek on-line:
<http://klicperuvdum.koupitvstupenku.cz/>

TJ Sokol – sokolovna

- 5. listopadu** **Taneční – 10. lekce prodloužená**
sobota
19.00 hod.
Vstupné: 50 Kč
- 6. listopadu** **Taneční pro dospělé**
neděle
17.00 hod.
- 11. listopadu** **Rockotéka**
pátek
20.30 hod.
Vstupné: 50 Kč do 21.30, po 21.30 100 Kč
- 12. listopadu** **Taneční – 11. lekce**
sobota
19.00 hod.
Vstupné: 30 Kč
- 13. listopadu** **Taneční pro dospělé**
neděle
17.00 hod.
- 17. listopadu** **Taneční – 12. lekce**
čtvrtek
19.00 hod.
Vstupné: 30 Kč
- 19. listopadu** **POLYMETAL, ORTEL, ALŽBĚTA**
sobota
20.00 hod.
Vstupné v předprodeji: 220 Kč, Knihkupectví Mířková Chlumeč n. C., Nový Bydžov
- 20. listopadu** **Taneční pro dospělé**
neděle
17.00 hod.
- 26. listopadu** **Taneční – 13. lekce prodloužená**
sobota
19.00 hod.
Vstupné: 50 Kč

Marcela Přerovská
vedoucí Klicperova domu

Zahájení předprodeje**ZUŠ – vystoupení oborů****4. prosince 2016 – neděle od 18.00 hod.**

Vstupné: 50 Kč

**Vánoční koncert
dechového orchestru ZUŠ****9. prosince 2016 – pátek od 19.00**

Vstupné: 50 Kč

Vánoční koncert Melodybrass**10. prosince 2016 – sobota od 19.00 hod.****11. prosince 2016 – neděle od 18.00 hod.**

Vstupné: 150 Kč, studenti/důchodci/držitelé ZTP: 90 Kč

Pokladna Klicperova domu **každý čtvrtek** v době **od 15.00 do 19.00 hod.**, nebo vždy **hodinu před představením** dle programu.Rezervace tel., SMS: **602 717 410, 495 433 140**Rezervace e-mail: **klicperuvdum@chlumecnc.cz**Rezervace on-line: **www.klicperuvdum.koupitvstupenku.cz****Vernisáž výstavy****GRÁC****Miroslav Pangrác ml.**

Narozen v Praze 9. 1. 1967, kde stále žije a tvoří. Je členem Nového sdružení Pražských umělců založené v roce 1992 malířem Jiřím Načeradským. Prožil krásné dětství v otcově ateliéru na

prážských Vinohradech i v ateliérech rodinných přátel. To ho poznamenalo na celý život, maluje od mládí, přesto jeho cesta do galerií nevedla přímo.

Při hledání inspirace se soustřeďuje na vjemy okolo sebe, pocity a nálady. Rád kombinuje různé techniky, občas si odskočí k sochařskému stolanu. Tvoří v poklidu žižkovského ateliéru a má za sebou přes třicet výstav samostatných i další společné. Obrazy signuje zkratkou jména, jen Grác. V Klicperově domě vystavuje potřetí.

9. listopadu 2016 – středa od 18.00 hod.

Malý sál, vstupné: zdarma

Výstava potrvá do 6. ledna 2017

Harmonie
1872
Kolín

Klicperův dům
uvádí

HARMONIE 1872 KOLÍN
hraje **SVATOMARTINSKÝ KONCERT**

11. listopadu 2016
pátek od 19.00 hod.

Vstupné: 130 Kč, studenti/
důchodci/držitelé ZTP: 80 Kč

Předprodej pokladna Klicperova domu

každý čtvrtek v době **od 15.00 do 19.00 hod.**, nebo vždy **hodinu před představením** dle programu.Rezervace tel., SMS: **602 717 410, 495 433 140**Rezervace e-mail: **klicperuvdum@chlumecnc.cz**Rezervace on-line: **www.klicperuvdum.koupitvstupenku.cz****Klicperův dům pořádá**

Historie a současnost
dostihového sportu

s žokejem Jaroslavem Myškou,
který má na svém kontě přes 245 vítězství v sedle
a účastní se i Velké pardubické steeplechase.

24. listopadu 2016 – čtvrtek od 19.00 hod.

Vstupné: 50 Kč

Předprodej pokladna Klicperova domu **každý čtvrtek** v době **od 15.00 do 19.00 hod.**, nebo vždy **hodinu před představením** dle programu.Rezervace tel., SMS: **602 717 410, 495 433 140**Rezervace e-mail: **klicperuvdum@chlumecnc.cz**Rezervace on-line: **www.klicperuvdum.koupitvstupenku.cz**

Klicperův dům uvádí
REVIZOR Nikolaj Vasiljevič Gogol
Lovčičtí ochotníci

Gogolův „Revizor“ (1836) jistě patří k nejslavnějším dílům světové dramatické literatury proto, že podává nejen groteskní obraz tehdejší ruské společnosti, ale že je zároveň nadčasovým podobenstvím lidských charakterů zdeformovaných penězi a mocí. I dnes zůstává aktuální motto knižního vydání hry: „Nevrč, brachu, na zrcadlo, když máš křivou hubu.“

Divadelní soubor LOOCH (LOVčičtí OCHotníci) se tedy pokouší nastavit zrcadlo všem, jejichž charakter je i dnes pokřiven podlézavostí a úplatkářstvím. Doufáme, že naše inscenace obohacená o písně a prvky stínového divadla se vám bude líbit.

Jak to vyjádřil sám velký ruský dramatik: „Smějme se častěji, je to jediný spolehlivý lék na všechny nemoci!“

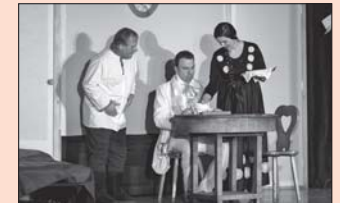
Účinkují: Vladimír Beňo, Jaroslav Chalupníček, Petr Hlášek, Pavel Petrovický, Petra Synková, Kateřina Tomešová, Dagmar Opavská, Jana Končícká, Marta Chalupníčková, Pavel Kolenčík, Petr Procházka, Tomáš Králík, Miloslav Pechar, Pavel Vavřínek, Eva Neprášková, Ilona Bednářová, Jitka Vi-

diečanová, Petra Petrovická, Lenka Vavřínková, Alžběta Beňová, Pavlína Petrovická
Kostýmy, světla, technika: Helena Volejníková, Oldřich Končícký, Gabriela Beňová

25. listopadu 2016 – pátek od 19.00 hod.

Vstupné: 90 Kč

Předprodej pokladna Klicperova domu **každý čtvrtek** v době **od 15.00 do 19.00 hod.**, nebo vždy **hodinu před představením** dle programu. Rezervace tel., SMS: **602 717 410, 495 433 140**. Rezervace e-mail: **klicperuvdum@chlumecnc.cz**. Rezervace on-line: **www.klicperuvdum.koupitvstupenku.cz**.

Program 10. divadelní sezony 2016–2017

Vážení diváci a návštěvníci Klicperova domu, navštivte nás v jubilejní 10. divadelní sezoně.

... VSTUPTÉ!

Hrají: Petr Nárožný, Ladislav Mrkvička, Jan Čenský, Libuše Švormová

Délka představení vč. přestávky: 140 min.

Vstupné: 360 Kč, studenti/důchodci/držitelé ZTP: 220 Kč

17. prosince 2016 – sobota od 19.00 hod.**Vražda v salonním kupé**

Hra Zdeňka Svěráka a Ladislava Smoljaka v podání
Járova poděbradského ochotnického spolku

Hrají: Jaroslav Merta st., Tomáš Krombholz, Jiří Nezavdal,
Jaroslav Merta ml., Vráňa Lébl, Jan Borecký, Zdeněk Kubiš

Délka představení vč. přestávky: 120 min.

Vstupné: 220 Kč, studenti/důchodci/držitelé ZTP: 130 Kč

10. února 2017 – pátek od 19.00 hod.**Klec bláznů**

Hrají: Ernesto Čekan, Tomáš Racek, Vojtěch Hájek, Miloslav Mejzlík, Hana Gregorová/Dagmar Čárová, Kateřina Velebová, Jiří Chvalovský, Antonín Hardt, Michal Roneš, Tomáš Slaviček/Vojtěch Efler, Pavlína Mourková, Miloslav Nejedlý

Délka představení vč. přestávky: 145 min.

Vstupné: 400 Kč, studenti/důchodci/držitelé ZTP: 90 Kč

17. března 2017 – pátek od 19.00 hod.**Bůh masakru****Yasmina Reza**

Hrají: Anna Polívková, Viktor Dvořák, Kristýna Kudrnáčová,
Miroslav Novotný

Délka představení vč. přestávky: 105 min.

Vstupné: 290 Kč, studenti/důchodci/držitelé ZTP: 190 Kč
21. dubna 2017 – pátek od 19.00 hod.

Bosé nohy v parku

Romantická komedie nejen o lásce

Hrají: Veronika Freimanová, Rudolf Hrušínský, Anna Linhartová, Radúz Mácha

Délka představení vč. přestávky: 120 min.

Vstupné: 400 Kč, studenti/důchodci/držitelé ZTP: 290 Kč

12. května 2017 – pátek od 19.00 hod.**Dobře rozehraná partie**

Současná komedie o tom, jak žít sám a nezpustnout

Hrají: Jan Vlasák, Lukáš Jurek, Petr Štěpánek, Jitka Smutná,
Kateřina Veckarová

Délka představení vč. přestávky: 120 min.

Vstupné: 380 Kč, studenti/důchodci/držitelé ZTP: 250 Kč

2. června 2017 – pátek od 19.00 hod.**Změna programu vyhrazena.**Předplatné sk. A: **1.690 Kč/osoba**Předplatné sk. S/D/ZTP: **1.370 Kč/osoba**

Rezervace vstupenek on-line:

http://klicperuvdum.koupitvstupenku.cz

Rezervace, objednávky tel.: **602 717 410, 495 433 140**,
po–pá 8.00–18.00 hod.

Rezervace, objednávky SMS: **602 717 410**,
po–pá 8.00–18.00 hod.

Rezervace e-mail: **klicperuvdum@chlumecnc.cz****Marcela Přerovská**, vedoucí MěKS Klicperův dům

MĚSTO V ZAHRADÁCH

Chlumeck nad Cidlinou

**Město Chlumeck nad Cidlinou
a spolek „Město v zahradách“**
vás zvou:

neděle 27. 11. 2016 v 17.00 hod.

slavnostní zahájení adventu s tradičním rozsvícením náměstí

neděle 18. 12. 2016

Zlatá neděle na chlumeckém rynku

**Podrobnější informace o těchto námi připravovaných akcích
naleznete v Chlumeckých listech č. 11.**

Josef Komárek, předseda spolku „Město v zahradách“

Plánovaná výstava betlémů

Městské muzeum Loreta spolu s OsKs plánuje i na letošní rok do kostela Nejsvětější Trojice v Chlumci nad Cidlinou výstavu betlémů. Kdo byl na loňské výstavě, možná si ještě vybaví obdivuhodný, tři metry široký betlém, který zhotovil a zapůjčil pan Ondřej Vávra z Nového Bydžova. Při jeho vracení byl z prostředí kostela tak nadšen, že slíbil zapůjčit celou svoji sbírku. Letos svůj slib potvrdil, a tak se můžeme těšit na další krásné exponáty. Z Bydžova jich letos přivezu asi šedesát, tak mi držte palce, ať se jich podaří umístit co nejvíc.

Pan Vávra je zároveň i zdatný hudebník, který mimo jiné hraje také na varhany. Poprosila jsem ho proto, zda by nebyl ochoten při otvírání výstavy rozeznít varhany v nejstarší chlumecké památce, a i tato moje prosba byla vyslyšena. A tak mám radost, že k těm, kteří mají zážitek z toho, že po letech mohli kostel navštívit, přibudou i ti, kteří poprvé uslyší, jak zní varhany u Trojice. Bohužel v tuto chvíli nemohu upřesnit čas koncertu, ale vše bude podrobně rozepsáno v příštím čísle, které by mělo vyjít těsně před zahájením, a na plakátech. Výstavu plánuji **od 27. 11. do 18. 12. 2016.**

Už teď se těším!

Helena Krátká

Inzerce

Poděkování

Ve čtvrtek 22. září jsme v Klicperově domě absolvovali přednášku Mgr. Miloše Bernarta o historii četnictva v Chlumci nad Cidlinou, nazvanou **Humoresky po Chlumecku – 79 let chlumeckého četnictva.**

S oblibou jsme sledovali populární televizní seriál Četnické humoresky z prostředí četnické pátrací stanice na brněnském venkově v režii Antonína Moskalyka a po jeho smrti jeho dcery Pavliny. Jeho děj se odehrává za doby První republiky, ve druhé polovině 30. let 20. století, zejména v Brně a okolí. A byli jsme zvědaví, jaké budou Humoresky po Chlumecku. Dnes již víme, že se mu určitě mohou svým způsobem, i když by se to tak na první pohled nemuselo zdát, vyrovnat.

Chlumecké povídání, a opravdu to povídání bylo a s klasickou odborně nudnou přednáškou skutečně nemělo, zaplaťbůh, nic společného, nám osvětlilo dobu četníků na Chlumecku koncem 19. a první poloviny 20. století, ať už to byly dobové fotografie, ukázky výzbroje a výstroje, úřední knihy či kriminalistické příběhy, které se tu opravdu udály.

Miloš vyprávěl 90 minut velmi zaujatě, fundovaně, s vtipem a šarmem jemu vlastním, a hlavně k tomu všemu používal krásnou češtinu. Kdo jsme si to někdy zkusili, víme, že to zase tak velká legrace není.

Miloši, děkujeme.

manželé Komárkovi

Inzerce

Byl to nádherný zážitek

30. září 2016, třetí den oslav 10. výročí otevření Klicperova domu, se konal slavnostní koncert Kumpanovy dechové kapely. Svátečně jsme se ustrojili a před sedmou jsme s manželem vešli do krásného, zářícího sálu, který se pomalu plnil. Ačkoli šlo o slavnostní koncert, nemile nás překvapilo, že někteří návštěvníci přicházeli jen ledabyle oblečení, v džínách, košilích a tričkách, dokonce jsme si povšimli pána v krátkých kalhotách, jak se chodí na fotbal nebo do hospody na pivo.

Rozzářeně, pohledně upravené jeviště se po trojím zazvonění za potlesku diváků začalo plnit příslušníky Kumpanovy kapely. Vedoucí Klicperova domu paní Marcela Přerovská je vřele uvítala se zjevným potěšením, že se jí podařilo k nám do Chlumce získat nejlepší české žesťové hudební těleso, složené ze skutečných mistrů svých nástrojů, pocházejících z České i Moravské filharmonie a Vlachova, Hybšova i Bromova orchestru. Těleso, které si vydobylo celoevropskou slulost. Hudebníci, oblečení ve výšivkami zdobených bílých košilích a slušivých žlutých vestách, se svými nablýskanými nástroji zaujímali místa za pultíky s notami. Rozezněly se polky, valčíky, jímavé i radostně křepčivé melodické skladby komponistů z řad kapely. Zazněly populární, světoznámé melodie, jako Mekky Messer nebo Tenkrát na Západě. Hudebníci v dokonalé souhře křídlovek, pozounů, tub, klarinetů i bubnu s brilantními sólovými kreacemi strhávali diváky k frenetickému potlesku. Třikrát si publikum povstáním a nekonečnými bouřlivými ovacemi vynutilo opakování skladeb. Nakonec hudebníci museli znělkou televizního večerníčku snažně přimět nadšeně rozjásaný sál, aby je nechal zakončit koncert, neboť je čekala celonoční cesta autobusem do Německa na koncertní turné. Byli jsme uchvázeni zcela nevšedním zážitkem, přímo dojati. Jsme vděční vedoucí Klicperova domu a všem, kteří jí pomáhali, za tento nádherný zážitek.

J. M.

Skorohumor

- ✘ Uvnitř mě dřímá genius, ale ten mizera se prostě nechce probudit.
- ✘ Skleróza je nemoc inteligentů, protože blbec si nemá co pamatovat!
- ✘ I když nejsem pověřčivá, kartám přece jen věřím. Zejména těm kreditním.
- ✘ Řekli mi, ať jdu za svými sny, tak jsem se vrátil zpátky do postele.

M. Permanová

Inzerce

Dík za splněný sen

Již v šedesátých letech předminulého století, jak dokládá zachovaný historický záznam, „v nám Čechům příznivější době, kdy se počala jevit po našich vlastech národní probudilost a lepšily se politické poměry po příkladu jiných měst, vznikla mezi některými vlastenec-kými občany zdejšími šťastná myšlenka zřídit v našem městě ochotnické divadlo. Bylo toho třeba, aby zavládl český duch ve městě neb němčina roztahova-

ského divadla, o níž zdejší divadelníci i jejich obecnostvota tehdy již 74 let toužebně, leč stále marně snili. Poválečná měnová reforma splnění snu, který se zdál již na dosah ruky, opět oddálila. Muselo uplynout ještě dalších jedenašedesát složitě se odvíjejících let novodobých československých a českých dějin, než se u nás v Chlumci podařilo přestavbou někdejšího Dělnického domu vybudovat Klicperův dům, který je dů-

k euforickým ovacím. Tleskal jsem jako všichni v hledišti, až mě bolely dlaně.

Byla to vskutku důstojná oslava desátých narozenin Klicperova domu. Jeho zrod i slavnostní předání chlumecké občanské veřejnosti připomněly v rámci programu promítané fotografie Antonína Fibigra a jeho historické peripetie jako splněný sen uměnímilovných Chlumečanů zobrazila repríza Havrdova dokumentárního filmu. Za splnění tohoto snu vděčí Klicperovo město kromě starosty Ing. Uchytila a všech, kdo podporují projekty jeho průbojného budovatel-ského úsilí, Ing. arch. Janu Zimovi, který přetvořil někdejší hospodu U Lva v pohledné sídlo divadelních múz, a všem, kdo přiložili ruku k dílu.

S velkou radostí jsem přijal oficiální pozvání k divácké účasti na oslavě počátku dosavadní desetileté služby Klicperova domu veřejnosti. Překvapilo mě a dojalo, že mě osvědčená moderátorka Jitka Surová jmenovitě přivítala jako posledního žijícího čestného občana města Chlumce. Je to jistě pocta, která ovšem člověku bezděky připomíná, že už je pomalu na radě. Uvědomil jsem si v té chvíli, že jsem rovněž posledním zdejším členem Pěvecko-ochotnické jednoty Klicpera z doby prvního poválečného desetiletí, spolku, kde se podle posudku, který za mnou poslal na vojnu zdejší předseda městské organizace KSČ soudruh Vondruška, „scházela buržoazní smetánka zdejší společnosti“. Ta „smetánka“ byla ve skutečnosti stejně jako dnes intelektuální elitou města. V prostoru jevištního pódia v jeho staré podobě, kde „táta“ Švec seděl v rohu na stoličce u kliky, kterou se rozvířala a zavírala opona, zněly do hlediště hlasy velkých osobností chlumeckého ochotnického divadla Oldřicha E. Leska, předsedy jednoty, režiséra, herce i autora řady her, Antonína Lauterbacha, muže nemenších kvalit, Slávy Cóna, Milý Martina Lišky, komika Václava Starého, Jirky Matějky, Magdy Vaňousové, Milý Andrové, Jana Kubů... Tady hřimal svým podmanivým hlasem při pohostinském vystoupení v titulní roli Tylova Jana Husa k divákům na židlích. „Cti pravdu, miluj pravdu a braň pravdu až do smrti!“ Tady s námi hráli i Vlasta Fabianová, Eduard Kohout i ctihodný Rudolf Deyl

la své drápy již i do rodin a v lepší společnosti se jinak nemluvalo než německy.“ Ta myšlenka tehdy našla nadšenou odezvu a plný souhlas ve všech vrstvách. Hlásil se k ní, jak potvrzuje citovaná listina, úředník, řemeslník, kněz, učitel i živnostník, „aby svou hereckou i pěveckou hřívnou přispěl k obrození a oživení národního vědomí.“ Kdo neměl dost schopností, aby jako ochotnický herec, zpěvák či hudebník vystupoval na pódii, alespoň ochotně, s velkou zálibou, podporoval české muzické umění v ochotnickém provedení pravidelnou diváckou účastí s povzbudivým potleskem. Provozovatelé i diváci ochotnického divadelního i pěveckého kumštu byli tehdy na nekonečně dlouhou dobu odkázáni na improvizovaná jeviště v hostinských sálech. Jednu chvíli, po skončení druhé světové války a německé okupace, se zdálo, že dávno již dokonale počestné město, v němž Pěvecko-ochotnická jednota Klicpera hodnotnými divadelními produkcemi vytvářela pilíř místního kulturního dění, bude mít konečně nastřádaná dost peněz na postavení reprezentativní budovy měst-

stojným a vskutku reprezentativním stánkem divadla a všech ostatních odvětví muzického umění a veřejných kulturních akcí.

Sen mnoha generací Chlumečanů je tedy splněn v rámci již osmnáct let probíhajícího úspěšného budovatel-ského úsilí, jež osvědčuje nebyvale progresivní a cílevědomé vedení města v čele se starostou. Dne 28. září 2016 bylo v zaplněném sále vysněného Klicperova domu slavnostním večerem, který zorganizovalo Město Chlumec nad Cidlinou, divadelní soubor Klicpera a Městské kulturní středisko Klicperův dům, s mimořádným diváckým ohlasem důstojně připomenuto 10. výročí otevření Klicperova domu, které se tehdy konalo za účasti ministra kultury a tehdejšího hradeckého biskupa, dnes arcibiskupa a kardinála Dominika Duky.

Byl to nádherný večer. Jeho programová náplň, koncertní a pěvecká vystoupení a impozantní ukázka vyzrálého interpretačního umění členů Klicpery za působivého doprovodu orchestru Melodybrass ve scénách z fenomenálně úspěšného muzikálu Sugar, strhla sál

starší, bard Národního divadla z dob Eduarda Vojana. Ti všichni se na nás už dnes dávno dívají z výšin divadelního nebe a zcela jistě s nelíbeným potěšením obdivují noblesu a technické vymoženosti našeho desetiletého Klicperova domu i vyspělé výkony soudobé generace chlumeckých divadelníků.

Uchvácen bravurou zpěvoherních scénických výjevů z veleúspěšné Sugar, nedokázal jsem potlačit v sobě mocné nutkání přimět své stárnoucí nohy, aby mě za pomoci hole donesly po schůdkách na jeviště. Cítil jsem povinnost jmé-

všichni, správce, uvaděčky, šatnářka, pokladník, bufetářka i uklízečka udržují Klicperův dům v náležitém vzhledovém i plně provozuschopném stavu. Nejde však jen o to, že je v okolí budovy i uvnitř všude pořádek a čisto, že na záchodech se blyští kachlíky a teče voda a že všude spolehlivě svítí a podle potřeby zhasíná světlo a v zimě je ve všech prostorech příjemné teplo, že se v pokladně prodávají vstupenky a zdvořile uvaděčky pomáhají návštěvníkům zorientovat se v sále a najít si své křeslo, že řádně funguje šatna i prodej občerstvení. Ně-

nom zbudován a patří k ozdobám města, ale že také svou kulturní činností čile a plnokrevně žije.

Klicperův dům by ale nemohl již deset let plnit svou funkci, kdyby ho město nedotovalo roční částkou 1 200 000,- Kč. Tato částka se zdá ohromující, ale ve všech kulturních domech v republice je tomu podobně. Tyto služby Klicperův dům samozřejmě poskytuje nejenom obyvatelům Chlumce, ale i přibližně stejnému počtu lidí z okolních obcí.

Všem budovatelům tohoto vznešeného domu patří plně zasloužený dík

nem těch, co už jsou tam nahoře, Leskova poválečného souboru, který chlumeckému divadlu zjednával respekt zdejších diváků, ale i auditorií v Jiráskově Hronově, na celostátní Zemědělské výstavě v Praze i v celé řadě měst a obcí, abych jejich jménem vyslovil nahlas hlubokou úctu a poděkování všem, kdo se zasloužili o vybudování tohoto nádherného kulturního centra, a současně vzdal hold našim nevšedně zdatným a nesmírně úspěšným nástupcům Klicperákům, kteří převzali naši štafetu a dále rozvíjejí to nejlepší z historických tradic chlumeckého divadelnictví.

Když je řeč o splnění snu mnoha generací, nelze při projevech uznání a vděku opominout ještě jednu důležitou osobu, již pan starosta ve svém úvodním proslovu srdečně poděkoval za to, že Klicperův dům i po desetiletém provozu se nachází ve stejně dokonalém stavu jako v den svého otevření. Je to Marcela Přerovská, skromná, leč velmi pracovitá a iniciativně činná vedoucí dvanáctičlenného kolektivu spolupracovníků, které na slavnostním večeru s uznáním představila publiku. Ti

kdo však musí této elegantně vznešené budově neustále vdechovat život, aby se naplňovalo její nejvlastnější poslání. Zajišťovat provoz kina promítáním filmů, a to nejenom technicky, ale především výběrem a objednávkami filmů, kromě toho promýšlet, plánovat, sjednávat a všestranně zajišťovat na každý měsíc program rozmanitých kulturních akcí, divadelních představení, koncertů, slavnostních pořadů, besed, přednášek, jejich reklamní propagaci a plakátování i řádné vyúčtování zisků i ztrát. Tohle všechno má na starosti paní Přerovská, která každého, kdo ji osloví jako ředitelku, opravuje, že je pouze vedoucí. Dělá to neúnavně a iniciativně již deset let. Zdařilý večer k oslavě jubilea Klicperova domu, a zejména strhující úspěch pátečního koncertu evropsky proslulé Kumpanovy žesťové kapely, která byla pro Chlumečany objevem, byly jen dalším potvrzením její vysoké kvalifikovanosti. Sto čtyři tisíce devět set devadesát šest návštěvníků, jimž byl jejím přičiněním každoděsíčními programy zajištěn hodnotný kulturní zážitek, je důkazem, že Klicperův dům je neje-

žijících i nežijících již generací nadějně se rozvíjejícího Klicperova města.

Karel Richter

Moudra

- ✦ Jan Werich: Bejt chytřej, to je jediný majetek, který ti nikdo nemůže vzít.
- ✦ Chceš-li někoho milovat, miluj, ale i s chybama, které má.
- ✦ Budeš-li často odpouštět, lidé si na to zvyknou.
- ✦ Jestliže se člověk hádá s blbcem víc jak půl minuty, hádají se už dva blbci.
- ✦ Člověk přišel na svět proto, aby pracoval a žil. Jen moudrý se snaží svět postrčit dál, posunout výš. A jen vůl mu v tom brání.
- ✦ Štěstí je, když míš lékárny, protože tě nic nebolí. Míš obchody, protože všechno máš. A jdeš domů, protože tě tam čekají.

M. Permanová

28. září 2016

Slavnostní večer k 10. výročí otevření Klicperova domu v Chlumci nad Cidlinou

Česká republika slavila státní svátek „Den české státnosti“ k počtě patrona naší země, svatého Václava, který tohoto dne roku 935 byl svým bratrem Boleslavem zavražděn. Chlumec nad Cidlinou si již v roce 2006 k tomuto významnému datu připojil navíc svůj vlastní sváteční den, který je a vždy bude nerozlučně spojen s oslavou kultury ve městě. **28. 9. 2006 byl uveden do provozu KLICPERŮV DŮM.**

Je to skoro neuvěřitelné, ale od tohoto slavného a dlouho, předlouho odkládaného a očekávaného okamžiku v roce 2006 letos uplynula již jedna celá dekáda. A vězte, je tomu skutečně tak, čas je neúprosný.

Kde jinde oslavit toto příjemně kulaté výročí, zavzpomínat na začátky a průběh rekonstrukce a na uplynulá léta provozu, než na místě „činu“ – přímo v prostorách chlumeckého „kulturního svatostánku“.

S blížící se sedmou hodinou večerní byl stále krásný a vzorně udržovaný Klicperův dům i jeho okolí v obležení slavnostně oblečených hostů a návštěvníků, kteří mířili do velkého sálu, aby zhlédli a naplno si užili celý průběh komponovaného programu „Slavnostního večera k jeho 10. výročí otevření“.

Krátce po devatenácté hodině přichází na pódium první z moderátorek, paní Jitka Surová, s posláním přivítat přítomné, zahájit slavnostní večer a postupně diváky seznamovat s jednotlivými bloky programu. Další moderátorský post patřil její kolegyni, slečně Barboře Petrovické, která především „měla na starosti“ spolupráci s doprovodnou kapelou – chlumeckým hudebním tělesem Melodybrass.

Úvod večera patřil dvěma vizuálními blokům, oslavujícím historii Chlumce nad Cidlinou i historii a otevření Klicperova domu. Nejprve to byla montáž z fotografií pana A. Fibigra, z 28. 9. 2006, kterými zachytil svícení praporu města, průvod městem ke Klicperovu domu a hlavně jeho slavnostní

otevření a veselici v jeho okolí s účastí významných i „historických“ hostů (M. Štěpánek, D. Duka, Ing. Uchytíl, V. K. Klicpera, B. Němcová a další). Zdokumentováno bylo i udělení českého občanství panu A. Lauterbacho-

terbach (1912–2007), který nové divadelní prostory i zázemí ocenil a zhodnotil jistě nejpovolněji. Právě on si trvalých nejistých divadelních podmínek užil při své ochotnické aktivní činnosti vrchovatě. Naštěstí jej to nikdy ne-

vi a předání klíče od KD starostovi města Ing. M. Uchytílovi. Byla to tenkrát velká a hlavně zasloužená sláva, slavilo se tři dny. Poté byl promítnut film „Splněný sen“ (vytvořen v roce 2006 u příležitosti slavnostního otevření KD a s úctou věnován panu A. Lauterbachovi a všem bývalým i současným divadelním ochotníkům DS Klicpera Chlumec). Dle námětu Ing. M. Uchytíla jej vytvořili Lubomír Havrda a PhDr. K. Richter, CSc. Film lyrickým nádechem a v tónech Smetanovy Vltavy představuje zajímavosti i krásy města Chlumec nad Cidlinou a okolí, připomíná význam slavného rodáka V. K. Klicperu a osud ochotnického divadla, včetně jeho cesty až do Klicperova domu. Tyto oba obrazové dokumenty nabídl přítomným možnost zhlédnout nebo vzpomenout na slavnostní chvíle před deseti roky. K hostům nejmilejším a nejvítanějším při slavnostním otevření Klicperova domu beze sporu patřil nestor chlumeckého ochotnického divadla, tehdy již 94-letý pan Antonín Lau-

oderadlo a chlumeckou ochotnickou káru „tlačil vždy stále vpřed“.

Hudební doprovod celého večera byl plně v režii chlumecké kapely Melodybrass, která se přítomným představila s výběrem skladeb ze svého bohatého repertoáru, včetně sólových vystoupení zpěváků. V několika blocích programu zazněly melodie a písně jak cizojazyčné, tak i tuzemské, z nichž některé si diváci mohli „pobrukovat“ spolu s interprety, neboť to byly hity notoricky známé.

V mezičasech jednotlivých hudebních bloků vystoupily se samostatnými projevy osoby nejvýše povolané a úzce spojené buď s rekonstrukcí, nebo přímo s reálným provozem Klicperova domu.

Nejprve se ujal slova starosta města Ing. Miroslav Uchytíl, jehož zásluha na rekonstruované podobě Klicperova domu je historicky zásadní. Teprve pod jeho vedením města bylo definitivně rozhodnuto o rekonstrukci a výstavbě, která posléze dospěla k úspěšné realizaci a uvedení do provozu. Zatím

co dříve se dlouho a dlouho jen slibovalo, ale nekonalo. Pan starosta ve svém vystoupení krátce připomněl okolnosti spojené s rekonstrukcí a výstavbou celého objektu, spolupráci se sponzory, nutnost důstojného kulturního zařízení ve městě i zázemí pro místní divadelníky i hostující soubory a další zajímavosti. V závěru poděkoval všem pracovníkům KD za jejich příkladnou péči o návštěvníky a hlavně o celý jim svěřený objekt. Zkrátka řečeno – ve stručnosti, ale s přehledem vzpomněl,

kům za odvedenou práci bylo z hlediště zaslouženě odměněno potleskem.

Zřejmě mimo plánovaný program vystoupil na jevišti jediný žijící český občan Chlumce nad Cidlinou, pan PhDr. Karel Richter, CSc. (1930), který pronesl krátkou zdravici u příležitosti tohoto slavnostního večera, zavzpomínal na některé již nežijící chlumecké divadelníky a osobnosti a rozloučil se přednesem básně „Ve stínu lípy“ od Svatopluka Čecha. Diváci jeho vystoupení ocenili bouřlivým potleskem a každý

se dověděl tu radostnou novinu, že Chlumec bude mít konečně vlastní divadlo. K otevření nového Klicperova domu v roce 2006 nastudovali inscenaci Sugar – někdo to rád horké. Právě z této hry, která sklízela zasloužený úspěch i při každé další repríze, a bylo jich četné, se v dámských převlecích a pěveckých partech představili panové J. Málek a P. Pokorný za účinné pěvecké podpory některých sólistek divadelního souboru a pana S. Daška. O kvalitní hudební doprovod se opět postaral Big Band Melodybrass.

To byla definitivní tečka za dvouhodinovou oficiální částí slavnostního večera. Pozvaní hosté mohli dále pokračovat v soukromé zábavě a vzájemném přátelském posezení v malém sále KD.

Na závěr se sluší poděkovat organizátorům za dobře připravený a kvalitní program, jednotlivým účinkujícím za jeho bezchybné interpretační naplnění a všem dohromady za milý a příjemně strávený sváteční večerní čas.

Klicperovu domu v Chlumci nad Cidlinou popřát do dalších let provozu mnoho dobrých nápadů a kulturních počinů, stále více spokojených návštěvníků a diváků a kompaktní i pečlivý pracovní kolektiv.

František Holík,

dle osobní účasti a s laskavým zapůjčením dílčích podkladů od M. Přerovské a J. Surové

připomněl i pochválil, vše co s tímto kulturním domem bylo, je a jistě bude spojeno.

Po dalším hudebním předělu se slova ujala vedoucí Klicperova domu paní Marcela Přerovská, která se zaměřila především na význam této instituce pro kulturní život města a na realitu jejího provozu. Připomněla, že útočiště zde nacházejí všechny generace obyvatel, a to nejen v rámci „čisté divadelní či filmové kultury“, ale také žáci při různých školních akcích, na své si přijdou i milovníci umění v rámci pořádaných výstav a probíhají zde také různé prezentační i vzpomínkové akce města, přednášky a mnoho dalších aktivit.

Klicperův dům žije. O tom svědčí jeden údaj proti všem jiným argumentům. Za deset let provozu se v jeho prostorách vystříдалo **téměř 105 000 diváků a návštěvníků.** To je na město s necelými šesti tisíci obyvateli velmi příjemné zjištění a lichotivé konstatování. Na závěr paní Přerovská představila celý kompletní pracovní tým zaměstnanců Klicperova domu, stalo se tak veřejně poprvé. Její upřímné poděkování všem spolupracovní-

ům i osobním a obdivným uznáním k jeho osobnosti.

Závěr komponovaného slavnostního večera patřil po právu a zákonitě ochotníkům z DS Klicpera Chlumec, kteří svým vystoupením také zavzpomínali na dobu před deseti lety, když

Pranostiky na listopad

- ✦ O Všech svatých jsou-li větry, znamenají zimu proměnlivou, přijdou-li ale s Ondřejem, dobré zimy se nadějem.
- ✦ Přijede-li Martin na bílém koni, metelice za metelici se honí.
- ✦ Na svatého Otmara neuvidíš komára.
- ✦ Je-li Kačenka ucouraná – bývá Baruška naškrobená.
- ✦ Začne-li zima až v adventu, potrvá deset týdnů.

Skorohumor

- ✦ Moje babička říkala: „Vůbec se neboj stáří. I nadále budeš dělat bláznivé věci, jen o něco pomaleji.“
- ✦ Měla jsem pocit, že bych měla uklidit... Tak jsem si nalila dvě decinky vína a pocity zmizely.

M. Permanová

„Šťastný je ten, kdo našel štěstí v rodině“

Chlumecká základní škola se v rámci úzké spolupráce s Oblastní charitou v Hradci Králové zúčastnila již pátého ročníku výtvarné soutěže, která dala tentokrát dětem za úkol výtvarně ztvárnit běžné rodinné štěstí. Žáci druhého stupně se museli zamyslet nad každodenními rodinnými rituály i nad tím, co s rodinou zažívají ve výjimečných chvílích. To právě rodinné štěstí pak našli třeba jen ve víkendových procházkách s rodiči a prarodiči, ve společně strávené dovolené, v návštěvě kultury nebo sportu, nebo třeba jen v letním grilování s blízkými... Při povídání si nad obrázky si děti často uvědomily, že tyto rodinné zážitky nejsou samozřejmé pro každého. Plno dětí také zjistilo, že to krásné a výjimečné se dá nalézt i ve věcech zcela běžných.

Všechny obrázky ze všech šestnácti škol, které se soutěže zúčastnily, byly vystaveny v prostorách vestibulu budovy Krajského úřadu Královéhradeckého kraje v Hradci Králové. Vernisáž proběhla 22. září a stala se součástí oslav Dne charity. Chlumečtí zájemci z řady autorů soutěžních obrázků se vernisáži zúčastnili a někteří byli i oceněni. Všichni, kteří do soutěže poslali svůj obrázek, dostali od starosty našeho města pět volných vstupenek na filmové představení do místního Klicperova domu. Moc děkujeme!

Autoři oceněných obrázků:

1. místo – **Kristýna Krátká** (9.C), 2. místo – **Aneta Cabanová** (7.A) a **Petra Špásová** (7.C), 3. místo – **Kateřina Gabrielová** (9.C), **Viktoria Myšková** (7.A), **Miroslav Vidiečan** (8.C) a **Sandra Novotná** (7.B), zvláštní cena za originalitu – **David Štěrbá** (7.B)

Mgr. Eva Řezáčová

Inzerce

Kariérové poradenství

V říjnu odstartoval druhý ročník akce s názvem Prezentace středních škol a zaměstnavatelů, kterou pořádá náš kraj ve spolupráci s Krajskou hospodářskou komorou Královéhradeckého kraje. Přehlídka se během podzimu uskuteční ve všech pěti okresních městech. Prezentace si klade za cíl představit jednotlivé studijní obory přímo žákům základních škol a jejich rodičům. Na rozdíl od prvního ročníku je letos v rámci akce zařazena i burza pracovních příležitostí. Přijměte tedy pozvání ve dnech 4. a 5. 11. do Masarykova divadla

v Jičíně nebo ve dnech 11. a 12. 11. do Kongresového, výstavního a společenského centra ALDIS v Hradci Králové. Zájemci o středoškolské studium mohou následně samozřejmě pokračovat návštěvou dnů otevřených dveří na vytipovaných středních školách. Novobydžovské gymnázium pořádá den otevřených dveří 31. 1. 2017, ale po předchozím ohlášení jsme zájemcům o studium k dispozici i v jiných termínech.

PaedDr. Jaroslav Šedivý,
ředitel gymnázia

Akordeonista Ivánek Kříž opět v akci

Milí čtenáři,

možná si ještě vybavíte příspěvky dubnového a květnového čísla letošních Chlumeckých listů, ve kterých jsme vás informovali o mimořádných úspěších malého akordeonisty – žáka chlumecké ZUŠky **Ivánek Kříže** (9 let), kte-

jsme se stačili vzpamatovat z již tradičně poněkud hektického začátku školního roku, přišla zajímavá nabídka a podnět z rady Královéhradeckého kraje pro oblast školství: přihlásit Ivánka do finále krajského předkola soutěže **Zlatý oříšek**. Toto soutěžní klání probíhá již 18 let a již po čtyři roky je jeho hlavním organizátorem nadační fond, nesoucí stejné jméno jako samotná soutěž. Cílem nadačního fondu je vyhledávání a všestranná podpora mimořádně nadaných a úspěšných dětí České republiky ve věku 6–14 let, a to napříč různými obory. Ve spolupráci s veřejnými institucemi, médii, sponzory a dárci se pro tyto děti snaží nadační fond přinášet nové šance a příležitosti, ale také vytvářet takové ekonomické podmínky, aby se mimořádné schopnosti dětí mohly dále rozvíjet a nebyl promarněn jejich potenciál.

Od r. 2011 se celonárodní formát soutěže rozšířil o krajská předkola. A právě také v našem kraji se nadané děti mohou takového předkola zúčastnit. Z několika desítek došlých přihlášek nominovala krajská porota 15 soutěžících (jednotlivců nebo kolektivů), kteří byli začátkem října pozváni do Dvora Králové nad Labem na zmíněné krajské finále. V nominované patnáctce byl rovněž můj svěřenec Ivánek Kříž, který porotu zaujal nejen předem zasláným videomeailonkem a nahrávkami s ukázkami svého oboru činnosti, ale především svým vystoupením naživo přímo na místě. Od-

borná porota pak vybrala z původního počtu soutěžících pouze tři, kteří se stali držiteli originální sošky Zlatého oříšku, byli odměněni hodnotnými cenami a navíc získali nemalou finanční částku, určenou na přímou podporu jejich dalších činností. S velkým potěšením vám mu-

rich dosáhl v minulém školním roce. Zde je pro připomenutí malá rekapitulace: 1. místo a cena absolutního vítěze v krajském kole Národní soutěže ZUŠ, 1. místo v celostátním kole téže soutěže a 2. cena na mezinárodní akordeonové soutěži.

Po zaslouženém prázdninovém odpočinku jsme se dali opět do práce a než

sím oznámit, že **ve zlaté trojce se ocitl také Ivánek Kříž!** Tento úspěch by měl našemu malému muzikantovi zajistit automatickou přihlášku do celostátního kola a doufáme, že i nominaci do třicítky těch nejlepších a nejúspěšnějších. Celostátní kolo bude završeno slavnostním televizním finále, vysílaném na Nový rok. A tak držíme Ivánkovi palce, aby se do oné třicítky probojoval a mohl tak dát o svém umění vědět i za hranicemi našeho kraje.

Mgr. Eva Kolaříková,
učitelka ZUŠ

město Chlumec nad Cidlinou, divadelní soubor Klicperův o. s., Městské kulturní středisko Klicperův

dům a chlumečtí loutkáři pořádají:

11. LOUTKOBANÍ

11. - 12. LISTOPADU 2016

Pátek 11. 11. 2016 (Klicperův dům)

10.00 Kašpárek s Honzou v zakletém hradu (LD v Boudě, Plzeň)

11.15 Kašpárek s Honzou v zakletém hradu (LD v Boudě, Plzeň)

Sobota 12. 11. 2016 (Klicperův dům)

Pro menší a nejmenší:

13.00 Z pohádky do pohádky (soubory ZUŠ Chlumec n. C. Čtyřlístek a Tak jo!)

14.00 Jak Rózička ke štěstí přišla (Maminy, Jaroměř)

15.00 O zakletém hadovi (LS Spojáček, Liberec)

Pro starší a dospělé

16.00 Jak slunko na všechno přišlo (Přísně tajné!, Chlumec n. C.)

Jan za chrta dán (ZIP, ZUŠ Chlumec n. C.)

17.00 V jednom lese, v jednom domku (Rudolf Hancvencel, Spolek loutkářů Vozichet, Jablonec nad Nisou)

18.00 Vyvraždění vršovců (Maminy, Jaroměř)
Co se stalo u jezera Piplpopl (Za dveřmi, ZUŠ Chlumec n. C.)

Večerní představení

19.00 Last Call (Přísně tajné!, Chlumec n. C.)

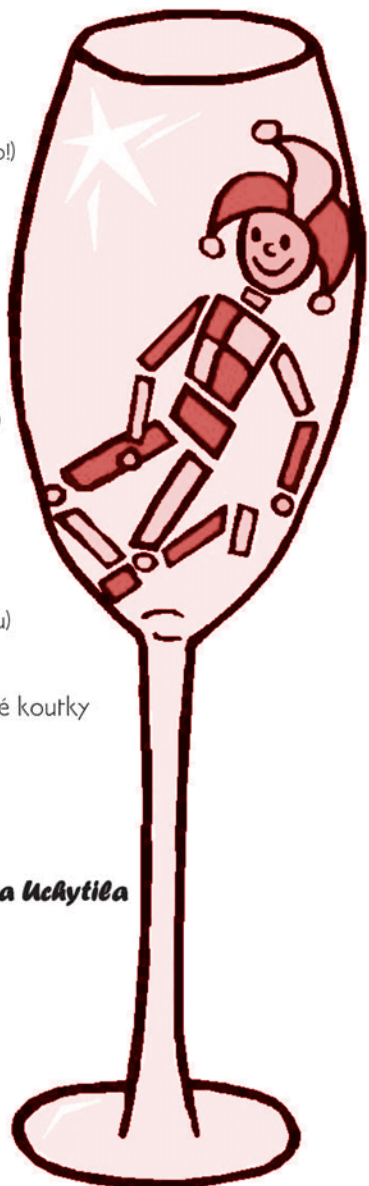
KARMEN (Rudolf Hancvencel, Spolek loutkářů Vozichet, Jablonec nad Nisou)

Změna programu vyhrazena!

- v průběhu celého sobotního dne očekávejte soutěže, překvapení i loutkářské koutky
- tradičně nebudou chybět kvízy, malování, loutkářská dílnička a občůdky

Přijďte se pobavit, řešíme se na vás!

pod záštitou starosty města Chlumec nad Cidlinou Ing. Miroslava Uchytěla
a senátorů za Pardubicko a Chlumcko Mgr. Miluše Horšké,
za finanční podpory Královéhradeckého kraje
a města Chlumec nad Cidlinou
69. ročník amatérské divadelní přehlídky
Klicperův Chlumec 2016

PROGRAM 11. LOUTKOBANÍ 11. a 12. 11. 2016 v Klicperově domě

Pátek 11. 11. 2016

10.00 a 11.15 hodin

KAŠPÁREK S HONZOU V ZAKLETÉM HRADU

(Loutkové divadlo: V Boudě Plzeň)

Pohádka o tom, jaké dobrodružství Kašpárek s Honzou zažijí na cestě za pokladem v zakletém hradu, a také o tom, že přátelství má větší cenu než všechny poklady.

Sobota 12. 11. 2016

13.00 hodin

Z POHÁDKY DO POHÁDKY

(Čtyřlístek a Tak jo!)

Se svými krátkými pohádkami se představí nejmladší soubory ZUŠ.

14.00 hodin

JAK RÓZIČKA KE ŠTĚSTÍ PŘIŠLA

(Loutkářský soubor: Maminy Jaroměř)

Kdepak se asi schovává štěstí? Husopas-ka Rózička ho hledala v jeskyni s poklady, u loupežnické dcery, a dokonce i na pekelném báli. A jestli ho nakonec našla? O tom už vám budeme vyprávět v naší pohádce.

Pro děti od 3 let

Délka: 35 min.

15.00 hodin

O ZAKLETÉM HADOVI

(Loutkářský soubor Spojáček, Liberec)

16.00 hodin

JAK SLUNKO NA VŠECHNO PŘIŠLO

(Přísně tajné! Chlumec n. C.)

Pohádkový příběh o tom, jak vznikla důvěra.

Pro děti od 3 let

JAN ZA CHRTA DÁN

(ZIP ZUŠ Chlumec n. C.)

Hra z rytířského středověku odehrávající se na hradě chlumeckém a v okolních lesích... za dávných časů stával v hlubokých chlumeckých lesích hrad. Na něm žil rytíř Sosnomil, pán pro svou rozšafnost u svého lidu oblíbený a vážený, se svou dcerou Kráskou. Největší zálibou mu byl hon a pro tuto libůstku si vydržoval spoustu chrtů, o které se staral panoš Jan...

Pro děti od 5 let

17.00 hodin

V JEDNOM LESE V JEDNOM DOMKU

(Spolek loutkářů Vozichet,

Ruda Hancvencel)

Pásmo klasických pohádek pro potenciální rodiče a jejich eventuální děti.

18.00 hodin

VYVRAŽDĚNÍ VRŠOVCŮ

(Loutkářský soubor: Maminy Jaroměř)

Není to pohádka a není to pro malé ca-party. Navíc, jak se říká v textu, nemá náš soubor rád krvavé scény na loutkovém divadle. Přesto si nás tato hra zcela získala. A proto si vám ji dovoluujeme představit.

Pro diváky od 10 let

20 minut

NEUVĚŘITELNÉ OBJEVY U JEZERA PIPLPOPL

(Za dveřmi ZUŠ Chlumec n. C.)

Co odhalují výzkumy v Blemblamblii? Co se skrývá v zadní místnosti muzea města Žvandýna? Uvidíte...

Pro diváky od 6 let

19.00 hodin

LAST CALL

(soubor Přísně tajné! Chlumec n. C.)

KARMEN

(Spolek loutkářů Vozichet Jablonec nad Nisou, Ruda Hancvencel)

Loutková opera na motivy známé opery hraná totemovými loutkami.
od 8 let

MATEŘSKÁ ŠKOLA BERUŠKA

www.msberuska-chlumec.cz

JAK JSME ZAČALI NOVÝ ŠKOLNÍ ROK V BERUŠCE

Končí nám říjen, máme za sebou první dva měsíce nového školního roku se 114 dětmi v pěti třídách. Většina je zvládla od prvního dne s úsměvem a v pohodě, některé nové malé děti si zvykaly s několika slízkami, než zjistily, že se tu mají moc hezky a bez maminky jsou to velcí šikulové.

Rodiče byli brzy pozvaní na schůzku, aby se dozvěděli vše potřebné a důležité, co se v naší školce bude dít. Paní ředitelka obzvláště důrazně žádala všechny přítomné, aby z důvodu bezpečnosti nikdo u vchodových dveří po použití vlastního čipu nepouštěl další cizí osobu do budovy!

Rodičům byl nabídnut projekt „Rodina spolu“ (odkaz na web stránkách naší MŠ), kdy během celého roku tatkové a mamky společně se svými ratolestmi budou plnit různé úkoly. Např. společně číst, vyletovat, péct, sportovat, zpívat... Až do dnešního dne se zapojila většina rodičů, máme hlavně za děti velkou radost, protože čas strávený s dětmi je to nejlepší, co jim mohou rodiče dát.

Po celý měsíc září jsme využili krásné počasí a byli co nejvíce venku. Děti si užívaly školní zahradu, hřiště, procházky do přírody po okolí, někdo se vydal i za humna. Třeba vlakem do Ohnišťan na přátelskou návštěvu do místní MŠ, do Nové Paky na krásné dětské hřiště, nebo autobusem do Klamoše.

Do školky zavítalo Divadýlko z pytlíčku, všichni byli nadšení z pohádky O drakovi. Kromě každodenních běžných činností začaly i aktivity navíc, zahájeny je pěvecký sboreček Pytel blech a anglický jazyk. Ve všech třídách v rámci ŠVP probíhá logopedická prevence a práce s keramikou u naší pece. Pro veřejnost p. učitelka Mgr. Bc. Petra Vidnerová opět začala pracovat s dětmi s vadami řeči pod záštitou SPC Duháček, ul. Štefánikova Hradec Králové.

Těšíme se, co hezkého nám přinesou další měsíce. Tak jako my ve školce, užívejte i vy procházky v barvách podzimu.

Za kolektiv MŠ Beruška **Iva Čermáková uč.**

Inzerce

Babí léto v MŠ U Zámku

Vlaštovky se rozloučily s létem a odletěly za moře. A stejně tak i my jsme zamávali prázdninám. Najednou tu bylo 1. září a s ním každodenní cesta do školky.

A jaké překvapení nás tam letos čekalo?

Mnozí jistě pamatují dopravní hřiště na zahradě v MŠ U Zámku. Bylo to mnoho betonových cestiček, po kterých se kdysi děti proháněly na koloběžkách. Čas je však neúprosný a hřiště se pomalu rozpadalo. Cesty popraskaly a začaly být spíše pro zlost než pro radost.

Proto jsme velmi rádi, že nám náš zřizovatel, Město Chlumec nad Cidlinou, poskytl nemalé finanční prostředky na

jejich opravu. Na zahradě MŠ vznikl „vodní svět“. Rozbité cesty se změnily v pláž a moře, kde plavou ryby, krabi i ponorky. Na zádech krokodýla si děti mohou zaskákat, k vodě vede cesta z písmen nebo číslic. Celé hřiště, které je vytvořeno z umělého bezpečnostního povrchu SmartSoft, je krásně barevné, měkounké a dobře se po něm běhá.

Však je obdivovali i manželé Podolští z Králík v Orlických horách, kteří k nám opět po delší době přijeli se svými cvičenými dravými ptáky. Dětem ukázali vajíčka od všech soviček z Evropy. Poznali jsme káně, výra, puštíka, syčka a další sovy. A některé si děti mohly i pohladit.

Dověděli jsme se mnoho nového a zajímavého o životě těchto ptáků, poslechli jsme si jejich hlas a naučili jsme se je také nakreslit.

A abychom se nevěnovali pouze naučným činnostem a mysleli i na svoje zdraví, začali jsme na konci září s nejstaršími dětmi opět po roce navštěvovat saunu ve fitness centru BONASUS GYM v Chlumci nad Cidlinou. Od školky to máme kousek a v sauně se nám moc líbí. Otuzujeme se a předcházíme nemocem dětí.

Tak takové bylo babí léto v MŠ U Zámku. A my se těšíme, jak si užijeme barevný podzim.

kolektiv MŠ U Zámku

Inzerce

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE, Chlumec n. Cidl.

ul. 9. května 198, ☎ 495 485 357, www.ddmchlumec.net

NABÍDKA AKCÍ NA MĚSÍC LISTOPAD 2016

4. 11. **X BOX KINECT – ZÁBAVA V POHYBU**
pátek

Hraní bez ovladače znamená, že hrajete celým tělem. Kinect reaguje na vaše pohyby. Chcete kopnout? Prostě kopněte! Chcete vyskočit? Prostě vyskočte! Nemusíte se učit ovládání – víte, co máte dělat. Musíte se jen zvednout z pohovky. Hry – sportovní, taneční, závody aut a další...

Čas a místo: 14.00–15.30 hodin, GT klub DDM
Akce je bez poplatku, přivítáme každého, kdo má zájem se pobavit.

8. 11. **VÝROBA ŠPERKŮ Z ORGANZY**
úterý

Kreativní dílna je určena pro děti od 6 let i jejich rodiče. Přijďte si vyrobit náušnice a kytičku do vlastí.

Čas a místo: 16.00–18.00, klubovna DDM

S sebou: přezůvky, nůžky

Poplatek: 50,- Kč (v ceně je zahrnut materiál na výrobu)

Přihlásit se můžete přímo v DDM nebo telefonicky do 4. 11. 2016.

19. 11. **ZÁJEZD DO AQUACENTRA V HRADCI KRÁLOVÉ**
sobota

Zájezdu se mohou zúčastnit děti od 1.–9. třídy a další zájemci.

Sraz: v 9.15 hodin na vlak nádraží v Chlumu n. C., návrat ve 14.28 hodin.

Poplatek: 200,- Kč (dětí do 15 let). V poplatku je zahrnuta cesta vlakem, vstupné do bazénu na 2 hodiny.

S sebou: plavky, ručník, jídlo a pití na celý den, kapesné, kartičku zdrav. pojišťovny.

Přihlášku společně s poplatkem odevzdejte ve dnech 9. 11. a 14. 11. přímo v DDM.

21. 11. **„PEČEME Z JABLÍČEK A HRUŠEK“**
pondělí

Určeno dětem od 1.–9. třídy ZŠ. Soutěžit můžete ve dvojicích. Úkolem je upéct moučník z jablíček a hrušek. Soutěž hodnotí porota. Vítězové obdrží odměny a diplomy.

Čas a místo: 16.00–18.00 hodin, univerzální klubovna DDM

Startovné: 20,- Kč (za dvojici)

S sebou: ingredience na pokrm, přezůvky.

Uzávěrka přihlášek je 16. 11. 2016.

Plánujeme: Čertoviny v DDM
2. 12. 2016

NABÍZÍME:

Zimní lyžařský tábor 2017 (jamí prázdniny)

Pro děti od 1. třídy a další zájemce, kteří mají sjezdové lyžařské vybavení. Podmínkou je helma a alespoň základní zkušenost s pohybem a jízdou na lyžích.

Termín a místo: 13. 2. – 17. 2. 2017

chata Luna – Orlické Záhoří
přímo u chaty Tatrapoma –
500 m, Baby vlek – 70 m,
umělé zasněžování.

O děti se budou starat pedagogové DDM, kvalifikovaná zdravotnice a kvalifikovaní instruktoři školního lyžování. Přihláška je k dispozici od 11. 10. 2016 na webu DDM nebo přímo v DDM.

Přihlášky na zájezdy, informace:

Pondělí, středa: 9.00–17.00 hodin

budova Občanského centra
(přestávka 11.30–12.30 hod.)

Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií
z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Inzerce

JUDO – ZÁŘÍ

Skončily nám prázdniny a hned druhý víkend v září byl plný soutěží. 10. 9. v sobotu, 25 našich judistů odjelo do Nového Bydžova, kde se konalo již 4. kolo Polabské ligy. Soutěže se zúčastnilo bezmála 250 dětí. Chlumečáci si vedli dobře. Přivezli jsme 10 x zlato, 5 x stříbro a 5 x bronz a 5 našich dětí skončilo v poli poražených. Jako družstvo jsme skončili s velkým náskokem na pěkném druhém místě a odpoutali jsme se od pronásledovatelů. Porazil nás průběžně vedoucí tým Sokol Jihlava, který si na nás udělal dalších šest bodů, a zdá se, že bude letos opět neporazitelný.

Další soutěž o tomto víkendu, které jsme se zúčastnili, byl Český pohár v Brně. V sobotu se pral dorost a v kategorii mužů nastoupil také náš kolega, trenér Miloš Steklý. Pral se výborně a vybojoval skvělé 3. místo. Třetí místo se podařilo vybojovat také Báře Švecové. Naši dva dorostenci Martin Vavřínek a Vojtěch Svoboda vypadli ve vyřazovací fázi. V neděli v Brně přišlo na řadu žactvo a dařilo se jim ještě lépe. Miša Jahodová, Anna Marie Svobodová, Natálie Janouchová a Jakub Pohořalý vybojovali skvělé bronzové medaile, Anna Doležalová bodované 7. místo. Jan Bařka udělal zbytečnou chybu v třetím zápase a skončil tak spolu s Terezkou Svobodou za bodovanými místy.

Po 14 dnech, 24. 9., se konal v Pardubicích Regionální pohár žactva. Některé naše děti se bohužel nevyvarovaly zbytečných chyb, a tak jsme získali pouze dva tituly krajský přeborník, měli jsme určitě na víc. Čtyři děti obsadily druhá místa a tři děti třetí místa. Další tři děti prohrály své zápasy a neumístily se. Titul získala Miša Jahodová a Tereška Svobodová a druhá místa obsadil Jan Bařka, Natálie Janouchová, Adam Sejkora a Petra Švecová.

Podstatně lépe se nám vedlo v Praze v soutěži nazvané Říčany CUP. Soutěž byla rozdělena do dvou dnů a mohli se ji účastnit ty nejmenší kategorie mláďat až po dorost. Těto soutěže se zúčastnilo 20 našich judistů. Deset jich vyhrálo své kategorie, pět jich obsadilo druhá místa a čtyři děti třetí místa. Pouze jeden náš judista odjel bez medaile. Gratulujeme medailistům!!!

Výsledková listina – září**10. 9. Polabská liga IV. kolo – Nový Bydžov**

JMÉNO	VĚKOVÁ KAT.	VÁHOVÁ KAT.	UMÍSTĚNÍ
Prášilová Viktorka	mini mláďata	do 23 kg	3. místo
Bělík Petr	mini mláďata	do 34 kg	2. místo
Křepel Matěj	mini mláďata	do 32 kg	2. místo
Vilgoš Dominik	mini mláďata	do 46 kg	1. místo
Sejkorová Nikol	mláďata dívky	do 32 kg	1. místo
Černá Kateřina	mláďata dívky	do 32 kg	3. místo
Frydová Leontýna	mláďata dívky	do 32 kg	neumístila se
Reková Monika	mláďata dívky	do 36 kg	neumístila se
Vavřínková Klára	mláďata dívky	do 44 kg	1. místo
Pohořalý Jiří	mláďata chlapci	do 30 kg	neumístil se
Jahoda Vojtěch	mláďata chlapci	do 30 kg	3. místo
Myška Vítek	mláďata chlapci	do 38 kg	3. místo
Bělík Ladislav	mláďata chlapci	do 38 kg	neumístil se
Martinec Tomáš	mláďata chlapci	do 46 kg	1. místo
Jahodová Michaela	mladší žákyně	do 36 kg	2. místo
Svobodová Anna Marie	mladší žákyně	do 52 kg	2. místo

Dvořák David	mladší žáci	do 46 kg	neumístil se
Bereščák Michal	mladší žáci	nad 60 kg	1. místo
Svobodová Tereza	starší žákyně	do 48 kg	1. místo
Doležalová Anna	starší žákyně	do 52 kg	1. místo
Janouchová Natálie	starší žákyně	do 57 kg	1. místo
Sejkora Adam	starší žáci	do 60 kg	1. místo
Bařka Jan	starší žáci	do 60 kg	3. místo
Martinec Jiří	starší žáci	do 73 kg	2. místo
Pohořalý Jakub	starší žáci	do 73 kg	1. místo

10.–11. 9. Český Pohár Brno

JMÉNO	VĚKOVÁ KAT.	VÁHOVÁ KAT.	UMÍSTĚNÍ
Jahodová Michaela	mladší žákyně	do 36 kg	3. místo
Svobodová Tereza	starší žákyně	do 48 kg	neumístila se
Doležalová Anna	starší žákyně	do 52 kg	neumístila se
Janouchová Natálie	starší žákyně	do 57 kg	3. místo
Bařka Jan	starší žáci	do 60 kg	neumístil se
Pohořalý Jakub	starší žáci	do 73 kg	3. místo
Burešová Andrea	dorostenky	do 57 kg	neumístila se
Švecová Barbora	dorostenky	nad 70 kg	3. místo
Vavřínek Martin	dorostenci	do 81 kg	neumístil se
Svoboda Vojtěch	dorostenci	do 81 kg	neumístil se
Steklý Miloš	muži	nad 100 kg	3. místo

24. 9. Regionální pohár – Pardubice

JMÉNO	VĚKOVÁ KAT.	VÁHOVÁ KAT.	UMÍSTĚNÍ
Jahodová Michaela	mladší žákyně	do 40 kg	1. místo
Švecová Petra	mladší žákyně	do 40 kg	2. místo
Doležalová Eliška	mladší žákyně	do 40 kg	3. místo
Dvořák David	mladší žáci	do 46 kg	neumístil se
Kárník Tomáš	mladší žáci	do 50 kg	3. místo
Bereščák Michal	mladší žáci	nad 60 kg	neumístil se
Svobodová Tereza	mladší žákyně	do 40 kg	1. místo
Doležalová Anna	starší žákyně	do 52 kg	3. místo
Janouchová Natálie	starší žákyně	do 57 kg	2. místo
Sejkora Adam	starší žáci	do 60 kg	2. místo
Bařka Jan	starší žáci	do 66 kg	2. místo
Martinec Jiří	starší žáci	do 73 kg	neumístil se

24.–25. 9. Říčany CUP – Praha

JMÉNO	VĚKOVÁ KAT.	VÁHOVÁ KAT.	UMÍSTĚNÍ
Bělík Petr	mini mláďata	do 34 kg	1. místo
Křepel Matěj	mini mláďata	do 34 kg	neumístil se
Rez Martin	mini mláďata	do 45 kg	1. místo
Sejkorová Nikol	mláďata dívky	do 32 kg	2. místo
Černá Kateřina	mláďata dívky	do 30 kg	1. místo
Pohořalý Jiří	mláďata chlapci	do 30 kg	2. místo
Jahoda Vojtěch	mláďata chlapci	do 30 kg	1. místo
Bělík Ladislav	mláďata chlapci	do 38 kg	2. místo
Myška Ladislav	mláďata chlapci	do 38 kg	3. místo
Martinec Tomáš	mláďata chlapci	do 46 kg	1. místo
Jahodová Michaela	mladší žákyně	do 36 kg	1. místo
Svobodová Tereza	starší žákyně	do 48 kg	2. místo
Janouchová Natálie	starší žákyně	do 57 kg	1. místo
Sejkora Adam	starší žáci	do 55 kg	3. místo
Bařka Jan	starší žáci	do 60 kg	1. místo
Burešová Andrea	dorostenky	do 57 kg	3. místo
Švecová Barbora	dorostenky	nad 70 kg	1. místo
Vavřínek Martin	dorostenci	do 81 kg	1. místo
Svoboda Vojtěch	dorostenci	do 81 kg	2. místo

Černohorský Petr
vedoucí JK DDM

 Techmania
Science Center

PS Táborník pořádá

**Výlet do Techmania Science Center
v Plzni**

26. 11. 2016

Experimentujte a poznávejte, jak funguje svět
kolem nás kombinací všech vjemů.

Odjezd: 8:00 v Chlumci nad Cidlinou
před vlakovým nádražím
Příjezd: cca 18:00 tamtéž

S sebou: svačinu, pití, kartičku
pojištění, kapesné a dobrou náladu.

Cena: 390 Kč

Více informací najdete na www.pstabornik.cz
nebo 775 01 11 55

Inzerce

SKAUTSKOU STEZKOU

**VÁCLAV HAVEL
BY 5. ŘÍJNA OSLAVIL
80. NAROZENINY**

Vzpomínáme
Děkujeme
Pokračujeme

**„Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí!“
Václav Havel, skautským jménem Chrobák
Prezident, disident, dramatik, esejista a skaut.**

1. října měl
JIŘÍ SUCHÝ
85. narozeniny!

Věděli jste, že tento divadelník
a hudebník za svého mládí chodil
do skautu? Tehdy také se skaut-
skými kamarády založil divadlo,
ve kterém zinscenoval vlastní pás-
mo Osmička, nazvané po osmém
skautském zákonu. Děkujeme
a přejeme – dle osmého zákona –
stále veselou mysl!

AKTUÁLNĚ

To je:

- 24 hodin non-stop cestování vlakem
- akce pro až pětčlenné týmy z řad skautů i veřejnosti (od 0 do 100 let)
- vyhrává tým, který za celý den získá nejvíce bodů
- body tým může získat za jízdu, bonusové stanice a soutěžní úkoly
- každý tým musí navštívit alespoň jednu libovolnou kulturní památku či turistický objekt
- celý tým cestuje na skupinovou víkendovou jízdenku (SoNe+)

K účasti na 9. ročníku se přihlásilo rekordních 117 týmů. Jedním z nich byli i Panterí ve složení: BJ., Broco, Čenda, Štěpa a Veverka. Na trase Praha, Břeclav, Žďar n. Sáz., Havlíčkův Brod, Humpolec, Kolín, Ústí n. L., Karlovy Vary, Praha nasbírali 1211 bodů.

SETKÁNÍ S POLSKÝMI SKAUTY A NÁVŠTĚVA OSVĚTIMI

Všechno to začalo emailem od skautského střediska Střela Stěžery, ve kterém stálo, že se chystají na cestu do Polska do koncentračního tábora Osvětim a sjíždět řeku Vislu a že jim zbyla tři volná místa. 30. září jsme se v 15.00 všichni sešli u skautské klubovny ve Stěžerách. Společně se Štěpou, Očkem a skauty ze Stěžer jsme kolem 17. hodiny odjeli na víkend do Polska. Asi ve 22:15 jsme dorazili na místo, kde nás čekalo stavení stanů a seznámili jsme se s polskými skauty.

Další den jsme vstávali asi v šest ráno. Vedoucí nás rozdělili do dvojic na lodě a my si barely a lodě podepsali. Kolem osmé jsme je donesli asi 300m k řece a vyjeli jsme. Na cestě nás jako obvykle čekalo spousta překážek, jako třeba padlý

strom přes řeku nebo mělčina. Do dalšího kempu jsme přijeli ještě za světla a opět nás čekalo stavení stanů. Na večer nás polští skauti pozvali na táborák.

V neděli jsme vstali kolem půl osmé. Sbalili jsme stany a autama vyrazili směr osvětimský koncentrační tábor. Zaparkovali jsme asi 500 m od Auschwitz II. Tam byl velký nástup skautů. Poté jsme přešli autem do muzea Auschwitz I. To jsme si prohlédli, našťásti s českou průvodkyní. Viděli jsme spoustu zajímavých, i když strašných věcí, a také jsme se jich spoustu dozvěděli. Například jsme viděli plynovou komoru a dozvěděli jsme se, jak strašně v tábore vězni bydleli. Po prohlídce nás muzejním autobusem převezli zpět do Auschwitz II, kde jsme se podívali třeba na vagón, kterým byli vězňové převoženi, a do věže nad hlavní bránou, kudy vedla železnice. Potom nás odvezli zpět k Auschwitz I, odkud jsme šli k autům, a čekala nás zase dlouhá cesta domů.

Byl to víkend plný nových kamarádů a zamyšlení.

Vojta Prouza

Tradiční Svatováclavské Tři jezy

Závod Napříč Prahou – přes tři jezy je tradičním pražským vodáckým závodem s historií sahající až do roku 1939. Trať závodu je dlouhá asi 6,5 říčních kilometrů se startem na Císařské louce (nad Železničním mostem) a s cílem na ostrově Štvanice.

Jak název závodu napovídá, na trati se překonávají tři jezy: Šitkovský (pod Jiráskovým mostem), jez Staroměstský (Karlova nad Karlovým mostem) a Helmovský jez u Štvanice. Šlajsný, dřívě vorové propusti těchto jezů jsou otevřené a průjezdné jen jednou ročně.

I letos jsme se této jedinečné akce zúčastnili. Tentokrát v kategorii volné splutí v rámci rodinného skautingu. Počasí vyšlo na jedničku. Zlí jazykové tvrdí, že je to proto, že s námi nejeli Tučňákové, ale my tomu nevěříme. Žabáci, Oldžabáci a Hádáta si opět po roce užili plavbu Prahou. Pohled na Vyšehrad, Národní divadlo, Karlův most a další památky z řeky je možné okusit jen tento den. Povedlo se nám dokonce proplout do Čertovky ke starému mlýnskému kolu.

Děkujeme všem zúčastněným za to, jaká jste skvělá parta, za super náladu na řekách, na břehu i v autobuse, za to, že s námi držíte a podporujete nás. Akce s vámi nás baví a vy jste motor, který nás tlačí k vymýšlení nových aktivit.

Takže s Oldžabáky a spol. v zimě na horách ahoj

Vrátá – vedoucí Žabáků a vůdce střediska

SKAUTSKÝM SVĚTEM

VÝROČÍ:

28. říjen 1918 – vznik Československé republiky

Již za dva roky budeme slavit 100 let rozpadu Rakouska-Uherska a vzniku samostatné republiky Čechů a Slováků. Nezapomeňme ani při letošním výročí vzpomenout na tři významné osobnosti našich dějin, které se zasloužily o vznik našeho státu – T. G. Masaryk, Ed. Beneš a R. Štefánik. A my skauti nezapomínáme, že prezident T. G. Masaryk a později i prezident Dr. Ed. Beneš chápali roli skautingu pro formování nové společnosti a přijali funkci patronů Junáka – českého skauta.

17. listopad – Den boje za svobodu a demokracii. Tento svátek se nazývá po mnoho let v celém světě „Mezinárodním dnem studentstva“. Nezapomeňme na studenty, kteří 28. října 1939 manifestovali proti německé okupaci, a na jejich následné popravu, koncentrační tábory a zavřené vysoké školy. Světová veřejnost na památku těchto událostí v okupovaném Československu nazvala 17. listopad „Mezinárodním dnem studentstva“.

UDÁLOSTI:

Vzpomínka na mrtvé – v sobotu 29. října 2016 ve 14.00 hod. se sejdeme u brány chlumeckého hřbitova, abychom položili svíčky na hroby našich skautských bratří a sester.

Setkání chlumeckých dospělých skautů a jejich přátel. I letos se sejdeme na začátku prosince ve skautských klubovnách v objektu Občanského centra – přesný termín bude uveřejněn na těchto stránkách v příštím čísle. Srdečně zveme na přátelské popovídání u šálku čaje, prohlídku starých i nových kronik a fotografií z bohaté činnosti.

„LILIE za ostatním drátem – Skauting ve třetím odboji.“ V Památníku VOJNA, v bývalém areálu tábora nucených prací v Leštích u Příbrami byla otevřena stálá expozice o skautingu v Československu po únoru 1948.

Skauting se opět dostal do klatby, stejně jako v době německé okupace. Komunistický režim viděl ve skautingu jednoho z úhlavních nepřátel „lidově-demokratického“ zřízení. Na přelomu 40. a 50. let začala série trestních stíhání a soudních procesů, které poslaly za mříže věznic a do táborů nucených prací více než 700 skautů. Desítky skautů, kteří se dle soudců v rudých talárech dopustili vlastizrady, byla popravena. Zejména na období zapojení skautů do třetího odboje na sklonku čtyřicátých a v průběhu 50. let se zaměřuje výstavní projekt Lilie za ostatním drátem – Skauting ve třetím odboji.

Souřadnice Památníku VOJNA:

49.639658°N a 14.0025972°E.

Připravil **Mika - Köhler**

WWW.JUNAK-CHLUMEC.WZ.CZ

Skautskou stezku připravila Věra Applová – Lolli

Což takhle dát si... něco dobrého?

Milý čtenáři, asi všichni znáte ten pocit, kdy se žaludek hlásí o svá práva, my se cítíme nesoustředění a nesví. Když však dostane, co žádal, rázem je tu dobrá nálada a chuť do práce. Nebudu tedy přehánět, když řeknu že: „Základ je dobře se najíst“. A právě téma stravování bych dnes chtěla nakousnout, protože i pro naše klienty je potřeba dobře se najíst velmi důležitá. Nejen, že rádi vzpomínají, co sami doma vařili, ale také se účastní oblíbeného vaření v Domově.

Naposledy jsme společně připravovali jablečný závin, na který bylo třeba jablka oloupat, nastrohat, dochutit a zabalit do zpracovaného těsta. Každý si tedy našel činnost, která mu dovozovala se zapojit. Jak je dobrým zvykem, co se upeče, musí se také sníst, k čemuž byla příležitost při odpolední kavárničce. V seniorském věku je však třeba věnovat pozornost i výživové hodnotě potravin, správné úpravě, která by měla zajistit snadnou stravitelnost současně i chutnost a estetický vzhled. O toto se v Domově stará nutriční terapeutka a vedoucí kuchyně paní Monika Peterová, která odborně sestavuje jídelníček. Klienti mají možnost při stravovací komisi požádat o uvaření oblíbeného jídla prostřednictvím zástupce z řady klientů. Klienti mají také možnost sami si nakoupit ve městě či místní kantýně pochutiny, které mají rádi, nebo jim pracovnice jedenkrát týdně nakoupí něco dobrého na zlepšení. A pak již nezbyvá, než dát si ke všem těm dobrotám dobrou kávu nebo si vybrat z místního automatu některý kávovinový nápoj dle vlastního výběru.

Za kolektiv **Kateřina Verřlová**

TERMÍN UZÁVĚREK A VYDÁNÍ VÝTISKŮ CHLUMECKÝCH LISTŮ

Číslo	Datum uzávěrky	Datum vydání
11/16	čtvrtek 3. 11.	čtvrtek 24. 11.
12/16	čtvrtek 1. 12.	čtvrtek 22. 12.

Malá Albula, Velká Albula a sezona 2016

Třetí říjnový víkend skončila další sezona Chlumecké zahradní železnice – Malé Albule. Letos s tímto již zdomácněným „logem“ pojmenováním podle Albulabahn švýcarské Rétské dráhy. Letošní sezona začala v přípravách již těsně před skončením loňské sezony, a to způsobem, který začal zcela v nenápadně na dni železnice 2016 v Hradci Králové, na stánku Swisstourismu – informační kanceláře se zaměřením na Švýcarsko. V říjnu následovala schůzka v sídle Swisstourismu v Praze, kde byla sjednána spolupráce. Tato informační kancelář spolupracuje se všemi regiony Švýcarska, a to včetně Rétské dráhy, kde byla Malá Albula Chlumecké zahradní železnice, spolu s naším městem propagována. To byl základ nebyvalého zájmu i ocenění ze švýcarské strany, a to přímo od zastoupení sekce cestovního ruchu Rétské dráhy pro Českou republiku. Další setkání proběhlo na veletrhu cestovního ruchu Go 2016 v Brně počátkem ledna přímo na stánku Swisstourismu a v dubnu následovalo pozvání na zahajovací prezentaci švýcarských regionů v rámci Švýcarských dnů v Praze 7. dubna na Žofíně, a to dva dny před zahájením letošní sezony. Zde došlo i k prvnímu setkání se zástupkyní Rétské dráhy Patricií Hüber, která byla představena vedoucí Swisstourismu paní Alenou Koukalovou. Na této akci, které se zúčastnili i novináři, prezentovala i naše město loko Ge 4/4 III 650, které poutalo pozornost mnoha oficiálních hostů, kteří se s naší modelovou lokomotivou i fotografovali. Ze strany novinářů projevil zájem o reportáž redaktor časopisu Železničář pan Harák. Zde bylo prvně k dostání i letošní první vydání časopisu Swissmag, ve kterém byla i upoutávka na Malou Albulu i na naše město. Po oficiální prezentaci následoval raut švýcarských gastronomických specialit všech švýcarských kantonů a byla dojednána návštěva zástupkyně Rétské dráhy a Swisstourismu na Malé Albule Chlumecké zahradní železnice, která se uskutečnila 22. června. Za slunečného odpoledne přijela Patricia Hüber v doprovodu Aleny Koukalové a Jana Ursínyho ze Swisstourismu. Hned na úvod potěšila čeština Patricie Hüber, která si bezchybně přečetla nápis Malá Albula a švýcarskou Rétskou dráhu pojmenovala Grosse Albula – Velká Albula. Následovalo předvedení provozu modelů. Největší ohlas měla světle modrá loko známá již z Prahy se soupravou čtyř červených vozů Regio expresu Chur – St. Moritz a další ohlas sklídila elektrická jednotka Allegra se soupravou Bernina expresu. Celé předvádění doprovázel komentář v němčině a Malá Albula dostala jako dar suvenýr směrové tabule Glacier expresu. Po té následovalo posezení na terase infocentra na Malé Albule. Návštěva švýcarského zastoupení Rhätische Bahn měla velký ohlas i v sídle Rétské dráhy v Churu a bude prezentována ve švýcarském časopise Inforetica. Další setkání proběhlo přímo ve Švýcarsku 27. července, a to přímo v Albula museu v Bergütinu. Ze švýcarské strany se dostalo Malé Albule Chlumecké zahradní železnice nebyvalého ocenění pro netradiční a údajně i ojedinělé modelové venkovní zpracování úseku horské trati Albulabahn, která je i zapsaná na seznamu kulturního dědictví Unesco. Znovu byla oceněna jednotka Allegra se soupravou Bernina expresu. Připomeňme si tento model, který již

viděly více než tři tisícovky návštěvníků. Jedná se o model, který byl vyroben jako limitovaná série a podle sdělení obchodního zastoupení vyrábějící firmy Märklin pro Českou republiku, se na česká modelová kolejiště dostaly jen čtyři soupravy a z toho jsou dvě na kolejištích bez veřejného provozu. Takže jsou k vidění jen v parku miniatur staveb České republiky v Mariánských Lázních a u nás v Chlumci na Malé Albule.

Tímto trochu netradičním povídáním jsem vás seznámil s další činností Chlumecké zahradní železnice – Malé Albule, která je obohacena ve spolupráci se Swisstourismem a Rétskou dráhou i o velké množství infomateriálů o Rétské dráze i o Švýcarsku všeobecně a jsou převážně v češtině a zdarma k dostání na chlumecké Malé Albule.

Bob Špecinger
ChZŽ – Malá Albula

Inzerce

Zprávy FK Chlumec n. C.

Boje o mistrovské body jsou v plném proudu. Přijďte kluky povzbudit na hřiště.

Muži „A“

trenér: Petr Průcha
asistent: Milan Černý
vedoucí mužstva: Jiří Krenčík

Krajský přebor:
FK Chlumec n. C. A – Kostelec n. O. 3:2
(Kučera J., Vejř, Jelínek J.)
Broumov – FK Chlumec n. C. A 0:5
(Vejř, Jelínek, Kučera M., Kučera J., Kučera M.)
Jaroměř – FK Chlumec n. C. A 1:2
(Jelínek J., Kučera M.)
FK Chlumec n. C. A – Hořice (Kučera M.) 1:0

Muži „B“

trenéři: Pavel Berger, Josef Hladík
vedoucí mužstva: Jaroslav Koza

1. B třída:
Jičín – FK Chlumec n. C. B (Němec, Hubený) 3:2
FK Chlumec n. C. B – Kobylice (Kučera, Špás) 2:7
Kocbeře – FK Chlumec n. C. B (Špás, Kofránek) 5:2
FK Chlumec n. C. B – Miletín (Appl) 1:4

Garda

trenér: Zdeněk Mikšovský
realizační tým: Josef Hladík, Josef Strnad

6. místo z Havlovic U50

Beroun – Chlumec 1:1 (Luňák), Kostelec – Chlumec 0:0,
Náchod – Chlumec 5:0
Naše sestava: Hansl, Bína, Volejník, Strnad, Jank, Čepek, Vavřínek, Šanda, Luňák

Dorost starší

trenér: Tomáš Lukeš
vedoucí mužstva: Josef Strnad

Krajský přebor:
U19 – Jičín (Švarc 2) 2:2 PK 5:4
Hořice – U19 (Doležal 3, Švarc) 4:4 PK 1:3

Olympia – U19 (Špás) 4:1
U19 – Dvůr Králové 5:2
(Hanuš, Hubený 2, Špás, Doležal, Hruška)

Dorost mladší

trenéři: Petr Kycelt, Ladislav Heger

Krajský přebor:
Vrchlabí – U17 (Cholasta) 2:1
Kostelec n. O. – U17 3:7
(Doležal 4, Šimonič 2, Cholasta)
Rychnov n. K. – U17 2:5
(Šimonič 2, Doležal 2, Feichtinger)

Žáci starší

trenéři: Vladan Kárník, Zdeněk Kříž

Krajský přebor:
Vrchlabí – U15 (Kříž 2, Mandát, Jansa, Kárník) 2:5
Kostelec n. O. – U15 (Jansa 2, Kříž V. 2) 3:4
Rychnov n. K. – U15 1:5
(Kárník, Kříž V. 2, Jansa, Dvořák)

Žáci mladší

trenéři: Michal Semenec, Martin Fírbacher

Krajský přebor:
U13 – Černilov (Černík, Fuxa J.) 2:1
Jičín – U13 0:0
Nový HK – U13 (Pech, Eliáš) 2:2

U13 – Olympie/Malšovice 3:0
(Šimon, Semenec, Fuxa T.)
U13 – Nový HK (Šimon, Semenec) 2:1
Třebeš – U13 0:6
Olympia – U13 0:5
(Petira 2, Černík, Semenec, Koutník)

Přípravka starší

trenéři: Radek Volejník, Jiří Zima

Krajský přebor:
U11 – Hořice (Slavík 2, Špás, Věříš, Kým) 5:3
U11 – Nový Hradec (Slavík) 1:12
U11 – Jičín (Volejník, Slavík, Dašek) 3:2
U11 – Nová Paka (Věříš, Slavík) 2:6
U11 – FC Hradec Králové (Volejník, Zima) 2:6
U11 – Olympia (Slavík, Dašek, Věříš, Zima) 4:2
U11 – Nová Paka/Stará Paka 9:3
(Hála 2, Kaloč 2, Slavík 2, Zima, Dašek, Motyčka)
U11 – Javorka/Miletín 6:1
(Volejník 2, Slavík, Věříš, Hála, Zima)
U11 – Hořice (Zima 2, Věříš 2, Špás) 5:0
U11 – Javorka/Miletín 9:2
(Špás 3, Slavík 2, Věříš 2, Zima, Kala)
U11 – Jičín (Zima 2, Slavík 2, Kala) 5:4

Přípravka mladší

trenéři: Kamil Mlynář, Libor Schmidt

Krajský přebor:
Chlumec/RMSK – TJ Rasošky 26:1
(Chlumec 11:1)
Chlumec/RMSK – Javorka/Miletín 42:1
(Chlumec 17:1)

Chlumec/RMSK – TJ Dvůr Králové n. L. 27:4
(Chlumec 13:0)

Chlumec/RMSK – Třebeš 15:3 (4:2)
Chlumec/RMSK – TJ Dvůr Králové n. L. 39:0 (11:0)
Chlumec/RMSK – FC Hradec Králové 24:10 (6:7)

Chlumec/RMSK – Javorka/Miletín 44:0 (21:0)
Chlumec/RMSK – Třebeš 10:10 (6:7)
Chlumec/RMSK – Trutnov I 4:10 (2:4)
Chlumec/RMSK – Rasošky 31:3 (16:1)
Chlumec/RMSK – SK Jičín 13:9 (8:6)
Chlumec/RMSK – TJ Sokol Třebeš 11:8 (7:3)

Přípravka mini

trenéři: Petr Pilař, Jiří Hansl, David Branský,
Martin Vilgoš

Zájemci o kopanou, přijďte na svůj první trénink.

Za FK Chlumec n. C., **Mgr. Vladan Kárník**

Omlouváme se všem autorům. Příspěvky byly redakčně kráceny. Další informace, foto a nekrácené příspěvky na <http://www.chlumecky-fotbal.com>

První Chlumecké derby pro Kláru Svobodovou

V sobotu 10. 9. proběhl na jedné z přilehlých luk nedaleko areálu Hřebčína Ostrov první ročník Chlumeckého derby. Jednalo se o jezdecké skokové závody v honebním stylu, který se k Chlumecku váže dlouholetou tradicí. Celé sportovní klání pořádala společnost Hřebčín Kněžičky s. r. o., aktuálně provozující místní jezdecký areál, a to s myšlenkou založení nové tradice.

Druhou zářijovou sobotu provázela neobyklá vedra, a tak řada diváků využila stínu stromů, které lemují rozlehlou louku. Na té přes noc vyrostlo sportovní kolbiště s parkurovými i přírodními překážkami, stánek s občerstvením a tribuna pro diváky.

Klára Svobodová – vítězka Chlumeckého derby

Hlavní cenu předcházelo několik klasických parkurových soutěží s možností absolvování alternativního přírodního skoku. Vítězství v úvodních soutěžích získaly tyto dvojice: Kristýna Koubská a Emy (Jezdecký klub Redmill z.s.), Kateřina Ambrožová a Varadeur de la Rey (Jezdecký klub Redmill z.s.),

Jakub Šibrava a Paris (Jezdecký klub Chotánky) a Klára Svobodová a Czelzi (Jezdecký klub Equi-Trek-Praha z.s.).

Rozdílů mezi klasickou parkurovou soutěží a derby je hned několik – nejzásadnější je především složení překážek, kdy minimálně polovina absolvovaných skoků má charakter takzvané přírodní či terénní překážky, tedy nikoli běžná shazovatelná parkurová překážka složená z barevně natřených bidel, ale například pevné mohutné kmeny, balíky slámy, valy, příkopy apod. Soutěž dále charakterizuje trasa dlouhá minimálně jeden kilometr, což je v podstatě dvojnásobek než u klasických parkurových soutěží této kategorie. Výsledek dvojice je pak hodnocen podle penalizační tabulky C, což dle Pravidel jezdeckého sportu znamená, že skóre je popsáno pouze časovou hodnotou. V případě, že dvojice shodí některou ze shazovatelných překážek, jsou rozhodčími k dosaženému času přičteny trestné sekundy.

Ve 14 hodin bylo kolbiště připraveno na start prvního Chlumeckého derby, jemuž předcházela ještě společná pěší prohlídka trasy všech účastníků společně se stavitelem parkuru Rudolfem Michlem. Těmu přihlížel sbor rozhodčích ve složení Ing. Otakar Vondrouš, Jan Tvarůzek a Ilona Matoušková. Na start hlavní soutěže se postavilo celkem 22 koní, kteří (na rozdíl od steeplechase dostihů) absolvovali předepsanou trasu s překážkami každý jednotlivě. Nejlepšího výsledku v čase 95,19 sekund nakonec dosáhla Klára Svobodová v sedle koně Cassablanca reprezentující Jezdecký klub Equi-Trek-Praha z.s. Pouze o sekundu pomalejší byla Klára Zemanová a Flér z TJ Start Hořice z.s. a třetí místo připadlo Martině Etrychové s koněm Rush ze Stáje Aliance Jičín.

Pavína Záhorová

Další fotografie naleznete na 67. straně časopisu.

Pozvánka na tradiční Hubertovu jízdu v Hřebčíně Ostrov

V sobotu 5. listopadu bude slavnostně zakončena jezdecká sportovní sezona 2016, a to tradiční Hubertovou jízdou. Samotná jízda bude slavnostně zahájena před polednem v jezdecké hale v areálu Hřebčína Ostrov u Chlumce nad Cidlinou. K příjemně strávenému podzimnímu dni zveme nejen aktivní jezdce, ale rovněž diváky, kteří mohou hubertovskému lotu alespoň přihlížet. Večerní program pak proběhne za doprovodu kapely Pištův sklep v klubovně jezdeckého areálu. Aktuální informace najdete na www.hrebcin-knezicky.cz.

Pavína Záhorová

Naše cestománie

Milí čtenáři, jsem internetovým čtenářem Chlumeckých listů a posílám malý příspěvek do podzimního čísla.

V Čechách už končí léto a chystá se podzim. Řada lidí si však nemohla užít dovolené v létě, protože museli pracovat, sloužit, nebo být v pohotovosti. Třeba jste byli mezi nimi... Nemusí vás to trápit, protože vám nabídnu báječnou možnost užít si jaro na jižní polokouli. A kde?

V centrální Australii, v poušti, kde se nachází geologická vyvýšina, dnes známá pod domorodým názvem ULURU – nedaleko města Alice Springs. Ve dne se teplota vyšplhá na 22–24 °C. Je to opravdu zajímavé a fantasticky krásné místo na matičce Zemi. Nemohu nedoporučit si tam zaskočit. Vyšplhat se na Uluru je relativně snadné. Je tam ale třeba jet alespoň na dva dny. Vylézt nahoru potřebuješ jeden den, obejít celou horu a navštívit jeskyně s nástěnnými

malbami dávných domorodců (blízkým předchůdcům člověka) si vyžádá také jeden den. Můžeš se tam snadno dostat se školeným průvodcem autobusem, ale chceš-li toho vidět víc, je třeba jet autem. Můžeš si tak prohlédnout další dvě hory, o kterých málo lidí ví. Nedívejte se, vždyť i valná část Čechů nebyla na bájném českém Řípu, který je vlastně tvarem velmi podobný Uluru. Nachází se také v „lautre rovině“ a působí majestátně.

Je úchvatné dívat se po setmění na Jižní Kříž, který září nad Uluru. Vůbec, celá jižní obloha – díky nádherným sou-

hvězdám – stojí zato být navštívena. Zajímavost nad zajímavost: za podívání na nádhernou tropickou hvězdnou oblohu nemusíš zaplatit.

Je to tak snadné! Z Prahy jsi letadlem v Melbourne za 24 hodin. Nějakých 10 hodin budeš potřebovat na cestu do Alice Springs – výchozího místa. Na cestě uvidíš malebnou Adelaidu a pak už je k Uluru pouhých 800 km. Když nechceš jet autobusem, nebo autem, můžeš jet lážo-plážo na velbloudu.

Vidíte, jak je to dnes snadné... Může vám být útěchou, že kapitánu Cookovi to trvalo trochu déle.

Šťastnou cestu přeje
čtenář **Alan z Melbourne**

Inzerce

Chlumecké cukrovary (3)

Chlumecký Anežčin cukrovar v Kladrubech

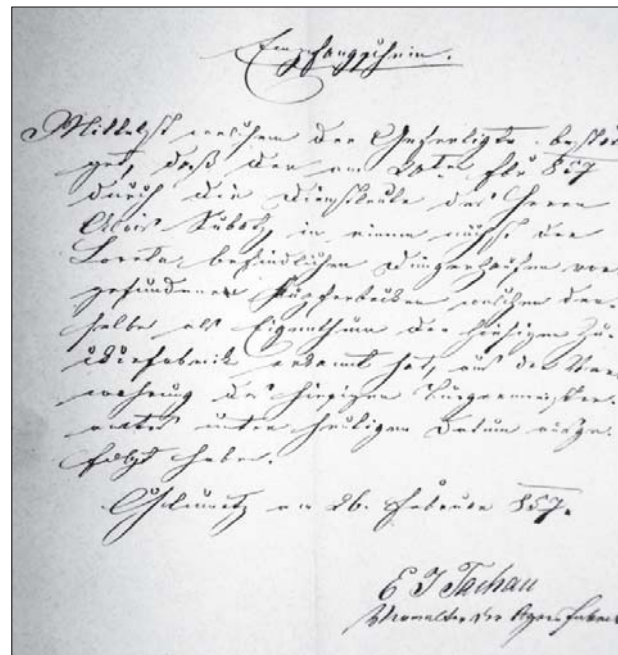
Poté, co vyhořel první chlumecký cukrovar ve dvoře panských domů, nebyl již obnoven. Byl vystaven cukrovar zcela nový. Novou dohodu o jeho výstavbě včetně majetkových vazeb uzavřel nejspíš Oktavián Kinský s dr. Bedřichem Kodweissem, který tuto stavbu investoval a stal se také jejím majitelem. Pro cukrovar bylo vybráno výhodné staveniště v Anežčině dvoře v Kladrubech, který patřil k chlumeckému hraběcímu panství a byl posledním dvorem na panství vybudovaným. Nacházel se uprostřed polností obklopen dvory Rtánov, Chlumec, Ostrov a Horka a byl nazván Oktaviánov. Nesl jméno první Oktaviánovy manželky Anežky, rozené hraběnky Shafgotschové. Nový cukrovar toto pojmenování převzal. Dr. Kodweiss ho vybudoval již podle vlastního poznání, že jen moderní továrna může přinášet podnikateli zisk. Technologie byla účelově umístěna do vlastního stavebního objektu a v průběhu čtyřicátých let byla zdokonalována a doplňována podle nejnovějších poznatků. Jak původní stavba vypadala, nevíme, protože následně vícekrát vyhořela a byla podle potřeby přestavována. Cukrovar v padesátých letech patřil k deseti nejmodernějším v Čechách. V průběhu tohoto období byl vybaven, jako jeden z prvních, parním strojem. K získávání šťávy byly šroubové dřevěné lisy nahrazeny hydraulickými lisami a ty později difuzéry. Stále však zůstávalo mnoho ruční práce. Podnikatel byl úspěšný téměř až do konce desetiletí, kdy výnosy řepy byly nepříznivě ovlivněny suchem, ale celé podnikání údajně ovlivnilo cukrovarníkovy zdraví a snad i neshody s dřívějšími přáteli a propad zisku. Jedna z dnes již zapomenutých chlumeckých osobností cukrovar, město, a dokonce i Čechy roztrpčena opustila stejně jako Karel Weinrich, kterého dr. Kodweis následoval. Oba dva, Kodweis (1803–1886) i Weinrich (1800–1860), se zasloužili o rozvoj cukrovarnictví a průmyslu v Čechách. Pro naše město byla jejich přítomnost natolik významná, že zejména dr. Kodweiss se zapsal do jeho historie jako zakladatel první potravinářské továrny.

Mnoho dříve budovaných cukrovarů zaniklo jen proto, že neměly ke zpracování dostatečné množství řepy, někdy také proto, že v okolí nebyla vhodná řepářská půda. Jiné cukrovary neměly dostatek suroviny proto, že jejich manažeři nedovedli uzavřít smlouvy o dodávkách s okolními zemědělci. Chlumecký cukrovar měl z tohoto pohledu relativně příznivé podmínky. Smluvní vztah mohl uzavřít s jedním šlechtickým velkostatkářem. Zejména sousední dvůr Rtánov byl s těžkými půdami vhodný pro řepu. Později (přesný čas jsem nejišťoval) dvůr přešel přímo k cukrovaru. Od prvního vlastníka zakoupil cukrovar pražský židovský podnikatel Aron Izak Tachau. V rodině zůstal více než čtyři desetiletí. Také s novým vlastníkem zůstalo v továrním štítu staré označení: „K. k. priv. Chlumetzer Agnes Zuzkerfabrik des A. I. Tachau“. Nový majitel se rychle vypořádával s krizí, která nastala již před odchodem dr. Kodweisse, a podařilo se mu cukrovar dále vybavit novou technologií, aby opět patřil k nejmodernějším v Čechách. Po novém požáru znovu na počátku sedmdesátých let vystavěl stavební objekt do podoby, která již může

připomínat tu dnešní, i když v devadesátých letech zde opět hořelo. Mezi archivními spisy z roku 1872 najdeme tyto údaje: čtyřpodlažní cihelný objekt měl střechu pokrytu lepenkou. Byl 36 sáhů dlouhý, 16 sáhů široký. Stará délková míra je sice uváděna různě, ale český sáh měl být dle Wikipedie 1,7928 m. V přízemí se nacházel sklep na melasu, varní síň, difuze, prádelna, spilka, kotelna. V 1. poschodí byla půda pro cukr, laboratoř, v dalším poschodí se nacházela půda pro cukr a sušárny. Z popisu je zřejmé, že technologie zpracování cukru opět postoupila, navíc v polovině sedmdesátých let podnikatel pořídil do cukrovaru železniční vlečku, kterou umožnilo dokončení K. k. priv. österr. Nordwestbahn na přelomu šedesátých a sedmdesátých let a následná stavba spojky z Chlumce do Hradce Králové. To dovolilo cukrovar zásobovat uhlím, ale také dopravovat další materiály. Cukrovar měl později mít také vlastní rafinerii, ale doklad, kdy k přístavbě došlo, jsem mezi archivními spisy nenašel. Snad při důkladnějším hledání se mně to podaří později.

Nová velká továrna přinesla také nové starosti, zejména se zásobováním a logistikou, ačkoli se to moderní slovo ještě nepoužívalo. Cukrovarnická kampaň trvala obvykle od podzimu do jara (dnes cukrovary pracují sotva do Vánoc). Řepu bylo třeba umístit do blízkosti cukrovaru, ukryt před mrazem a potom podle potřeby navážet ke zpracování. Doprava z polí nebyla snadným úkolem, když si představíme rozbahněné nezepevněné polní cesty. Silnicím se vozkové, pokud to šlo, vyhýbali, protože na nich se muselo platit mýtné. Možná, že místní měli výjimku. V roce 1859 okresní úřad řešil stížnosti na to, že povozníci, aby nemuseli platit mýtné, používají polní cesty. Ono to ale vždy nešlo. V období dešťů byly rozblácené silnice, natož polní cesty. Jak potom pobízet koně a voly v přípreži, když podle policejního řádu vozkové nemohli ani praskat bičem. Veřejná správa musela občas i zakročit. Pro příklad si vezmeme cukrovarské kočí Josefy Čížka a Synka, kteří jeli se řepou v říjnu 1873 na zapřenou po městské cestě, strážníci je přistihli a dostali pokutu 2 zl. Pan Tachau za ně zaplatil nechtěl, měl totiž nesplacených závazků vůči městu již více. Protože nechtěl platit, byla na ně dokonce nařízena exekuce. Nemělo to Město vždy jednoduché, stejně se zlobilo i s hraběcími velkostatkem, ale s oběma muselo nakonec být zadobře. Občas jejich služby potřebovalo. Vidíte, kde dnešní řidiči kamiónů zřejmě hledají návod, jak se vyhnout dálničnímu mýtnému. Objekt dálnice po vedlejších silnicích, jako to činili vozkové před 150 lety. Mýtné na okresních silnicích bylo zrušeno 1888, mýtné na mostu přes Cidlinu o tři roky později.

Podnikatel Tachau byl široce zapojen do veřejného života. V roce 1869 se spolu s dalšími delegáty zúčastnil voleb do Obchodní a živnostenské komory v Liberci, po velkostatku Kinského byl druhým největším plátcem daní (tedy i obecních přírážek). Předtím, již v roce 1864, se v Chlumci konala ustavující valná hromada Chlumeckého hospodářského a lesního okresního spolku. Jedním z iniciátorů jeho ustavení byl po výzvě krajského úřadu v Jičíně také Josef Daněk. Jednatel spolku se stal ředitelem panského velkostatku František Mazanec. Hospodářské spolky byly v celých Čechách jedním

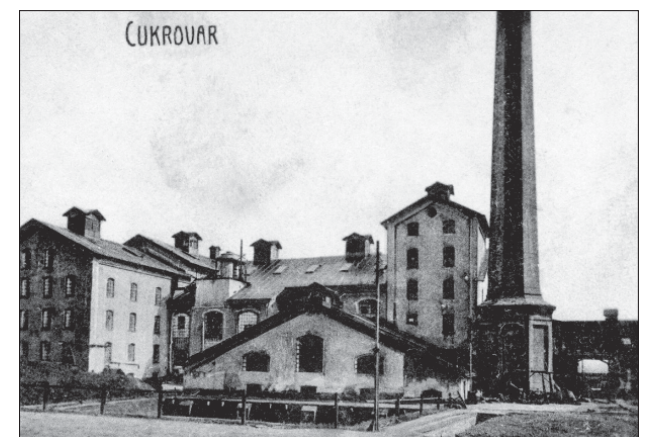

Dopis A. I. Tachaua z roku 1867. Jeho jméno bylo Aron Izak

Cukrovar počátkem minulého století. V pozadí je vidět střecha novorenesanční vily, zvané Malá koruna, kterou započali v roce 1891 budovat bratři Tachauové, ale zřejmě dokončili až jejich nástupci (foto z archivu muzea)

z hlavních iniciátorů pěstování cukrovky a šíření moderních zemědělských postupů. Ve stejném roce podnikatelova rodina podpořila iniciativu učitele Václava Laňára, aby při zdejší městské škole byla založena knihovna. Jak bylo zvykem, ženy místní honorace se zapojovaly do humanitární činnosti. Tachau byl také zvolen za přísedícího krajského soudu v Jičíně. Podnikatelova manželka Matilda (Tachau starší nar. v Praze 1818, zemřel 1881) byla o více než třicet let mladší a také mladší, než syn Bedřich, byla zapojena v chlumeckém Vlasteneckém výpomocném spolku ženském pro Království české (předchůdce Červeného kříže). Syn Bedřich Tachau byl na přelomu století, v době protizidovských nepokojů, starostou izraelitské náboženské obce. Přispěl k pokojnému vyřešení sváru a také ke zřízení chlumecké synagogy v bývalé dívčí obecní škole. Tachau měl tři syny, prostřední Bedřich za jeho života působil jako vrchní dozorce cukrovaru, mladší Robert se narodil v roce 1862 a na řízení cukrovaru se zřejmě ještě nepodílel. U nejstaršího Moritze jsem jeho zařazení v rodinném klanu nenašel. Po otcově smrti se správy cukrovaru ujal syn Bedřich a zřejmě i Robert, ale mnoho se jim nedařilo. Možná, že byla na vině obecná krize, možná, že se

Cukrovar ze dvora počátkem minulého století na fotografii z archivu Jana Doudy

Dnešní pohled na bývalý cukrovar ze dvora. Kéž by se takovým využitím a technickým stavem mohly pochlubit i jiné brownfieldy

od svého učitele málo naučili, nebo se nemohli dohodnout na společném postupu. Cukrovar ztratil své minulé zisky, zůstával také kapacitou za konkurencí, když v okolí byla vybudována řada nových cukrovarů.

Novým majitelem cukrovaru se v roce 1893 na pouhé dva roky stal podnikatel z Nového Bydžova Jonáš Bergmann. Bedřich Tachau byl na sčítacím elaborátu z roku 1890 veden jako spolumajitel cukrovaru, ale Moritz ani Robert již nejsou uváděni mezi rodinnými příslušníky, jako u předchozích sčítání lidu a domů. Počátkem desetiletí došlo k zajímavému sporu o určení daní, které cukrovar až do té doby odváděl městu Chlumci. Zda byl původcem sporu majitel cukrovaru, nebo obec Lučice, je mně stále trochu zastřeno. Ale od zrušení poddanství a vytvoření nových správních úřadů byly daně poplatné tomu, že cukrovar měl ve štítě vepsáno město Chlumec. V době jeho zřízení byl postaven na chlumeckém panství hraběte Kinského, které bylo současně pověřeno vedením soudní a politické správy a vybíráním daní. To se současně se zákonem o zrušení roboty změnilo, zanikla pravomoc patrimoniálních úřadů a mezi novými úřady byl ve městě zřízen nový berní úřad pověřený úkolem vybírat a zúčtovávat přímé daně a přírážky k nim. Až po čtyřiceti letech se přišlo na to, že chlumecký cukrovar vlastně není chlumecký, ale stojí v Kladrubech a ty byly osadou obce Lučice. Přírážky, které byly součástí daní, nepatřily Chlumci, ale do Lučic. Protože se jich Město nechtělo vzdát, spory přerostly k řešení nejvyšším úřadům až do Prahy. S pražským pozhledem nemohl okresní výbor počátkem roku 1893 rozhodnout jinak, než že cukrovar patří do Lučic a s ním byly vyřešeny i daňové pří-

rážky a jejich zúčtování. Přesto zatím zůstalo nedořešeno stavení 54/II, které zůstalo součástí chlumeckého Hradce předměstí. Dnes jsou opět Kladruby součástí chlumeckého katastru a s nimi i bývalý Anežský dvůr. Hranice katastrů až do nejnovější doby občas vyvolává správní spory, sice již ne s Lučicemi, ale mezi obcí Nové Město a Chlumcem nad Cidlinou.

Anežčin cukrovar od J. Bergmanna převzal po dvou letech zeť Heinrich Friedländer, který již nebyl také nejmladší, a po jeho smrti získal cukrovar opět zeť Adolf Dreger, který v té době hospodařil v Dobřenicích. V roce 1903 byl povolán do Kladruhu. Cukrovar se pomalu začal připravovat na svůj zánik, ke kterému došlo v roce 1920. Posledním ředitelem cukrovaru byl Jan Vacek, který potom dožíval v domku čp. 155/IV ve Smetanově ulici, který koupil od chlumeckého primáře MUDr. Šnoplů, a po jeho smrti ho rodina prodala dalšímu primáři MUDr. Musilovi. Poslední kampaň byla zajímavá tím, že cukrovar měl pro rolníky připraveno 1 100 000 Kč za řepu, ale nikdo je při vyvolané poválečné panice, že něco přijde na peníze, nechtěl ponechat v bance, ale všichni je chtěli vyplatit hned hotově. Asi je ukrývali do slamníku. Adolf Dreger (1872–1936) se věnoval jinému podnikání, kterým Chlumec proslavil, šlechtění zemědělských plodin, které započal již v Dobřenicích. V Anežčině dvoře založil Stanici pro zušlechťování rostlin. Škoda, že se přihlásil k fašistické ideologii, která později zastřela jeho cílevědomou a usilovnou práci, jejímž výsledkem byly nové odrůdy zemědělských plodin evropského věhlasu. Jejich pojmenování bylo často spojeno se jménem

našeho města. Konec cukrovaru se tak stal počátkem nové jiné historie Anežčina dvora. Zpočátku snad bez výraznějšího úspěchu šlechtil i řepu. Připomeňme si ale jiného rodáka, věhlasného šlechtitele řepy Jana Zapotila. Narodil se v Kladruhu v roce 1839. Zkušenosti získával i jako ředitel cukrovaru, ale v roce 1885 najal velkostatek ve Větrušicích na břehu Vltavy blízko Roztok a zde navázal na své dřívější drobné pokusy a založil první šlechtitelskou stanici v Čechách se zaměřením na zvyšování cukernatosti a výnosnosti řepy. Na jeho práci navázal syn, také Jan (1866–1945) a ve svém oboru oba dosáhli evropského věhlasu. První z nich zemřel v roce 1915 a byl pochován na vesnickém hřbitově v Máslovicích, což je vesnice blízko Větrušic. Cukrovka nesoucí Zapotilovo jméno se vysévala ještě v polovině minulého století. Když jsem se zatoulal až do těchto konců naší vlasti, jen připomenu, že na druhém břehu Vltavy se nachází v sousedství pověstného Levého Hradce rovněž známý Žalov, kde odpočívá svůj věčný sen další Chlumečák, který ale neměl nic společného s cukrovarem, básník Stanislav Zima.

Cukrovar v 19. století měl pro Chlumec nad Cidlinou a jeho okolí velký hospodářský i politický význam. Pěstování řepy přineslo na Chlumecko zásadní změnu intenzity zemědělského hospodaření, na kterém byl náš kraj až dosud zcela závislý. Až dosud v něm převládalo obilnářství s pěstováním žita a ovsa, v živočišné výrobě chovali ve všech dvorech především ovce. Počátkem 90. let patřily k cukrovarskému dvoru stále pouze se 4 kravami, 11 koňmi a 44 voly. V té době se uvedený skot nepoužíval k oslovení, ale jako motor do

povozu. Často se vytažení povozu se řepou z rozbahněného pole muselo spřáhat více párů. Od dob Perštejnů na Chlumecku velmi rozšířené rybníkářství bylo rovněž spojeno s extenzivním hospodařením. Pěstování cukrovky přineslo potřebu intenzivního rozšiřování orné půdy, změnu osevních postupů a především intenzivní výživy řepných polí. Cukrové řepě zemědělci nevěřili, teprve zkušenosti přenesené z Francie a Pruska, zdokonalování výroby cukru a růst jeho ceny, ve srovnání s obilovinami, pomohly rozšíření jejího pěstování. Vedle výroby cukru byly cukrovka a cukrovarské výrobky

(melasa, cukrovarské vytlačky a řízky, atd.) významným krmivem, které přispívalo k rychlému rozšiřování živočišné výroby se zpětným získáváním chlévského mrvy, jako nejvýznamnějšího hnojiva pro zkvalitňování kvality půdy.

Chlumecký cukrovar byl prvním továrním objektem v okrese, největším zaměstnavatelem a pod jeho vlivem byla založena v roce 1851 Hillerova strojírna, která významně ovlivnila rozvoj cukrovarů v Čechách. To si ale ponecháme pro příští, poslední pokračování, vyprávění o chlumeckých cukrovaroch.

-ijv-

EPOCHÁLNÍ MEZNÍK ČESKÝCH DĚJIN

Dne 28. října celá republika oslavila 98. výročí zrodu samostatného československého státu. Je to jedna z velkých událostí českých dějin, jejichž připomínání prohlubuje vztah žijících generací národa k jeho státněpolitické současnosti a budoucnosti. Nelitujeme pozastavit se u historických faktů charakterizujících jejich průběh a význam.

Čtyřicet dnů před tímto epochálním mezníkem novodobé české historie, 4. října 1918 v závěrečné fázi 1. světové války, požádalo Německo společně s Rakousko-Uherskem o příměří a mírová jednání na podkladě čtrnácti bodů, které v lednu toho roku vyhlásil americký prezident Wilson. V bodě 10 se, jak známo, vytyčoval požadavek poskytnutí nejsvobodnější možnosti autonomního rozvoje národům Rakousko-Uherska.

Mezitím však T. G. Masaryk, argumentující skvělými bojovými výkony československých legií, zejména proti bolševikům na Sibiři, získal Wilsonovy sympatie pro vytvoření samostatného Československa, takže 16. října se americký prezident rozhodl dát Vídni na vědomí následující zásadní změnu ve svých mírových požadavcích: „Vláda Spojených států uznala existenci válečného stavu mezi Čechoslováky a německým i rakousko-uherským císařstvím, jakož i Československou národní radou za de facto válčící vládu... Spravedlnost národních snah Jihoslovánů po svobodě byla rovněž uznána... Prezident nemůže tedy přijmout pouhou autonomii těchto národů za podklad míru, nýbrž je povinen trvat na tom, aby ony a ne on byly soudci, jaká akce ze strany rakousko-uherské vlády bude uspokojovat jejich vojenskou převahu.“ Toho dne rakouský císař Karel I. vydal těsně před rozpadem

Rakousko-Uherska Manifest, kterým sliboval přeměnu monarchie ve spolkový stát složený z vlastních států na území, jež národní kmen obývá. Doufal, že vytvořením svazu svobodných národů odvrátí hrozící zhroutení monarchie. Následující den, ve čtvrtek 17. října odpovědne, ve washingtonské kanceláři Amerického zemědělského sdružení propůjčené představitelům československého zahraničního odboje, usedl jeho vůdce T. G. Masaryk se skupinou svých spolupracovníků k závěrečné redakci společně vypracovaného znění Washingtonské deklarace reagující na mírové snahy rakouského císaře. Pročítalo se nahlas slovo za slovem a věta za větou. Masaryk ještě navrhl několik drobných změn a Slovák kapitán Hurban prosadil do textu formulaci, že s Habsburky nebude uzavřen žádný kompromis. Všichni byli s konečnou verzí československého prohlášení nezávislosti již bezvýhradně srozuměni. S jeho vydáním nebylo možno otálet. Deník Washington Post toho dne přinesl zprávu z curyšských zdrojů pod nadpisem Česká otázka je nyní revoloutou.

Oznamovalo se v ní, že generální stávkou se v Čechách rozrostla v revoltu a že německé a maďarské oddíly obsadily Prahu a jiná česká města a že v pražských hlavních ulicích jsou rozmístěny kulomety a že dělostřelectvo zaujalo palubní postavení. Podle některých zpráv se v Praze již údajně začalo bojovat. New York Times tuto zprávu potvrdil s dodatkem, že podle prohlášení českých poslanců začala závěrečná fáze české revoluce.

Vzhledem k těmto zprávám Masaryk spěchal s uveřejněním deklarace, aby byla dána světu na vědomí dříve, než rakouská vláda a císař nabídnou

dohodovým velmocem nějaké své řešení mírové dohody ve snaze zachránit celistvost Rakouska. Okamžitě byly kopie jejího znění zaslány americkému státnímu departementu a telegraficky Národní radě do Paříže k urychlenému předložení francouzské, britské a italské vládě. Wilson si ji takto mohl přečíst v době, kdy koncipoval svou odpověď Rakousku, v níž vzal československé prohlášení žádoucím způsobem v úvahu. Potvrdil to později ve svém děkovném dopise Masarykovi: „Nemusím Vám říkat, s jakými pocity jsem četl deklaraci nezávislosti vydanou Československou národní radou, a myslím si, že má nedávná odpověď Rakousku Vás plně zpravila o mém postoji v této věci. Můžete si být jist mým hlubokým zájmem.“

Připomenutí tohoto historického detailu prokazujícího Masarykovu nenahraditelnou roli ve vytváření podmínek pro vznik samostatného československého státu je užitečným poučením pro jedince, kteří pod vlivem jeho mnohaletého ostouzení a znevažování dospěli k zcela mylnému dojmu, že Masaryk je pro dnešek již bezvýznamnou minulostí, kterou nestojí za to si připomínat. Tento politováníhodný názor zazněl ostatně i u nás v Chlumci před pouhými několika lety při nadějném a nakonec zmařeném jednání s Mistrem Adamcem o obnově Masarykovy sochy u sokolovny. Je tomu ovšem naopak. Kdykoli pocítujeme uspokojení, že české země mohou žít v podmínkách národní a státní samostatnosti neomezovaných žádnou zotročující cizí nadvládou, vždy je nutno si uvědomit Masarykův zásluhný podíl na této radostné skutečnosti. Připomeňme si vděčně i důležitý historický fakt, že 18. října 1918, v den, kdy všech-

Inzerce

ny světové deníky otiskly Manifest císaře Karla I. usilující o zachování rakouské monarchie, mohlo být zároveň světové veřejnosti nekompromisně dáno na vědomí, že Češi a Slováci nemíní patřit k národům, „na jejichž sebeurčení,“ jak se praví v Manifestu, „bude spočívat nová říše“. V příkrém protikladu k císařovu manifestu zazněl v Paříži rozhodný hlas nově ustavené prozatímní československé vlády v plném souladu s prohlášením českých poslanců, učiněným v Praze dne 6. ledna 1918: „Byli jsme samostatným státem již od sedmého století a roku 1526 jako samostatný stát, sestávající z Čech, Moravy a Slezska, spojili jsme se s Rakouskem a Uhrami v obrannou jednotu proti tureckému nebezpečí. Nikdy jsme se v této konfederaci nevzdali dobrovolně svých práv jako samostatný stát. Habsburské porušili svou smlouvu s naším národem, nezákonně překročující naše právo a znásilňující ústavu našeho státu, kterou sami přísahali zachovávat, a my proto odpíráme zůstat déle součástíkou Rakousko-Uherska v jakékoli formě. Požadujeme pro Čechy právo, aby byli spojeni se svými slovenskými bratry ze Slovenska, kdysi součástky našeho národního těla, odtržené později od našeho národního těla a před 50 lety vtělené v uherský stát Maďarů, kteří nevylicitelným násilím a krutým útiskem podrobených plemen pozbyli veškerého mravního a lidského práva vládnout komukoliv, kromě sobě samým.“ V závěru čteme slova, jejichž platnost je i dnes nepochybná: „Přijímáme ideály moderní demokracie a budeme k nim lnout, poněvadž to byly ideály našeho národa po staletí. Přijímáme americké zásady, jak byly vysloveny prezidentem Wilsonem, zásady o osvobozeném lidstvu, skutečné rovnosti národů a vládách odvozujičích všecku svou spravedlivou moc ze souhlasu ovládaných. My, národ Komenckého, nemůžeme než přijmout tyto zásady, vyjádřené v americké deklaraci nezávislosti, v zásadách Lincolnových a v prohlášení lidských a občanských práv. Za tyto zásady prolévá náš národ krev dnes po boku svých spojenců v Rusku, v Itálii a ve Francii... Československý stát bude republikou. Ve stále snaze o pokrok zaručí úplnou svobodu svědomí, náboženství a vědy, literatury a umění, slova, tisku a práva shromažďovacího a petičního... Věříme v demokracii – vě-

říme ve svobodu a ve svobodu vždy větší.“ Deklarace je stvrzena podpisy vůdčích osobností prvního československého odboje: profesor T. G. Masaryk, předseda ministerské rady a ministr financí, generál Dr. Milan Štefánik, ministr národní obrany, Dr. Edvard Beneš, ministr zahraničních věcí a ministr vnitra.

Za deset dnů, 28. října 1918, v časných dopoledních hodinách se v Praze před redakcí Národní politiky srocovaly davy dychtivě a s nadšením čtoucí na vývěsní tabuli plakát oznamující uzavření příměří. Reagoval na rakouskou nótu, o níž byla redakce právě zpravena z Vídně: Vláda přijala podmínky amerického prezidenta pro mírová jednání, v nichž byli Čechoslováci postaveni po bok západní Dohody váleční s Němcem a Rakousko-Uherskem, což bylo nespornou zásluhou hrdinných československých legií a jejich organizátorů a politických vůdců odboje, podepsaných pod Deklarací nezávislosti. Odpověď rakousko-uherského ministra zahraničí Andrassyho z 27. října „práva Čechoslováků“ potvrzovala. Rakouský důstojník, který se přidružil k dychtivým čtenářům s vykřikem: „Konečně!“, sundal z hlavy důstojnickou čepici a strhl z ní rakouský odznak.

Po poledni už hřímaly všude ve středu města kapely. To již zástupy valící se po Příkopec s červenobílými prapory a bujarým zpěvem sokolských písní a provoláváním slávy Masarykovi a Wilsonovi a shromažďující se na Václavském náměstí, civilisté, vojáci s červenobílými stužkami na čepicích, sokolové v rudých košilích a čamarách, věděly najisto, že Národní výbor přejímá vládu v novém, československém státě. Takhle utkvělo vzrušené dění v paměti účastníka: „Hotové šílenství opojení a radosti lomcovalo všemi těmi nepřehlednými a nekonečnými masami lidu a jako hromová bouře hřměl a znovu se opakoval hláhol národních a sokolských písní, přeskakuje ze zástupu na zástup a zapaluje od okamžiku k okamžiku nový a čím dál tím vášnivější požár. Vojáci trhali a zaslápávali habsburské odznaky, německé nápisy na obchodech mizely jakoby odvanuty vichřicí a prapory národních barev vlály v oknech a nad střechami domů jako nepřehledné moře barev, bílé, červené a modré.“ Najednou se ale připomnělo rakouské vojenské velitelství. Do středu města poslalo převážně ma-

ďarské a německé vojáky, aby vyklidili náměstí a ulice. V zástupech slavicích svobodu bylo plno odhodlání neustoupit. Mohla z toho být krvavá srážka.

Sokolové měli připravené nějaké všelijak posháněné pušky, a dokonce kulomet ukrytý za dveřmi Muzea. Národní výbor však nebyl připraven na násilný převrat. Jeho jednatel Soukup telefonicky vyjednal s posádkovým velitelem stažení vojska s příslibem, že pořádek bude zachován i bez vojenské pomoci.

Večer 28. října vyhlásil Národní výbor v Grégrově síni Obecního domu zákon o zřízení smostatného československého státu. Vídeň se domnívala, že Národní výbor chystá zřízení národního státu v souladu s císařovým Manifestem. Národní výbor ji tuto mylnou naději dočasně ponechal. Vše tak šlo snadněji, nenásilně, bez komplikací. Littera zákona obsahovala zásadní ustanovení: „Státní formu československého státu určí Národní shromáždění ve srozumění s československou Národní radou v Paříži.“

Domácí odboj se tím okamžikem slučoval s masarykovským odbojem zahraničním, který vytvořil základní vojenskopolitické předpoklady k vzniku samostatné československé státnosti, jejímž je dnešní Česká republika legitimním dědicem.

Tři dny předtím se daleko odtud na Sibiřské magistrále ve stanici Aksakovo a na nejbližších zastávkách nahromadily ešalony celkem tři střeleckých pluků, dělostřelectva, jízdy a pomocných oddílů. Velitel nové fronty plukovník Švec, dobrý velitel, kterého mají vojáci rádi, promlouvá k nastoupeným bojovníkům prvního praporu svého kmenového pluku, kde sám sloužil od píky. Vojáci se odmítají podřídit rozkazu, aby vystoupili z tělušek a zaujali obrannou linii. Ozval se důvěrník praporu, bolševismem nakažený desátník Vodička. Mluvil za sebe, za všechny přítomné vojáky a koneckonců za celé vojsko. Neří o ně řádně postarano! Jsou na zimu špatně oblečení. Nevidí žádný smysl v tom, aby opustili vlaky a šli do zákopů. Mají už válčení plné zuby. „Komu tedy víc věříte?“ táže se plukovník Švec legionářů. „Mně, nebo Vodičkovi?“

„Vodičkovi! Vodičkovi!“ zahučelo to z rozháraného, názorově dezorientovaného trojradu. Plukovník Švec odcházela se sklopenou hlavou.

Byl nemocný a cítil se nesmírně unaven a znechucen tak, že nebylo slov, která by ho mohla utěšit. V noci se ve svém vagonu v Aksakově zastřelil.

Na stole ležel nedopsaný dopis: „... Vy teď chcete bořit to, co jsme s ohromnými překážkami stavěli celá léta? Rozbít organizaci, která byla nejsilnější oporou v boji za práva v našich českých zemích, vypovídáte poslušnost pořádku a kázní? Ničíte charakter českého vojska...“ A úplně na konec ještě připsal: „Nemohu přejít hanby, která stihla naše vojsko vinou zbabělých fanatiků a politických demagogů, kteří chtějí ubít v nás to nejennějš-

ší. Naši národní a vojenskou čest.“ To se stalo 25. října.

Vojsko ztratilo jednoho z nejlepších velitelů. Legionáři se vzpamatovali. To se nemělo stát, to jsme neměli dopustit! Za několik dní letěla po ešalonech zpráva: Dvacátého osmého října byla v Praze prohlášena samostatnost československého státu. Teď teprve všichni zatoužili být co nejdříve doma. Cíle je dosaženo, na co ještě bojovat?

Zatím však ještě nenastal čas vytouženého návratu. Museli projít dalšími těžkými zkouškami. Zažít nástup Kolčakovy krutovlády na Sibiři, s níž se dosta-

li do konfliktu, boje s rudými partyzány, službu a bojovou činnost zajišťující v třesutých sibiřských mrazech nerušené přesuny ešalonů do Vladivostoku k všeobecnému konečnému odsunu z Ruska, názorové rozepře provázené poklesem kázně, kterou přijel upevnit sám generál Štefánik.

Nejeden z bratří tu ještě v mamé touze po domově našel smrt.

Připomeňme si i tyto obtíže naší cesty k svobodě a samostatnosti, abychom si uvědomili její hodnotu s pocitem nepomijivě vděčnosti k těm, kdo se o ni zasloužili.

Karel Richter

At' žije republika

Válka ještě neskončila, ale Rakousko-Uhersko se zmrštilo v agónii. Fronty se rozpadaly, vojáci samovolně opouštěli pozice a s využitím všech dostupných dopravních prostředků ujížděli domů.

Podle Pamětnického svědectví Václava Klemense se Chlumec může počítat mezi první města, kde se oznamoval konec světové války: „Již delší dobu bylo sice znát ochablost na všech frontách, ale přece jenom se nezdálo, že ten konec války bude mít tak rychlý spád. Nádražáci přišli se zprávami, že vojsko utíká z fronty, dezertérů jsou plné vlaky a v mnohých městech se konají demonstrace, žádá se ukončení války. Dostal se mi do rukou leták, vytištěný a rozšiřovaný v Kolíně. Bylo to, tuším, 27. října 1918, když rakousko-uherský ministr zahraničí Andrassy zaslal dohodovým velmocem nótou, která souhlasila s Wilsonovými podmínkami a žádala o mír. Bleskl mi v hlavě nápad vydat něco podobného jako v Kolíně i u nás v Chlumu. A hned jsem vysázel text: „Stížení velkou ranou, oznamujeme, že dnešním dnem CHCÍPLA VÁLKA. Hluboce zarmoucení KEŤASOVÉ“. Dal jsem to natisknout na všechny smuteční karty, co jsem měl na skladě. Sotva jsem to dal do výlohy, začali chodit lidi a po koruně si to kupovali na památku. Celé odpovědně jsme to na malém stroji tiskli, a když došli smuteční karty, tiskli jsme na odřezky papíru...“

V pondělí 28. října se zpráva, že v Praze se ujal moci Národní výbor československý, prostřednictvím poštovních

i železničních spojů rychle šířily po celé zemi. V rostoucím počtu českých měst se stejně jako v Praze vyvěšovaly české prapory, dechovky ryčně vyhrávaly sokolské pochody a na zaplněných náměstích probíhaly nadšené manifestace s vlasteneckými projevy, za účasti sokolů v krojích a vojáků s červenobílými stužkami na čepicích.

V Chlumu n. C. měl toho dne úřadující náměstek starosty obchodník Jiří Oliva nařizeno zabezpečit naložení rekvírovaného obilí do přistavených vagonů pro odvoz do skladů pražského Obilního ústavu. Ve stanici se náhodou shlukla skupinka žen, které přijely od Bydžova, Městce i Hradce s taškami a raněčkami potravin, obtížně posháněných za drahé peníze v okolních vesnicích. Vtom se na nádraží objevili hospodářští kontrolori zmocnění prohlížet zavazadla, zabavovat na černo zakoupené produkty a zjišťovat provinilce porušující předpisy o řízeném zásobování. Oliva prchájícím ženám duchapřítomně umožnil, aby se před kontrolory ukryly v jednom z prázdných vagonů. Zavřel za nimi posuvné dveře a odešel na nástupiště, aby se v dopravní kanceláři poptal, co je nového. Zrovna odtud vycházel inspektor Oberzollner, Němec, celý rozčilený z toho, co se právě dozvěděl: U moci je nová česká vláda. Člen Národního výboru Isidor Zahradník oznámil přednostovi stanice, že jménem Národního výboru a na jeho příkaz přejímá všechny dráhy. Radní Oliva se zaradoval, že žádný vlak s obilím už z Chlumu neodjede.

Ihned si pospíšil otevřít vagon s vystrašenými ženskými. S rozzářenou tváří jim oznámil, že mohou jít klidně domů. Rakousko se položilo, máme svobodu! Teď už jim žádné nebezpečí nehrozí. Zbaven starostí o vypravení vlaku s obilím, se kvapně vydal do města. Cestou potkal strážníka Zahradku a hned ho také samozřejmě zprávil o tom, co je nového. Na zdi radnice umístil vývěsku: „Rakousko kapitulovalo, jsme svobodní, ozdobte domy prapory!“

Jeho další kroky směřovaly na děkanství. Požádal velebného pána děkana Khuna, aby dal vyzvánět kostelními zvony. Chtěl tak zburcovat celé město. Konec třístaleté poroby je událost, která z to stojí. Děkan mu to rozmlouval: „Vždyť vlastně ještě ani kloudně nevíte, co se doopravdy děje.“ Zřejmě se obával následků. „Dobrá,“ řekl radní Oliva, „bude se tedy zvonit na můj příkaz a vy o tom jako nevíte“. Oliva si poslal pro zvoníka Beneše a nařídil mu z moci svého úřadu, aby šel zvonit. Vyzvánění pobouřilo celé město, lidé vybíhali z domů, ptali se jeden druhého, co se děje. Chodili k Olivovi do krámu pro informace, ale radní musel přiznat, že nic určitého sám vlastně neví, jen to, že Národní výbor vyhlásil samostatný československý stát a že prozatím platí všechny zákony jako doposud. Lidé na zvěsti o převratu reagovali zdrženlivě, báli se naletět na nějakou fámou, která se nepotvrdí. Advokát JUDr. Jan Říha a Ing. Tomáš Lehovec se rovněž objevili v Olivově obchodě, aby se zeptali, jak se doopravdy věci mají. Nedoověděli se o nic víc než ostatní tazatelé. Při odchodu panu Olivovi přátelsky radili: „Budte opatr-

ný, klidně se může stát, že se to zvrtné a vás zavrou.“

Lidé si pořád ještě nebyli jistí, jestli se už opravdu mohou radovat. Jen večer po setmění prošel městem vesele hlučící průvod studentů s lampiony. „Život se

nerozproudil,“ vzpomíná Jiří Oliva, „nad městem ležela strašná válečná únava. Čekal jsem do noci s poslancem Netolickým na zprávy z Prahy. Večer v 6 hodin dali jsme na pošť přepojit telefonní linku do domu č. p. 63/I a konečně

jsme po půlnoci uslyšeli, že utopie se stala skutečností, že máme samostatný československý stát...“

Úryvek z knihy Karla Richtra Chlumecký nad Cidlinou a Chlumecko v proměnách dějin

Přestože toto vydání Chlumeckých listů periodicky patří měsíci říjnu, musím s omluvou konstatovat, že „každé pravidlo má svou výjimku“, a proto se vracím ještě k měsíci září. Jsem přesvědčen, že náš jediný nositel Nobelovy ceny za literaturu nemůže být pominut. Navíc, když se k roku 2016 váží obě životní jubilea této významné a jedinečné osobnosti naší kultury.

Jaroslav Seifert – národní umělec, literát, básník a rebel

První český a zatím jediný nositel Nobelovy ceny za literaturu básník Jaroslav Seifert se narodil 23. 9. 1901 v Praze na Žižkově v proletářském prostředí. Jako chlapec pobýval Jaroslav často u svých prarodičů ve středočeských Minicích. Dočasně tu dokonce chodil do školy a jak sám později prohlásil, dědeček mu tady byl tím, čím kdysi byla Boženě Němcové její babička, jak ji popsala a charakterizovala v nejznámějším díle.

V mládí Seifert studoval gymnázium, nicméně, studia nedokončil a ještě před maturitou ze školy odešel, aby se stal novinářem. Ve dvacátých letech 20. století pak působil, jako člen KSČ, v komunistickém a avantgardním tisku (např.: v *Rudém právu*, *Právu lidu*, *Rovnosti*, *Reflektoru* a dalších). Přispíval do Kytice či do Nové scény. Společně s Karlem Teigem (1900–1951 *levicově orientovaná osobnost české avantgardy*) patřil k mluvčím Devětsilu, jehož byl členem, a spoluredigoval i jeho sborník (*Devětsil – český levicový umělecký svaz, který působil v letech 1920–1930*).

V roce 1929 byl Jaroslav Seifert vyloučen z KSČ, protože spolu s dalšími levicovými spisovateli podepsal manifest proti jejímu novému vedení v čele s K. Gottwaldem. (*V sjezd KSČ v únoru 1929 zvolil do vedení tzv. „karlínské kluky“ v čele s Klementem Gottwaldem, následně odešla většina zakládajících členů*). V roce 1930 Seifert vstoupil do sociálně demokratické strany.

V období 1930–1945 Jaroslav Seifert aktivně pracoval v redakci řady novin, časopisů a týdeníků, z nichž je možné pro příklad uvést Družstevní práce, Ranní noviny, Národní práce, Panorama a další.

V letech 1945–1949 působil Seifert v deníku Práce a redigoval časopis Kytice. V roce 1946 se stal členem České akademie věd a umění.

Od roku 1949 se Jaroslav Seifert věnoval již výhradně literární práci. Aktivně se angažoval veřejně a občansky, stal se pro komunistický režim po celá 50. léta nepohodlným, ale trpěným kritikem (*žádal propuštění vězněných spisovatelů, kritizoval vedení státu na sjezdu spisovatelů v roce 1956 apod.*).

V roce 1956 jej postihlo těžké onemocnění pohybového aparátu, které ho vyřadilo z básnické tvorby.

Na jaře 1968 Seifert veřejně a aktivně podporoval obrodné síly v KSČ, stejně tak následně ostře odsoudil invazi vojsk Varšavské smlouvy v srpnu roku 1968 do naší republiky. V období 1969–1970 Seifert působil jako předseda „Sva-

zu českých spisovatelů“, až do jeho násilného rozpuštění a přeměny do normalizačního „nástupnického“ – Svazu spisovatelů, kam odmítl vstoupit.

Toto osobní rozhodnutí a podpis pod Chartou 77 mu přinesly opět omezování jeho literární činnosti. Vycházely pouze reedice jeho děl, nová díla vycházet nesměla. Seifert proto publikoval mimo oficiální sféru, v samizdatu a v zahraničí. Teprve konec 70. let přinesl uvolnění zákazů a nová Seifertova díla opět oficiálně vycházela, nicméně v omezeném nákladu a s dohledem cenzury.

11. října 1984 – byla národnímu umělci, básníku Jaroslavu Seifertovi ve Stockholmu udělena Nobelova cena za literaturu pro rok 1984. Vzhledem ke špatnému zdravotnímu stavu si básník ocenění nemohl převzít osobně, cenu tehdy převzala na místě jeho dcera. O této významné události, v tehdejších sdělovacích prostředcích, padla jen krátká „suchá“ zmínka. Posléze režim své jednání přehodnotil a tuto realitu přece jen uznal, ale přivlastnil si osobu básníka a jeho dílo pro propagandistické účely.

Jaroslav Seifert vstoupil do literatury proletářskou poezií počátku 20. let minulého století. Od roku 1925 se začíná přiklánět k básním s poetismem a fantazijními obrazy, současně jej ovlivňuje i moderní civilizace. Třicátá léta jsou v Seifertově tvorbě obdobím intimní lyriky; básně získávají pevný strofický tvar; mnohomluvnost veršů nahrazuje umírněnost výrazů.

Mnichovská zrada ovlivnila sbírku *„Zhasněte světla“* (1938) a v okupaci vycházejí další tři sbírky.

V roce 1945 Seifert bezprostředně reaguje na Pražské povstání. Později se nechává inspirovat velikány české kultury (Němcová, Lada, Aleš) a vznikají básně o tvůrčím údělu a zpěvně intimní lyrice.

Po vynucené zdravotní přestávce začíná tvořit až okolo roku 1965, opouští rytmičnost a rým, tvorba je neuhlazená a drsná, s melancholií a nostalgií a objevuje se motiv smrti vzpomínky na dětství, na mladé lásky, zemřelé přátele a dramatické události života s jeho doléhající tíhou.

V 70. letech vydává dvě díla v samizdatu a v zahraničí (*později vycházejí i v ČSSR*).

Posledním Seifertovým dílem je básnická sbírka *„Býti básníkem“*, která byla vydána v roce 1983.

Jaroslav Seifert zemřel 10. ledna 1986 v Praze, pochován je na hřbitově v Kralupech nad Vltavou.

Holík František

Inzerce

„Z hlediska vyššího principu mravního, vražda na tyranu není zločinem!“ (Jan Drda)

„I lupičská banda musí mít jakousi morálku, jakýsi kus vyššího principu mravního.

Zaslápnout brouka umí každý hloupý kluk. Nikdo na světě neumí brouka udělat.“ (Pavel Jajtner)

Chlumec nad Cidlinou, Kozelkova ulice č. 260, 13. září 1951

V září letošního roku uplynulo šedesát pět let od smrti příslušníka SNB, mladšího strážmistra Oldřicha Kašíka, který byl zavražděn v prostoru služebny SNB v Chlumci nad Cidlinou, Kozelkova č. 260, skupinou bratří Mašínů.

Postoj veřejného mínění společnosti k činnosti skupiny Mašínů se zásadně dělí na dva názorové tábory. Umírněná názorová linie je považuje za obyčejné lupiče a vrahy. Oponenti je naopak mají za národní hrdiny, kteří vedli legitimní ozbrojený odboj proti totalitnímu komunistickému režimu, který ideově vyhlásil třídní boj a inscenoval vykonstruované politické procesy, v nichž řada zatčených byla odsouzena na smrt zejména v 50. letech 20. století.

Přes tyto společenské názorové rozdílnosti se domnívám, že u příležitosti smutného chlumeckého výročí není vůbec od věci připomenout tuto lidsky tragickou událost i skupinu Mašínů v chronologickém sledu historie i času. Poznamenávám, že informace pocházejí z všeobecně dostupných zdrojů ve snaze událost i okolnosti věcně popsat.

Na úvod do historie o rodině Mašínů patří úryvek z knihy „Heindrychiáda“ (Čestmír Amort, I. vydání 1965).

„30. června 1942 na Kobyliské střelnici následovala hromadná poprava významných pracovníků národního odboje, kteří byli již delší dobu v rukou gestapa. Mnozí z nich byli spolupracovníky štábního kapitána Václava Morávka, jako například podplukovník **Josef Mašín** – člen protinacistické odbojové organizace Tři králové. Podle údajů bývalého úředníka pražského gestapa Adolfa Scharfa, který byl přítomen popravě, Josef Mašín hrdě vypjal prsa a zvolal „Ať žije Československá republika“. V ten den bylo popraveno 115 osob“.

Generálmajor Josef Mašín (in memoriam – 2005) byl 28. 4. 1915 odveden a zařazen k 36. c. k. pěšímu pluku, se kterým odjel na ruskou frontu. Zde 9. 5. 1915 u Sinkova přeběhl do ruského zajetí a 3. 1. 1916 se přihlásil do Československých legií. Po vzniku samostat-

ného Československa působil nadále jako voják z povolání až do roku 1939. 18. 6. 1929 se oženil se Zdenou Novákovou, s níž měl tři děti: Ctirada (1930), Josefa (1932) a Zdeňku (1933).

V předvečer německé okupace, 14. 3. 1939, byl J. Mašín suspendován a obžalován pro vzpouru, když se odmítl podrobit rozkazu neklást odpor okupantům (zamýšlel vyhodit do povětří sklad zbraní v ruzyňských kasárnách, neváhal fyzicky inzultovat nadřízené, kteří mu bránili). V průběhu okupace se průběžně pokoušel o sabotáže, zprvu samostatně, později v rámci odbojové organizace Obrana národa. Společně s pplk. Josefem Balabánem a škpt. Václavem Morávkem vytvořil zpravodajskou skupinu Tři králové. Pomocí velké sítě spolupracovníků členové skupiny sbírali významné informace, které potom předávali vysílačkou československé exilové vládě do Londýna. Kromě toho shromažďovali zbraně a pokračovali v sabotážích. Podílel i na vydávání ilegálního časopisu V boj. J. Mašín byl zatčen gestapem v podvečer 13. 5. 1941 po přestřelce v domě v ulici Pod Terebkou, (nyní Čiklova 19), v Praze -Nuslích (ilegální byt Morávka). Při výsleších i po celou dobu věznění se choval statečně, čestně a hrdinsky; nikoho z blízkých spolupracovníků nikdy neprozradil i přes nelidské týrání. Když byl 27. 5. 1942 v Praze proveden atentát na R. Heydricha, chtěli po Mašínovi gestapáci, aby tento čin odsoudil. On však prohlásil: „Lituji toho, že Heydricha jsem nemohl zabít sám“.

V roce 1945 byli jeho synové Ctirad a Josef Mašínové vyznamenáni prezidentem Dr. Edvardem Benešem medailí „Za chrabrost“ s odůvodněním „Za osobní statečnost v době války“. S ohledem na tragický osud jejich otce byl život v okupované zemi pod trvalým zájmem gestapa pro ně i celou jejich rodinu složitý a jistě i krajně nebezpečný.

Ctirad Mašín po roce 1948 studoval na vysoké škole. V ČSR v letech 1949–1950 začalo docházet k cíleným politickým perzekucím proti bývalým účast-

níkům protifašistického odboje i proti nestraníkům, které se nevyhnuly ani studentům. Řada mladých lidí byla ve vykonstruovaných procesech obviněna a následně i popravena.

S určitostí tyto okolnosti na pozadí okupačního odboje jejich otce vedly bratry Mašíny k vytvoření odbojové skupiny spolu s M. Paumerem, V. Švédou a Z. Janatou. Vydali se na cestu politického odporu, pro který plánovali zajistit si násilím zbraně i finanční prostředky. Vznikla odbojová kontroverzní antikomunistická ozbrojená skupina operující v letech 1951 až 1953 na území Československa a během svého exodu také v NDR. Mašínové věrní rodinné tradici rozhodli se bojovat proti poúnorovému režimu stejně, jako jejich otec bojoval proti režimu nacistickému. Na počátku padesátých let se v krátké době očekávalo vypuknutí války mezi SSSR a jeho satelity se Západem. Mašínové se rozhodli působit jako partyzáni, případně později se přihlásit do americké armády, aby se pak v jejich řadách mohli opět podílet na boji proti komunismu. K takovému konfliktu ale nikdy nedošlo. Ještě je třeba podotknout, že metody svého boje postavili do značné části na znalostech, které Ctirad získal v legálním záškodnickém kurzu pořádaném na podzim 1948 „Pro zvýšení brannosti obyvatelstva“. Zde se učili mimo jiné potichu likvidovat nepřítel, provádět sabotáže atd. Tento kurz byl organizován Svazem brannosti a SČM (Svazem české mládeže, předchůdcem ČSM).

Shodou náhod či plánovaného rozhodnutí se první zásadní akce této skupiny, ve složení Mašínové a Paumer, odehrála právě v Chlumci nad Cidlinou. Dne 13. září 1951 do města přijel vůz taxi obsazený touto skupinou. Automobil byl odcizen a taxikář skončil přivázaný u stromu. Plán skupiny byl jasný, získat zbraně pro další činnost.

Příslušník SNB Oldřich Kašík, kterému bylo 37 let, jistě netušil, že prožívá poslední chvíle života a bude první obětí akce této skupiny. V jeho životopi-

se je uvedeno – vyučený koželuh, za války byl totálně nasazen v továrně Daimler-Benz v Nové Pace jako soustružník. V posledních dnech války se přidal k bojům proti okupantům a měsíc po německé kapitulaci se stal členem Svazu přátel SSSR. Politicky se neangažoval až do roku 1947. Tehdy vstoupil do lidové strany, ale velmi rychle si to rozmyslel a k 1. lednu se stal členem KSČ. K rozhodnutí ho, jeho vlastními slovy, vedla „protidělnická politika“ lidovců. U komunistů působil v okresní organizační komisi, byl důvěrníkem a pokladníkem závodní organizace KSČ a členem volební komise v květnu 1948. Po Kašíkovi, členovi Lidových milicí, zůstala manželka a dvě děti ve věku šesti a devíti let. „Rodinný život vedeme sporádaný, aby i děti v socializujícím prostředí vyrostly v řádné občany naší lidově demokratické republiky“, psal Kašík v životopisu. Ve služební přísaze slíbil „věrnost lidově demokratické republice, nešetře své krve ani života, a revolučním vymoženostem pracujícího lidu“.

Pro Chlumec existovaly údajně dva plány. Ctirad měl plán, jak se s esenbákem nejlépe „vypořádat“ – okecat, odzbrojit, svázat, uspat chloroformem a odvést. Co nebylo uskutečněno poprvé, přišlo na řadu vzápětí, když byl zvolen Josefův plán, zlikvidovat příslušníka přímo, železnou tyčí. Do původního plánu na získání zbraní se vloudila komplikace, když se Kašík otočil zády, aby si zašel pro cosi zpět do stanice. C. Mašín v předsíni služebny SNB v ulici Kozelkova, kam se dostal pod záminkou nahlášení krádeže, jej nečekaně zezadu rázně udeřil do hlavy silnou ocelovou tyčí. Začalo se odehrávat drama, na jehož konci zůstal mrtvý člověk. Kašík po úderu do hlavy stále žil a údajně ani neztratil vědomí (o tom, zda byl ozbrojen, se zdroje různí). Ctirad následně pokračoval ještě pěti nebo šesti dalšími údery. Smrtící útok dokončil jeho bratr Josef dvěma výstřely z pistole – „ranami jistoty“. Tedy si vyměnili role proti původnímu záměru. Výsledkem celého přepadení byla zbytečná ztráta mladého lidského života, aniž by se původní záměr útočníků, získat zbraně, zdařil podle jejich představ. Jelikož by další střelba mohla „vyburcovat“ celou stanicí, Mašínové jako skupina okamžitě a bez plánovaného kontrabandu utekli a rychle z místa činu ujeli.

V souvislosti s touto tragickou událostí existují další eventuality, které jsou s některými aktéry úzce spojené. Dokumentaristicky bylo zjištěno, že zastřelený příslušník SNB O. Kašík byl v hledáčku tehdejší Státní bezpečnosti, která na něho vedla spis z důvodů jeho předchozího členství v Československé straně lidové a poté i v sociální demokracii. Závadou byla jeho hluboká víra v Boha, pro kterou i u kolegů měl přezdívku „Kudrnatý Ježíšek“.

„Zajímavě“ a dlužno říci, že aniž by to zprvu tušil, tak šťastně pro něho, se vyvíjel i taxikářův příběh. Když se mu podařilo zbavit pout, rozhodl se vrátit na silnici a pokusit se zastavit vůz, který by ho dopravil zpět do Prahy. V té době ale byl ovšem provoz minimální. Nakonec čekajícím taxikáři svítila naděje v podobě blížícího se automobilu, ten mu však nezastavil. A to s největší pravděpodobností taxikáři zachránilo život. Tento automobil byl totiž ukradený taxík, kterým se Mašínovci vraceli z Chlumce nad Cidlinou zpět. Zde se lidský osud šťastně naplnil.

Na paměť této tragické události – násilné smrti člověka byla dne 26. 6. 1970 na budově bývalé služebny SNB v Kozelkově ulici, kde k zločinu došlo, odhalena pamětní deska padlému příslušníku SNB mladšímu strážmistru Oldřichu Kašíkovi. Text popisuje realitu události i vlastní oběť v historickém pohledu doby. Při této příležitosti byla zavražděnému udělena medaile „Za obranu vlasti“, in memoriam, kterou převzala manželka.

První pokus skupiny Mašínů o emigraci selhal, když byl zatčen agent CIC, který je měl doprovázet, ten při výslechu prozradil jméno Ctirada. V říjnu 1951 byli oba bratři a strýc Ctibor Novák zatčeni StB a byli mučeni. Vyšetřovatelé v průběhu výslechů neměli indicie a nepřišli na to, že mají v rukou muže zodpovědné za předchozí přepadení policijních stanic (Chlumec, Čelákovice) a za další sabotáže. J. Mašín a jeho strýc byli propuštěni po několika měsících. C. Mašín byl v srpnu 1952 odsouzen ke dvěma a půl roku odnětí svobody v uranových dolech v Jáchymově. Trest mu paradoxně zkrátila amnestie prezidenta Zápotockého v květnu 1953 v souvislosti s jeho nástupem do funkce.

Během všech ilegálních akcí skupiny Mašínů na území ČSR a posléze

při jejich odchodu do Německa (Mašínové a Paumer) přišlo o život – bylo zabito – celkem sedm osob na straně jejich protivníků. Dlužno poznamenat, že v Německu bylo proti nim, jako skupině, mobilizováno až 20 000 příslušníků Volkspolizei a Sovětské armády. V Československu byli v souvislosti s činy skupiny později odsouzeni a popraveni její členové Janata, Švéda, a Novák. Zdena Mašínová-Nováková (matka bratrů) zemřela v roce 1956 ve věznici. Mašínové a Paumer se dostali do USA.

Samotní Mašínové prohlásili, že měli vlivem komunistické propagandy v ČSR údajnou představu existence více odbojových skupin (Heliodor Píka, Milada Horáková a další). Ve skutečnosti právě tito lidé byli pouze tragickými oběťmi ideologie poúnorového režimu. Pokud se nějaké protikomunistické akce skutečně odehrály, byly náhodné a patrně nijak organizované. Vlastně to svědčí o tom, že ani Mašínové nebyli dokonale o situaci informováni a sami také nenabízeli žádné organizační kontakty ke sjednocení ilegálního odboje proti režimu. Konali dle vlastního uvážení.

Mašínové i Paumer nikdy svých činnů nelitovali, ani ztracených životů nevinných obětí, které za jejich skupinou zůstaly. Akce považovali za součást legitimního ozbrojeného odboje proti komunistickému režimu. Skutečností ovšem zůstává, že jejich oběťmi, alespoň na území ČSR, byli vlastně obyčejní lidé, kteří „někde – kdekoliv“ vykonávali zaměstnání pro obživu svou i svých nejbližších. Jejich tragický osudovým problémem bylo jen to, že „v nepravou chvíli byli na nepravém místě“. Ani jeden z nich jistě nemohl ze své pracovní pozice zásadně a radikálně měnit nastolený režim po únoru 1948, byť se s ním třeba osobně ve skrytu duše neztotožňoval. Ne každý je odbojářem či bojovníkem.

Podle politologa B. Doležala měl soud po roce 1989 prohlásit, že činy nebyly trestné (ne jen promlčené), protože se skupina postavila proti zločinnému režimu. Prostředky, které Mašínové použili, byly nepřiměřené a neodpovědné – vhodné spíše pro občanskou válku než pro danou situaci. Neměli by proto být dávaní za vzor.

Historik a novinář Tomáš Zahradníček odsoudil činnost celé skupiny. Podle něho špatně posuzovali situaci, protivníky i prostředky. Nedokázali nic víc

než zabít několik náhodných lidí, které považovali za nepřátele. Byl to extrémní projev rozpadu společnosti na malé skupiny, který začal už za nacistické okupace. Hrdinstvím v 50. letech bylo nestřílet, ale snažit se v rámci možnosti o něco užitečného. Mašinové místo

toho jen způsobili mnoho utrpení nevinným bez jakéhokoli výsledku. Zahradníkův postoj nepřímou podporou i prezident Václav Klaus.

Osobně se přikláním k názoru: „Ať jsou vnitřní pohnutky útočníků jakékoli (v jejich přesvědčení byly jistě oprávněné a politický vývoj v zemi tomu navíc

nahrával), vražda nevinných či bezbranných lidí zůstává vždy trestuhodným zločinem a nelze ji považovat za racionální řešení osobního záměru k dosažení cíle, plánu či předsevzetí“.

František Holík

„Vězením, bitím a deportacemi se k lásce k vlasti nikdo nevychová.“

Toleranční patent – 235 let od jeho vydání

„Mou zásadou je úplná svoboda vyznání; potom bude jen jedno jediné náboženství, jež záleží v tom, aby všichni byli vychováni k prospěchu státního celku. Nechci polovičatosti: buď je třeba úplné svobody kultu, anebo musíte ze svých zemí vyhnati všechny, kteří nevěří zrovna tak, jako Vy. Je možné vyhánět výborné pracovníky a dobré poddané, poručeti jejich svědomí, zachraňovati lidi proti jejich vůli, aby nebyly zatraceny duše zemřelých a zbavovati se všech prospěchů, jež by bylo lze dosáhnout od živoucích? Je-li opatřena služba státu, zákon přírody a společnosti, dostává-li se Nejvyšší bytosti úcty a modliteb, není důvodu, abyste se Vy, dočasní vládcové, míchali do jiných věcí. To je moje smýšlení; Vaše Veličenstvo je zná; bojím se, že je nezměním nikdy!“ Úryvek textu z dopisu, který napsal Josef II. své matce, císařovně Marii Terezii (1717–1780) v roce 1777.

Odpověď císařovny synovi na sebe nenechala dlouho čekat, ale pochopení pro synovy myšlenky neměla. „Vy tvrdíte, že svoboda vyznání je zásada, od níž neustoupíte nikdy. Doufám přece a nepřestanu se modliti, aby Vás Bůh vystříhal tohoto nebezpečí, největšího, jež by kdy stihlo monarchii. Pravím, ne jako křesťanka, ale v politickém smyslu: ničeho není tolik potřebí jako náboženství. Nechci pronásledování, ale ještě méně lhostejnost nebo toleranci. Při tom, jak doufám, vytrvám do smrti. A přeji si pouze žít tak dlouho, pokud mohu doufat, že sestoupím k svým předkům s útěchou, že syn můj bude stejně veliký a stejně náboženský jako jeho předkové, že se vzdá svých mylných názorů a těch špatných knih, jejichž autoři dávají zářiti lesku ducha svého

na úkor toho, co je nejsvětější na světě, kteří chtějí přivoditi domnělou svobodu, jež nikdy nemůže stát se skutkem, ale zvrhne se v bezvládní a naprostý převrat...“

A přece to byla Marie Terezie, která po násilnostech proti tajným evangelíkům na moravském Valašsku, koncem roku 1777, vydala jen pro ně výhradní dekret. „Nechť se bludařství jejich přehlídí, jen když nebudou provokovati veřejným osvědčováním svého náboženství! Poznání pravé víry je dar boží a nedá se vnější mocí vynutiti.“

Po smrti císařovny se vlády ujal její syn Josef II., který se nevzdal myšlenky na uvolnění náboženských omezení a z titulu své moci již v červnu 1781 zrušil dosud platné náboženské patenty, zabráňující nekatolíkům nabytí majetku, výběr zaměstnání a práce, uzavírání sňatků a tresty za nálezy protestantských knih (vězení, káznice, deportace). Proti rozhodnutí panovníka vystoupila dvorská kancelář (státní ministerstvo ve Vídni). Mimo souhlas se soukromým náboženstvím nekatolíkům byla odmítána možnost, aby se stali měšťany nebo úředníky, kupovali statky apod. Při plné rovnoprávnosti předvídali (a celkem správně), že za rok v českých a rakouských zemích bude 60–70 tisíc nekatolíků, a to fanatických. To byl rozdíl mezi myšlenkou a realitou. K stanovisku kanceláře se následně vyslovila státní rada, jejíž členové v čele s knížetem Kounicem byli osvícenci praktického ražení s myšlenkou státního prospěchu zejména po stránce národohospodářské. Pádovým argumentem bylo, že stávající perzekuce tajných nekatolíků nutily poddané k útěku za hranice a tím ztratily české země v posledním půlstoletí cca 60 000 obyvatel,

kteří se usídlili v Sasku či v Prusku, které bylo navíc nepřitelem. Byl by to první krok k nastolení náboženské tolerance – svobody.

Postoj státní rady byl podporován i přímými žádostmi některých moravských obcí a to konečně otevřelo cestu k císařskému rozhodnutí z 13. září 1781, jež zahrnovalo zásady tolerančního patentu. Ovšem tato nadějná realita byla doprovázena „poněkud šalamounským“ rozhodnutím o neveřejném publikování (určeno pouze pro úřady pro řešení jednotlivých případů). Tedy povolení náboženské tolerance uchovat před veřejností v tajnosti! Dvorská kancelář v čele s hrabětem Blümegehem, oblíbencem Marie Terezie, žádala, aby se úřadům sdělilo výslovně, že panovníkovo dovolení je z pouhé milosti, že pro budoucnost si „ius reformandi“ (právo reformace) vyhrazuje i nadále neomezeně. To také bylo ovlivněno politickou opatrností, aby poddaní byli odvráceni od nových žádostí ve věcech náboženství.

Rozhodnutí kanceláře, mimo císařovu vůli, jej přimělo k zásadnímu rozhodnutí. Dne 13. října oznámil císař dvorské kanceláři, že **se rozhodl akt z 13. září 1781 veřejně publikovat**, aby každý byl dobře zpraven o jeho úmyslech. V dnech nejbližší následujících byl „**Toleranční patent s datem 13. října 1781**“ publikován ve Wiener Zeitung a rozeslán do zemí ne v obvyklé formě královského patentu, nýbrž v podobě úředního oběžníku o vůli panovníkově. Zvláštním dekretem bylo ještě oznámeno, že všichni, kdož opustili zemi pro náboženství, se mohou vrátit.

Revolučnost Josefova patentu se s očekáváním prosazovala složitě nejen ve Vídni, ale i v úřadech českých zemí, kde bylo navíc poukazováno na tábority (lidé bez určitého vyznání, kteří se stanou luterskými misionáři a odcizí se katolické církvi). Připomínky o husitech vedly k vydání dvorského dekretu v březnu 1782, který k tolerovaným vyznáním zahrnul i husity. Od katolíků se věrouč-

ně mnoho nelišili, tak měli být přivedeni k učení katolickému, nebo pod jménem luteránů být účastni tolerance. Problémové až nevraživé bylo přijetí patentu i mezi selským a prostým lidem. Zásadní příčinou toho byla víc než „staletá, dlužná říci násilná, výchova“ odporu ke kacířům a sektářům, protože mnohdy kraje, kterých se patent týkal, byly často až náruživě katolické s počátečním odporem k toleranci.

Příkladem toho stavu je rychtář František Jan Vavák z Milčic (obec nedale-

ko Sadské), český písmák, vlastenecký kronikář, plodný autor veršů představitel a spolupracovník představitelů první obrozenecké generace. Jeho hodnoty byly důsledně konzervativní, oceňoval zbožnost, píli a pracovitost. Ostře odsužoval francouzskou revoluci a jako nesmlouvavý katolík byl velmi kritický i k josefínským osvícenským reformám. Jeho paměti jsou svědectvím opravdové duševní krize vlasteneckého sedláka, u něhož k češství nerozlučně patřilo katolictví. Tato osobní rozpolcenost se pro-

jevuje v jeho díle, kde se snažil to „dopuštění nepochopitelného soudu božího“ srovnat se svou loajalitou k císařskému majestátu, a přesto zůstat nezlomen ve své argumentaci historické i náboženské. Nakonec se názorově vyrovnal a přijal císaře jako osvoboditele stavu selského, což projevil i ve verších básně „Písně o robotě“.

„Ty jsi sám lítostně šmul nad množstvím českých bíd, – Pod svůj plášť milostně šmul náš všecken český lid“.

Holík František

Inzerce

Sňatky uzavřené v obřadní síni radnice

17. 9. 2016			
Luboš Hynek	Lhota pod Libčany	Roman Fendrych	Chudeřice
Pavla Kuklová	Chýst	Martina Grofová	Chudeřice
Milan Dušek	Nepolisy	24. 9. 2016	
Michaela Vízková	Nový Bydžov	Roman Slánič	Bílina
		Eva Staňová	Chlumec nad Cidlinou

Sňatek uzavřený ve sloupovém sále zámku Karlova koruna

24. 9. 2016	
Tomáš Drábek	Nový Bydžov
Jana Myšková	Vinary

Sňatek uzavřený v zámecké zahradě

24. 9. 2016	
Radim Cichra	Přelouč
Hana Pechmanová	Přelouč

Inzerce

Sňatky uzavřené v mramorovém sále zámku Karlova koruna

9. 9. 2016			
Pavel Matoušek	Poděbrady	Jiří Kvasnička	Chlumec nad Cidlinou
Hana Březinová	Velký Osek	Karolína Zborníková	Chlumec nad Cidlinou
Martin Janík	Lysá nad Labem	Milan Zelený	Děčín
Zuzana Hubáčková	Nymburk	Martina Divišková	Olešnice
10. 9. 2016		23. 9. 2016	
Milan Svěcený	Hlušice, část Hlušičky	Martin Podolák	Kolín
Kateřina Chadimová	Chvaletice	Martina Kubrychtová	Kolín
Martin Pecháček	Žamberk	Jakub Říha	Praha
Veronika Hachová	Libčany	Martina Haltufová	Městec Králové
Pavel Slavíček	Chlumec nad Cidlinou	24. 9. 2016	
Dana Zborníková	Olešnice	Radek Vaníček	Kunčice
		Veronika Vilímská	Nechanice

Sňatky uzavřené v zámecké oranžerii

9. 9. 2016			
Stanislav Petrovický	Nový Bydžov,	Tomáš Kaizr	Nový Bydžov
	část Skochovice	Pavla Rabochová	Mlékosrby
Šárka Košťálová	Nechanice,	Jiří Petr	Měnik
	část Staré Nechanice	Kristýna Kovalská	Nový Bydžov

Sňatek uzavřený před zámeckou oranžerií

10. 9. 2016	
Ondřej Mach	Heřmanův Městec
Pavla Závodníková	Týnec nad Labem

Sňatek uzavřený v zámecké kapli

24. 9. 2016	
Roman Kaněra	Pardubice
Katarína Kollová	Pardubice

Sňatek uzavřený v Novém Městě v bažantnici v Luhách

24. 9. 2016	
Lukáš Starý	Humburky
Jana Všetěčková	Hradec Králové

Sňatek uzavřený v Lovčicích v kulturním domě

1. 10. 2016

Martin Janoušek
Markéta Pluhovská

Lovčice
Lovčice

Za matriku Ivona Uchytlová

Narozené děti s trvalým bydlištěm v Chlumu n. C.

Liliana Svatošová

Ivanka Podlesná

Jaroslav Hlaváč

Odešli z našich řad

Zdenka Marešová
Veronika Borovková
Dagmar Syrovátková

46 let
68 let
69 let

Marie Růžková

77 let

Za evidenci obyvatel Ivana Fölklová

Dne 3. října 2016
uplynulo 10 let od úmrtí
pana
Bohumila PŠENÍČKY
Všem, kdo vzpomenu s námi,
děkuje rodina.

Vzpomínka...
27. října 2016
uplynulo neuvěřitelných 15 let,
co od nás odešla
naše skvělá maminka
a výborná učitelka,
paní **Milena DRÁBKOVÁ**

Děkujeme za všechno, co pro nás během svého života
udělala. Jsme rády, že právě ona mohla být naší báječnou
maminkou.

Dcery s rodinami

22. října 2016 uplynulo 8 let,
kdy nás náhle opustila
paní
Věra BRUNCLÍKOVÁ
30. září 2016 by se dožila 80 let.
S láskou vzpomínají
manžel a dcera s rodinou.

CHLUMECKÉ LISTY • Periodikum – 12x ročně • Číslo 10, vydáno 27. října 2016 • Náklad 1 000 ks • Vydává Město Chlumec nad Cidlinou, Klicperovo nám. 64/L, IČO: 00268861 pod registrační značkou MK ČR E 11410 • Místo vydání – Chlumec nad Cidlinou • Řídí redakční rada pod vedením šéfredaktorky Mgr. Mileny Komárkové • Vytiskl TNM Print, s.r.o., Poděbrady • Příspěvky nejsou honorovány a nevracejí se • Příspěvky zasílejte **psané na stroji ob řádek** na adresu: Městský úřad - správní odbor, 503 51 Chlumec nad Cidlinou, telefon 495 703 891 nebo **elektronickou poštou** na adresu: chlisty@seznam.cz • Názory vyjádřené v článkách se nemusí shodovat s názorem redakce a vydavatele • Foto na první straně obálky Ant. Fibigr • **Uzávěrka příštího čísla 3. 11. 2016**

První Chlumecké derby...

fotografie k článku na str. 50